2009

Gospodarjev priročnik

SEMENSKA KORUZA

JARA IN OZIMNA ŽITA

SEMENSKI KROMPIR

METULJNICE

OLJNICE

KRMNI SIREK

TRAVINJE

DOSEVKI

VRTNINE

OKRASNE TRATE

POZOR
Nagrade za zveste kupce
str. 17

Novosti 2009
Poskusna polja 2008
Drugi programi

Strokovni članki

- Mikotoksini na koruzi
- Pridelovanje gensko spremenjenih rastlin
- Bela noga (Rizoktonija)
- Pridelovati krmno ali krušno pšenico?
- Trata, zelena preproga urejene okolice

Agrosaat
Zaupanje. Prihodnost. Zanesljivost.

www.agrosaat.si

Katalog09.indd 1 12/29/08 4:39:34 PM

Simon Grmovšek,
direktor

Spoštovani,

mnogi so že pred mano ugotavljali, da so spremembe edina stalnica v času, v katerem živimo. To je včasih naporno, nikakor pa ne moremo reči, da nam je zaposlenim v kmetijstvu dolgočasno. Sprememb je toliko, da jim komaj sledimo. Kljub našim prizadevanjem se večkrat zgodi, da na nekatere dogodke sploh ne moremo vplivati. Ne mislim samo na naravne nesreče, kot so toča, poplave, zmrzal …, ampak tudi na nenormalna nihanja cen kmetijskih pridelkov in surovin, ki jih potrebujemo za naše delo.

Konec leta 2008, ko pripravljamo naš katalog, je veliko govora o svetovni finančni krizi, ki že prerašča v gospodarsko krizo. Bo to vplivalo na kmetijstvo? Prav gotovo se vsem negativnim vplivom ne bomo zmogli izogniti, vendar sem prepričan, da nas bistveno ne bo prizadela, saj kmetijstvo iz krize, ki traja že kakšnih 30 let, sploh še ni prišlo. Reševanje kriznih razmer je tako rekoč naše delo. Brez hrane ne bo šlo, tako da moramo poskrbeti le, da jo pridelamo na tak način, da bo zdrava, cenovno konkurenčna in s čim manjšim negativnim vplivom na okolje oziroma brez njega.

Zaposleni v Agrosaatu smo vam s svojim znanjem o sortah kmetijskih rastlin, pridelavi semena in agrotehnoloških ukrepih za izboljšanje pridelave na razpolago za izmenjavo mnenj, morda nasvet ali le za pogovor. Veseli vas bomo.

Simon Grmovšek,
direktor

KORUZNI HIBRIDI	4
POSKUSNA POLJA 2008	19
Mikotoksini na koruzi	34
Pridelovanje gensko spremenjenih rastlin	36
SEMENSKI KROMPIR	38
Bela noga (Rizoktonija)	45
JARA ŽITA	47
METULJNICE	48
SONČNICE	49
OLJNE BUČE	50
OLJNA OGRŠČICA	51
KRMNI SIREK	52
TRAVINJE	53
DOSEVKI	59
OZIMNA ŽITA	61
Pridelovati krmno ali krušno pšenico?	66
VRTNINE	68
OKRASNE TRATE	70
Trata, zelena preproga urejene okolice	72
Specialna gnojila za okrasne trate	74
Dogajalo se je leta 2008	75

Agrosaat, d. o. o.
Devova 5, 1000 Ljubljana, Slovenija
e-mail: semena@agrosaat.si
Telefon: 01 514 00 70

Gospodarjev priročnik 2009 / Izdal in založil: **Agrosaat, d. o. o.** / Lektoriranje: **Simona Zvonar** / Oblikovanje: **Barbara Šušteršič** / Fotografije: **Agrosaat**, če ni drugače označeno / Tisk: **KVM Grafika,** Lepovče, Ribnica, januar 2009

Novosti 2009

SEMENSKA KORUZA

stran 4

Trženje semenskega programa podjetja MONSANTO

Premium hibridi:

DKC 4005
DKC 4860
DK 315
FRIEDRIXX
LG 32.55

Krmni sirek:

JIMMGO
za zrnje
pridelek 10 t/ha

stran 52

OZIMNA ŽITA

stran 61

Pšenica:

KERUBINO
ALIXAN
ELEMENT

Ječmen:

BOREALE

Ozimni oves:
WILAND

METULJNICE

Ozimni grah:
CHEROKEE

stran 48

Soja:

JOSEFINE
za direktno uporabo

stran 48

SEMENSKI KROMPIR

RED FANTASY
TABEA
BELANA

stran 38

TRAVINJE

AGROSAAT PLUS MEŠANICE
Nadgradnja Agrosaat mešanic

stran 53

DRUGI PROGRAMI

Zaščita:
KORIT - odvračalo za ptice
TRICO - odvračalo za divjad

stran 18

Gnojila:

BEST
Specialno gnojilo za okrasne trate

stran 74

Katalog09.indd 3 12/29/08 4:39:40 PM

Izbor koruznih hibridov za leto 2009:

		NOVO!					
		DKC 4860	DKC 4005	TIXXUS	LG 32.55	DK 315	LG 32.15
Značilnosti hibrida	Zrelostni razred	360	330	500	270	320	190
	Tip zrna	Z	Z	Z	PT	Z	PT
	Višina rastline	+++	+++	+++++	+++	+++	++
	Mladostni razvoj	++++	+++	++	++++	+++	+++
	Sproščanje vlage iz zrna	++++	++++	+	+++	++++	++
	Stay Green efekt	●	●		●		
Namen uporabe	Sušenje zrnja						
	Siliranje zrnja						
	Siliranje cele rastline						
	Bioplin						
Okoljske zahteve	Toleranca na vlago in nizke temperat. v začetku rasti	+++	++++	++	+++	+++	+++
	Toleranca na pomanjkanje vlage	++++	++++	++	++++	+++	+++
Posebosti							
Setvena norma v 1000 rast/ha	Lahka tla	75-85	80-85	60-65	85	85	90
	Težka tla	80-90	80-90	75-80	90-95	85-90	90-9
	Silaža	85-90	85-95	70-80	90-100	90-95	90-1
Razkuževanje semena *	Nerazkuženo						
	Standardno	●	●	●	●	●	●
	Mesurol, Korit						
	Proti koruznemu hrošču **	●	●				

* Vsako dodatno razkuževanje (nestandardno oz. nerazkuženo seme) je potrebno predhodno naročiti.
** Samo v primeru odobritve s strani FURS-a.

primeren za pozne setve

lahka žetev zrnja

Katalog09.indd 4 12/29/08 4:39:43 PM

		PREMIUM HIBRIDI			EXTRA HIBRIDI					STANDARD HIBRIDI		
DK 315	LG 32.15	PIXXIA	MAXXIS	LG 33.30	SAXXOO	NEXXOS	FRIDERIXX	TARANIS	RAXXIA	LG 23.06	BURTON	LG 23.72
320	190	410	370	300	390	290	330	320	420	300	390	385
Z	PT	Z	Z	Z	Z	PT	Z	PT	Z	Z	Z	Z
+++	+++	++++	+++	+++	++++	+++	+++	++++	++++	+++	++++	++++
++	++++	++	++++	+++	++	+++	+++	++++	++	+++	+++	+++
+++	+++	++	+++	++++	+++	+++	++++	++	++	++++	+++	+++
		●		●	●			●	●		●	●
+++	++++	++++	++++	+++	++++	++++	+++	++++	+++	++	+++	+++
+++	++++	++++	++++	++++	++++	++++	++++	+++	+++	++++	+++	++++
	Q			€		Q	€	Q	€	€	Q	€
	maj									maj		
		€	€		€				Q			Q
85	90	60-65	65-70	80-85	60-65	80	65-75	80	60-65	80-90	70-80	80
5-90	90-95	80-85	85-90	85-90	85-90	90-95	85-90	80-85	78-80	80-95	80-85	85-90
0-95	90-100	80-85	80-95	85-95	85	85-100	80-95	85	82-85	90-100	85-95	85-95
										●		
●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
		●		●	●	●		●		●		●
		●		●	●	●		●		●		●

zrnja — zapolnitev storža — velika zrna — € ekonomičnost — Q kakovost — stabilnost na stresne razmere — univerzalen

Katalog09.indd 5 12/29/08 4:39:47 PM

Hibrid²

Vrhunski hibrid nove generacije!

DKC 4860

NOVO!

PREMIUM P HIBRIDI

FAO 360 / **Z**obanka
Zrelostni razred: **srednje pozni**

Debeli storži, ki polnijo skladišča in denarnice!

število vrst	število zrn v vrsti	teža za 1000 zrn	sklop/ha
18-22	**28-32**	**360-370 g**	**75-90.000**

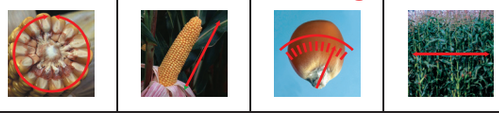

MONSANTO imagine®

DKC 4860 je nov hibrid, ki se ponaša z rekordnimi rezultati, katera potrjujejo večletna preizkušanja tudi v Sloveniji. Odlikuje se predvsem s pridelki zrnja, rastlina je srednje visoka zato pridelki silažne mase niso ravno med rekordnimi. Pri tem se pojavi fenomen kakovosti oz. koncentracije takšne silažne mase, ki ima rekordne pridelke zrnja. Pri hibridu DKC 4860 s tem dobimo izredno močno, z zrnjem koncentrirano silažno maso, ki je priporočljiva za vsakršno govedorejsko proizvodnjo. Hibrid je odlično odporen na bolezni fazariz na storžu, zato ga lahko sejemo tudi na območjih, kjer fuzarioze pogoste povzročajo probleme. Enako kot DKC 4005 obrne storž navzdol in dodatno omogoča hitro sproščanje vlage in odlično zdravstveno stanje.

	Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Namen uporabe:	sušenje zrnja		✓
	siliranje zrnja		✓
	silaža		✓
Tip tal:	lahka		✓
	srednje težka		✓
	težka	✓	

Mladostni razvoj:	srednje hiter
Višina rastline:	srednje visoka

Posebnosti:

- **Večletni rekorder v pridelku zrnja.**
- **Visoka hektolitrska teža zrnja.**
- **Silaža cele rastline z izjemno energijo.**
- **Stabilen v vseh pridelovalnih območjih.**
- **Izrazit »stay green efekt«.**
- **Dobra tolerantnost na Helminthosporium in fuzarium na storžu.**

Rekorden pridelek suhega zrnja v letu 2008 (v kg/ha):

15.875

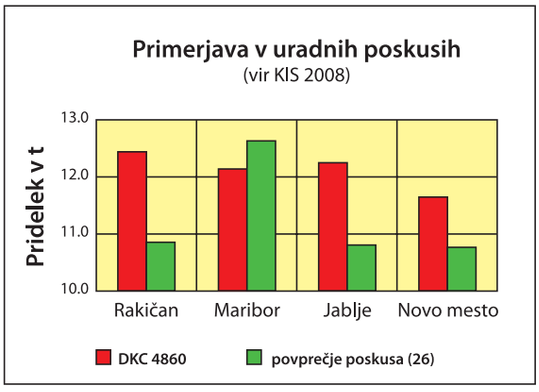

Rekordni pridelki

Pridelovalci z najboljšimi rezultati v letu 2008:

Regija	Pridelovalec	Vlaga v %	Pridelek suhega zrnja v kg/ha
Pomurje	**KSS Beltinci, Tomaž Nemec,** Bukovnica	20,2	15.875
Štajerska	**Meja Šentjur**	24,12	15.026
Osrednja Slovenija	**Emil Jenko,** Komenda	21,1	15.530

Katalog09.indd 6 12/29/08 4:39:54 PM

Prava izbira za pridelovalce zrnja

Agrosaat

Vedno in povsod, ko želite največ!

Vrhunski hibrid nove generacije!

DKC 4005

NOVO!

PREMIUM P HIBRIDI

FAO 330 / **Z**obanka
Zrelostni razred: **srednje zgodnji**

število vrst	število zrn v vrsti	teža za 1000 zrn	sklop/ha
18-22	**28-32**	**350-370 g**	**80-90.000**

MONSTANTO imagine®

DKC 4005 je nov hibrid, ki ima kljub dokaj zgodnjemu zrelostnemu razredu, zelo visok potencial za pridelek. Hibrid izrazito reagira na intenzivnost pridelave, s čimer nam omogoča rekordne pridelke zrnja. Odlikuje se tudi s hitrim sproščenjem vlage iz zrnja. Obračanje storžev navzdol je sposobnost hibrida DKC 4005, ki v veliki meri pripomore k nizki vlagi in odličnemu zdravstvenemu stanju zrnja. Zanesljiv tudi v sušnejših obdobjih ter na lažjih tleh.

	Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Namen uporabe:	sušenje zrnja		✓
	siliranje zrnja		✓
	silaža	✓	
Tip tal:	lahka		✓
	srednje težka		✓
	težka		✓

Mladostni razvoj:	hiter
Višina rastline:	srednje visoka

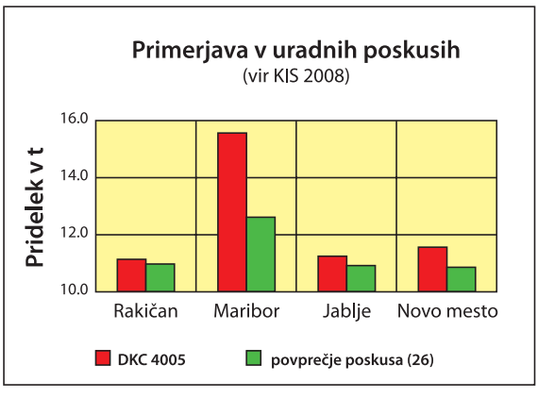

Rekorden pridelek suhega zrnja v letu 2008 (v kg/ha):

16.824

Posebnosti:

- Intenziven hibrid.
- Potencial visokih pridelkov zrnja.
- Hitro sproščanje vlage - nizka vlaga ob žetvi.
- Zelo zdravo zrnje.
- Stabilen v vseh pridelovalnih območjih.
- Dobra tolerantnost na Helminthosporium.

Rekordni pridelki

Pridelovalci z najboljšimi rezultati v letu 2008:

Regija	Pridelovalec	Vlaga v %	Pridelek suhega zrnja v kg/ha
Pomurje	**KSS Cankova, Valter Gomboc**	26,5	16.824
Štajerska	**Žipo,** Lenart	25,3	16.486
Osrednja Slovenija	**Jože Stariha,** Črnomelj	21,2	14.932

Katalog09.indd 7 12/29/08 4:40:02 PM

Rekorder v svojem razredu

PIXXIA

FAO 410 / **Z**obanka
Zrelostni razred: **pozni**

Agrosaat

Zahteva velika skladišča in prikolice!

število vrst	število zrn v vrsti	teža za 1000 zrn	sklop/ha
16-20	**30-38**	**320-340 g**	**60-85.000**

PIXXIA je opravičila naša pričakovanja. Večletna preizkušanja so potrdila, da gre nedvomno za izredno roden hibrid v razredu FAO 400. V dobrih klimatskih razmerah podira rekorde v pridelkih zrnja in silaže. Hibrid PIXXIA priporočamo v prvi vrsti za siliranje cele rastline in za siliranje zrnja. V sosednji Avstriji je PIXXIA med vodilnimi hibridi za proizvodnjo bioplina.

	Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Namen uporabe:	sušenje zrnja	✓	
	siliranje zrnja		✓
	silaža		✓
Tip tal:	lahka	✓	
	srednje težka		✓
	težka		✓

Mladostni razvoj:	srednji
Višina rastline:	visoka
Bulava snet:	toleranten

Posebnosti:

- **Rekorder na srednje težkih in težkih tleh.**
- **Potencial rodnosti izkaže predvsem na dobrih tleh.**
- **Izrazit "stay green efekt".**
- **Rastlina z močnim, debelim steblom.**
- **Hibrid z velikim in zdravim zrnom.**
- **Visoka stabilnost rastline.**
- **Dober izplen bioplina za energijo.**

Rekorden pridelek suhega zrnja v letu 2008 (v kg/ha):
15.564

Rekorden pridelek silažne mase v letu 2008 (v kg/ha):
103.440

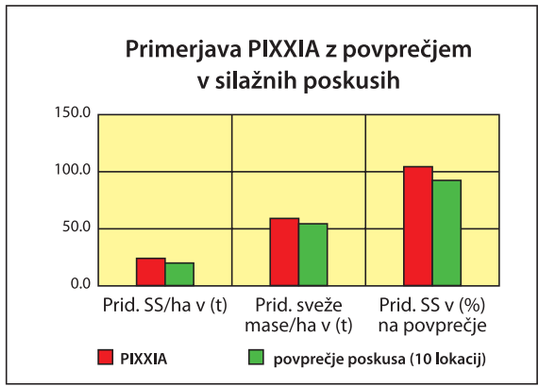

Rekordni pridelki

Pridelovalci z najboljšimi rezultati v letu 2008:

Regija	Pridelovalec	Vlaga v %	Pridelek suhega zrnja v kg/ha
Pomurje	**KSS Cankova, Franc Hajdinjak**	27,0	15.564
Štajerska	**Ivan Pleteršek,** Cirkovce	22,6	13.363
Osrednja Slovenija	**Vinko Juha,** Matena, Ljubljansko barje	24,1	14.009

Katalog09.indd 8 12/29/08 4:40:06 PM

Maxximirajte svoj pridelek

Agrosaat

Povečajte svoj pridelek!

MAXXIS

FAO 370 / **Z**obanka
Zrelostni razred: **srednje pozni**

število vrst	število zrn v vrsti	teža za 1000 zrn	sklop/ha
14-16	**28-34**	**320-340 g**	**65-95.000**

PREMIUM P HIBRIDI

Rekorden pridelek suhega zrnja v letu 2008 (v kg/ha):

16.487

MAXXIS s svojim relativno hitrim mladostnim razvojem, močno rastlino ter temno zeleno barvo tvori osnovo za dober pridelek že pomladi. Do vrha dobro zapolnjen storž z velikimi zrni nam zagotavlja velik in stabilen pridelek na vseh pridelovalnih območjih. Hibrid je zrelostnega razreda 370, vendar ga najbolj priporočamo za pridelavo zrnja. MAXXIS dosega izredno ugodne lastnosti, ki jih zahteva trg.

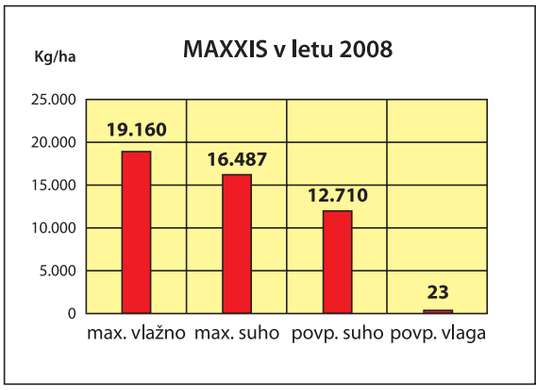

	Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Namen uporabe:	sušenje zrnja		✓
	siliranje zrnja		✓
	silaža	✓	
Tip tal:	lahka		✓
	srednje težka		✓
	težka		✓

Mladostni razvoj:	hiter
Višina rastline:	visoka

Posebnosti:

- Specialist na težkih, hladnih tleh.
- Dobro sproščanje vlage iz zrnja.
- Velik, dobro zapolnjen storž.
- Visoka toleranca na progavost listov.
- Zdravo zrnje - nizka vsebnost toksinov.

Rekordni pridelki

Pridelovalci z najboljšimi rezultati v letu 2008:

Regija	Pridelovalec	Vlaga v %	Pridelek suhega zrnja v kg/ha
Pomurje	**Janko Košar,** Biserjane, Sv. Jurij	26,0	16.487
Štajerska	**Janko Šmigoc,** Muretinci, Gorišnica	18,7	13.254
Osrednja Slovenija	**Emil Jenko,** Potok pri Komendi	22,0	13.822

Katalog09.indd 9 12/29/08 4:40:11 PM

Odličen za sušenje zrnja

Agrosaat

Stabilnost v vseh pridelovalnih razmerah!

LG 33.30

FAO 300 / **Z**obanka
Zrelostni razred: **srednje zgodnji**

število vrst	število zrn v vrsti	teža za 1000 zrn	sklop/ha
14-16	**32-36**	**ca. 350 g**	**80-95.000**

PREMIUM P HIBRIDI

Rekorden pridelek suhega zrnja v letu 2008 (v kg/ha):

15.244

LG 33.30 je hibrid nove tretje generacije žlahtnenja. Hibrid bo v bodoče na tržišču zamenjal LG 23.06, ki ga je večina kmetovalcev sprejela kot nepogrešljivega na svojih poljih. Hibrid odlikuje visok in stabilen pridelek zrnja z dobrim sproščanjem vlage iz zrna v času žetve kakor tudi tolerantnost na pomembne gospodarske bolezni koruze, kot so: fuzarijoze, progavost listov, snetljivost …

	Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Namen uporabe:	sušenje zrnja		✓
	siliranje zrnja		✓
	silaža	✓	
Tip tal:	lahka		✓
	srednje težka		✓
	težka	✓	

Mladostni razvoj:	hiter
Višina rastline:	srednje visoka
Listna progavost:	zelo toleranten

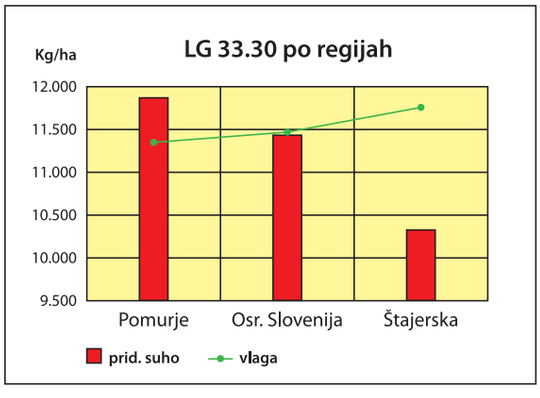

Posebnosti:

- Zelo velik potencial za pridelek.
- Odlično sproščanje vlage iz zrnja.
- Nizki stroški sušenja - visoka ekonomičnost.
- Toleranten na pomembne bolezni v koruzi.
- Cvetenje = LG 23.06 + 2 dni.
- Dobra prilagoditev na rastne razmere.
- Zelo lep izgled.

Rekordni pridelki

Pridelovalci z najboljšimi rezultati v letu 2008:

Regija	Pridelovalec	Vlaga v %	Pridelek suhega zrnja v kg/ha
Pomurje	**KSS Cankova, Drago Šadl**	21,0	14.358
Štajerska	**Maks Partl,** Radlje ob Dravi	21,2	15.244
Osrednja Slovenija	**Anita Hren,** Ivančna Gorica	23,8	12.917

Katalog09.indd 10 12/29/08 4:40:17 PM

XXL pridelek zrnja

Agrosaat

Za vse in povsod!

SAXXOO

EXTRA E HIBRIDI

FAO 390 / **Z**obanka
Zrelostni razred: **srednje pozni**

število vrst	število zrn v vrsti	teža za 1000 zrn	sklop/ha
16-18	**28-32**	**340-360 g**	**75-85.000**

Rekorden pridelek suhega zrnja v letu 2008 (v kg/ha):

15.321

SAXXOO je po rodovitnosti v svojem razredu na vrhu. Na vseh tipih tal, tudi na slabših tleh, predvsem pa na težkih, globokih tleh pokaže izreden potencial za pridelek zrnja in silaže. Zaradi močnega koreninskega sistema bo dal SAXXOO zadovoljiv pridelek tudi v manj ugodnih letih.

	Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Namen uporabe:	sušenje zrnja	✓	
	siliranje zrnja		✓
	silaža		✓
Tip tal:	lahka	✓	
	srednje težka		✓
	težka		✓

Mladostni razvoj:	srednji
Višina rastline:	visoka
Bulava snet:	toleranten

Posebnosti:

- **Zelo velik pridelek zrnja v poskusih in v praksi.**
- **Primeren za vse tipe tal.**
- **18 vrst na storžu.**
- **Dobro sproščanje vlage iz zrna v času žetve.**
- **Izredno zdrav storž s približno 800 zrni.**

LG 23.72

EXTRA E HIBRIDI

Visoka ekonomičnost

FAO 385 / **Z**obanka
Zrelostni razred: **srednje pozni**

število vrst	število zrn v vrsti	teža za 1000 zrn	sklop/ha
14-16	**32-36**	**ca. 350 g**	**80-95.000**

LG 23.72 tvori dolge, dobro izpopolnjene storže s tankim belim klasincem. Zrnje je podolgovate oblike tipa zobanke. V sušnih letih daje visoke pridelke zrnja z nizko vlago ob spravilu. V SV Sloveniji ga priporočamo za pridelavo zrnja, v Z in S Sloveniji pa za pridelavo silaže.

	Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
	sušenje zrnja		✓
	siliranje zrnja		✓
	silaža		✓
	lahka		✓
	srednje težka		✓
	težka	✓	

Mladostni razvoj:	hiter
Višina rastline:	visoka
Listnata progavost:	zelo toleranten

Posebnosti:

- **Zelo velik potencial za pridelek.**
- **Odlično sproščanje vlage iz zrnja.**
- **Dobra prilagoditev na rastne razmere.**
- **Globok koreninski sistem.**
- **Dober "stay green efekt".**
- **Zelo lep izgled.**

Rekorden pridelek suhega zrnja v letu 2008 (v kg/ha):

16.859

Katalog09.indd 11 12/29/08 4:40:22 PM

Tolerantna na hladnejše pogoje

TARANIS

EXTRA E HIBRIDI

FAO 320 / **Z**obanka
Zrelostni razred: **srednje zgodnji**

število vrst	število zrn v vrsti	teža za 1000 zrn	sklop/ha
16	32--38	ca. 300 g	80-85.000

Agrosaat

Kakovost in pridelek koruze za vsakršno rabo!

Rekorden pridelek suhega zrnja v letu 2008 (v kg/ha):

15.211

TARANIS je najpoznejša poltrdinka v naši ponudbi. Visoka olistana rastlina z velikimi storži je osnova za velike, predvsem pa za zelo kakovostne pridelke silaže in zrnja. Hibrid priporočamo kmetovalcem, ki skladiščijo zrnje v CO_2-silosih ali zrnje silirajo. Prav tako jo v zahodni Sloveniji priporočamo za pridelavo silaže iz cele rastline.

	Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Namen uporabe:	sušenje zrnja	✓	
	siliranje zrnja		✓
	silaža		✓
Tip tal:	lahka	✓	
	srednje težka		✓
	težka		✓

Mladostni razvoj:	hiter
Višina rastline:	visoka
Listnata progavost:	toleranten

Posebnosti:

- Orjaški tip rastline.
- V mladosti izredno tolerantna na hladnejše pogoje.
- Počasneje spušča vlago, zato je ne priporočamo za sušenje zrnja.

Velemojster v pridelku zrnja

FRIEDRIXX

EXTRA E HIBRIDI

FAO 330 / **Z**obanka
Zrelostni razred: **srednje zgodnji**

število vrst	število zrn v vrsti	teža za 1000 zrn	sklop/ha
14-16	28-32	320 g	65-90.000

FRIDERIXX priporočamo na vsa pridelovalna območja s koruzo. Izvrstno se prilagaja na hladnejših in vlažnejših legah kakor tudi na območjih z lažjimi tipi tal. Na lažjih tipih tal obvezno upoštevajte nižjo setveno normo, to je 65-75.000 rastlin na hektar.

	Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
	sušenje zrnja		✓
	siliranje zrnja		✓
	silaža	✓	
	lahka		✓
	srednje težka		✓
	težka		✓

Mladostni razvoj:	hiter
Višina rastline:	srednje visoka

Posebnosti:

- Zelo velik pridelek zrnja.
- Stabilen v vseh pridelovalnih območjih.
- Izjemno hitro sprošča vlago iz zrnja.
- Dobra tolerantnost na progavost listov (Helminthosporium).

Rekorden pridelek suhega zrnja v letu 2008 (v kg/ha):

15.124

Katalog09.indd 12 12/29/08 4:40:27 PM

Rekorder v silaži

Agrosaat

Visok FAO, visok pridelek!

RAXXIA

EXTRA E HIBRIDI

FAO 420 / **Z**obanka
Zrelostni razred: **pozni**

število vrst	število zrn v vrsti	teža za 1000 zrn	sklop/ha
16-18	**28-30**	**330-340 g**	**78-85.000**

RAXXIA dosega največje pridelke na tleh z boljšo preskrbo vode. Visoka in čvrsta rastlina zagotavlja izjemen pridelek silažne mase z optimalno vsebnostjo suhe snovi.

	Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Namen uporabe:	sušenje zrnja	✓	
	siliranje zrnja	✓	
	silaža		✓
Tip tal:	lahka	✓	
	srednje težka		✓
	težka		✓

Mladostni razvoj:	srednji
Višina rastline:	visoka

Posebnosti:

- **Zelo veliki pridelki silaže z odlično kakovostjo.**
- **Stabilen v vseh pridelovalnih območjih.**
- **Izrazit "stay green efekt".**
- **Dobra tolerantnost na Helminthosporium.**
- **Dober izplen bioplina za energijo.**
- **Zelo dobra prebavljivost silaže.**

TIXXUS

EXTRA E HIBRIDI

XXL pridelek silaže

FAO 500 / **Z**obanka
Zrelostni razred: **zelo pozni**

število vrst	število zrn v vrsti	teža za 1000 zrn	sklop/ha
18-20	**36-42**	**340-360 g**	**70-80.000**

TIXXUS je sinonim za rekordne pridelke zrnja in silažne mase. Zaradi poznega zrelostnega razreda ga priporočamo predvsem kot silažni hibrid. V izjemnih primerih (ob poznem spravilu) bi ga lahko uporabili za siliranje koruznega zrnja.

	Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Namen uporabe:	sušenje zrnja	✓	
	siliranje zrnja	✓	
	silaža		✓
Tip tal:	lahka	✓	
	srednje težka		✓
	težka		✓

Mladostni razvoj:	srednji
Višina rastline:	zelo visoka
Bulava snet:	toleranten

Rekorden pridelek suhega zrnja v letu 2008 (v kg/ha):

16.054

Rekorden pridelek silažne mase v letu 2008 (v kg/ha):

113.750

Katalog09.indd 13 12/29/08 4:40:32 PM

Univerzalen hibrid

Agrosaat

Ko še ne veste, za kaj boste potrebovali koruzo!

LG 23.06

STANDARD S HIBRIDI

FAO 300 / **Z**obanka
Zrelostni razred: **srednje zgodnji**

število vrst	število zrn v vrsti	teža za 1000 zrn	sklop/ha
14-16	**38-40**	**330 g**	**80-100.000**

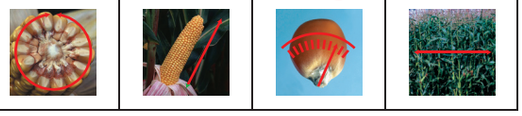

Rekorden pridelek suhega zrnja v letu 2008 (v kg/ha):

12.693

LG 23.06 odlikuje zelo dobra odpornost na vse gospodarsko pomembnejše bolezni ter hiter mladostni razvoj. Iz leta v leto ima stabilno visoke pridelke na vseh pridelovalnih območjih z nizkim odstotkom vlage in loma ob žetvi, poveča ekonomičnost pridelave koruze. Pri nekoliko poznejših setvah (konec maja) je zelo primeren za proizvodnjo silažne koruze. Veliki, izpopolnjeni storži se zelo dobro ličkajo, bodisi strojno ali ročno.

	Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Namen uporabe:	sušenje zrnja		✓
	siliranje zrnja	✓	
	silaža	✓	
Tip tal:	lahka		✓
	srednje težka		✓
	težka	✓	

Mladostni razvoj:	hiter
Višina rastline:	visoka

BURTON

STANDARD S HIBRIDI

Velik pridelek kakovostne silaže

FAO 390 / **Z**obanka
Zrelostni razred: **srednje pozni**

število vrst	število zrn v vrsti	teža za 1000 zrn	sklop/ha
14-16	**30-38**	**300-330 g**	**70-90.000**

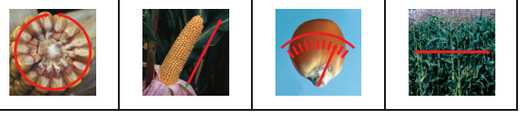

BURTON uvrščamo po namenu uporabe v kombiniran razred. BURTON ima odlično razmerje med storžem in zeleno maso, kar uvršča silažo v visok energetski razred. Hibrid dosega visoko stopnjo prilagodljivosti, tudi na manj rodovitnih površinah.

	Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Namen uporabe:	sušenje zrnja	✓	
	siliranje zrnja	✓	
	silaža		✓
Tip tal:	lahka	✓	
	srednje težka		✓
	težka		✓

Mladostni razvoj:	hiter
Višina rastline:	zelo visoka
Listnata progavost:	toleranten

Rekorden pridelek suhega zrnja v letu 2008 (v kg/ha):

12.794

Rekorden pridelek silažne mase v letu 2008 (v kg/ha):

119.060

Katalog09.indd 14 12/29/08 4:40:37 PM

Najbolj univerzalna poltrdinka

Agrosaat

Ko je kakovost na prvem mestu!

NEXXOS

FAO 290 / **P**ol**T**rdinka
Zrelostni razred: **zgodnji**

število vrst	število zrn v vrsti	teža za 1000 zrn	sklop/ha
16	**30-34**	**ca. 290 g**	**80-100.000**

Rekorden pridelek suhega zrnja v letu 2008 (v kg/ha):

13.184

NEXXOS predstavlja najboljšo kombinacijo pridelkov in kakovosti. Hibrid prepriča vsakega proizvajalca s svojim visokim potencialom za pridelek zrnja in silaže, kakovost pridelkov (visoka vsebnost škroba in beljakovin) in odpornost na poleganje. NEXXOS bodo znali ceniti prašičerejci predvsem zaradi boljših rezultatatov v hlevih.

	Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Namen uporabe:	sušenje zrnja		✓
	siliranje zrnja		✓
	silaža	✓	
Tip tal:	lahka		✓
	srednje težka		✓
	težka		✓

Mladostni razvoj:	hiter
Višina rastline:	srednje visoka
Bulava snet:	toleranten

Posebnosti:

- **Stabilen pridelek v vseh pridelovalnih območjih.**
- **Visok hektoliter zrnja.**
- **Priporočamo ga predvsem za pridelavo kakovostnega zrnja.**
- **Lahka žetev - brez primesi.**

NOVO!

LG 32.55

Nova zgodnja poltrdinka

FAO 270 / **P**ol**T**rdinka
Zrelostni razred: **zgodnji**

število vrst	število zrn v vrsti	teža za 1000 zrn	sklop/ha
14	**28-32**	**280-300 g**	**85-100.000**

LG 32.55 je novejši hibrid v skupini zgodnjih poltrdink. Zaradi zgodnje zrelosti lahko opravljamo zgodnje žetve zrnja. Zaradi zgodnjega spravila se hibrid LG 32.55 izogne številnim problemom (zdravstvenim in tehničnim), ki lahko nastanejo pri poznem spravilu zrnja. Za silažo ga priporočamo pri kasnejših setvah. Priporočamo ga tudi za setev v višjih in hladnejših legah (n. m. v. 700-1000 m).

	Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Namen uporabe:	sušenje zrnja		✓
	siliranje zrnja		✓
	silaža	✓	
Tip tal:	lahka		✓
	srednje težka		✓
	težka		✓

Mladostni razvoj:	zelo hiter
Višina rastline:	nizka

Posebnosti:

- **Visoka kakovost zrnja.**
- **Izrazita obarvanost zrnja.**
- **Primeren tudi za poznejše setve.**
- **Dobra izbira za hitra spravila.**
- **Dobra tolerantnost na fuzarium storža.**

Rekorden pridelek suhega zrnja v letu 2008 (v kg/ha):

14.026

Katalog09.indd 15 12/29/08 4:40:43 PM

Stabilnost

Agrosaat

Že večletna zanesljivost v vseh pridelovalnih razmerah!

DK 315

NOVO!

FAO 320 / **Z**obanka
Zrelostni razred: **srednje zgodnji**

število vrst	število zrn v vrsti	teža za 1000 zrn	sklop/ha
16-18	**28-30**	**320-340 g**	**85 -90.000**

Rekorden pridelek suhega zrnja v letu 2008 (v kg/ha):

15.116

DK 315 je hibrid srednjega zrelostnega razreda, ki je namenjen pridelavi koruze za zrnje. Omogoča sušenje, siliranje ali hranjenje v CO_2-silose. Odlika tega hibrida je predvsem stabilnost pridelka.

	Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Namen uporabe:	sušenje zrnja		✓
	siliranje zrnja		✓
	silaža	✓	
Tip tal:	lahka	✓	
	srednje težka		✓
	težka		✓

Mladostni razvoj:	hiter
Višina rastline:	srednja

Posebnosti:

- **Zanesljivi in dobri pridelki.**
- **Stabilen v vseh pridelovalnih območjih.**
- **Primeren za zgodnja spravila.**
- **Hitro sproščanje vlage.**

LG 32.15

NOVO!

100-dnevna koruza

FAO 190 / **P**ol**T**rdinka
Zrelostni razred: **zelo zgodnji**

število vrst	število zrn v vrsti	teža za 1000 zrn	sklop/ha
14	**26-30**	**280-300 g**	**90-100.000**

LG 32.15; nova izbira med 100-dnevnimi hibridi. Ob rednem roku setve nam omogoča spravilo silaže že v začetku avgusta, zrnja pa od sredine avgusta naprej. Dober pridelek, predvsem silaže, lahko pričakujemo tudi pri zelo poznih setvah po žitih (začetek julija). LG 32.15 je rastlina s tankim, zelo elastičnim steblom, ki odlično prenaša celo gostejše sklope. Ima zelo kakovostno zrnje.

	Priporočilo	Primerno	Zelo primerno
Namen uporabe:	sušenje zrnja		✓
	siliranje zrnja		✓
	silaža	✓	
Tip tal:	lahka		✓
	srednje težka		✓
	težka		✓

Mladostni razvoj:	zelo hiter
Višina rastline:	nizka

Posebnosti:

- **Visoka kakovost zrnja.**
- **Ko bomo zgodaj potrebovali krmo.**
- **Ko želimo po žitih sejati še koruzo.**

Rekorden pridelek suhega zrnja v letu 2008 (v kg/ha):

14.260

Katalog09.indd 16 12/29/08 4:40:50 PM

Nagrade za zveste kupce

Tudi letos vaš večji nakup semenske koruze Agrosaat nagradimo s praktičnimi nagradami:

1. Za nakup **najmanj 7 vreč** (25 mk) semenske koruze prejmete majico s kratkimi rokavi Agrosaat.
2. Za nakup **vsaj 15 vreč** (25 mk) semenske koruze prejmete kapo Agrosaat in kupon za brezplačen vstop na Kmetijsko-živilski sejem 2008 v Gornji Radgoni.
3. Za nakup **vsaj 25 vreč** (25 mk) semenske koruze prejmete kombinezon Agrosaat.

Da vam bomo lahko poslali izbrano nagrado, nam najkasneje do 30. 6. 2009 pošljite kopijo računa in izpolnjeno anketo "Moja kmetija" z vašim lastnoročnim podpisom na naslov:
Agrosaat, d. o. o., Devova 5, 1000 Ljubljana

Na kopiji računa za kupljeno semensko koruzo mora biti viden vaš naslov in žig trgovine. Nagrado boste prejeli po pošti ali pa vam jo bomo dostavili na dom. Za isti nakup se nagrade izključujejo. Število nagrad je omejeno. Pogoj za pridobitev nagrade je izpolnjena priložena anketa. Veljavni so kuponi, ki so podpisani in izpolnjeni v celoti.

MOJA KMETIJA:

OSEBNI PODATKI:
Ime in priimek:
Naslov:
Pošta:
Telefon:
Elektronski naslov:

PODATKI O KMETIJI:	
Usmerjenost kmetije:	
Velikost kmetije: njive (ha):	travniki (ha):
Koruza (ha):	
Žita (ha):	
Travinje na njivah (ha):	
Krompir (ha):	
Ostalo (ha):	

Datum:

Podpis:

Za pomanjkljivo in napačno navedene podatke v anketi ne odgovarjamo.
S podpisom se strinjam, da dovoljujem uporabo navedenih osebnih podatkov podjetju Agrosaat za mar-ketinške namene trženja lastnih blagovnih znamk. Prav tako potrjujem da sem seznanjen, da pisno lahko zahtevam od podjetja Agrosaat, d. o. o., Devova 5, Ljubljana izbris mojih podatkov iz zbirke osebnih podatkov. Podjetje Agrosaat se obvezuje, da bo varovalo vašo zasebnost in da bo pridobljene podatke obdelalo izključno v skladu z Zakonom o varstvu osebnih podatkov. Noben podatek s poslane ankete ne bo brez vašega privoljenja prodan ali poslan katerikoli tretji osebi.

Katalog09.indd 17 12/29/08 4:40:57 PM

Vam jelenjad in srnjad povzroča škodo?

Rešitev je:

- Je popolnoma naravno sredstvo, namenjeno odvračanju jelenjadi in srnjadi od objedanja vršičkov in listnih poganjkov v gozdu in v vinogradih.
- Enostavna uporaba in ugodna cena.
- Ne povzroča ožigov na rastlinah.
- Takojšen učinek in dolgotrajno delovanje.
- Zelo učinkovit naravni pripravek na osnovi ovčje maščobe.

TRICO®

Agrosaat

Zastopa in trži: **Agrosaat, d. o. o.**
Devova 5, 1000 Ljubljana
www.agrosaat.si

Proizvaja: **Kwizda Agro Gmbh**

So ptice velik problem na vaših koruznih njivah?

Najboljša rešitev je odvračalo

KORIT®

Glede na vse večjo škodo, ki jo delajo vrane, fazani in golobi po setvi koruze, smo se v Agrosaatu odločili in registrirali učinkovito odvračalo. V Evropi je med pridelovalci koruze že zelo razširjeno.

Prednosti koruze, dodatno razkužene s Korit-om®:

- seme in vznikle rastline varuje pred fazani, vranami in golobi,
- cenovno zelo ugoden,
- okolju bolj prijazen kot drugi insekticidi,
- v poljskih poskusih so ugotovili, da seme, ob delano s Koritom, ugodno deluje na vznikajoče rastline (boljši vznik, hitrejši mladostni razvoj),
- ne škoduje semenu, če ostane na zalogi.

Odvračalo Korit® ni v prosti prodaji, temveč je potrebno predhodno naročiti semensko koruzo razkuženo z omenjenim pripravkom.

Agrosaat

Zastopa in trži: **Agrosaat, d. o. o.**
Devova 5, 1000 Ljubljana
www.agrosaat.si

Proizvaja: **Kwizda Agro Gmbh**

Agrosaat

Seznam pridelovalcev:

Zrnje:

Silaža:

POMURJE	stran **20**
Martin Fras, Apače	20
Janko Košar, Sveti Jurij ob Ščavnici	20
Slavko Fras, Gornja Radgona	20
Jože Tomažič, Gornja Radgona	20
Stanislav Klement, Radenci	20
Jožef Rautar, Veržej	21
Robert Sever, Ljutomer	21
Franc Žnidarič, Križevci pri Ljutomeru	21
Stanko Sobočan, Črenšovci	21
Tomaž Poredoš, Puconci	21
Dejan Kuhar, Murska Sobota	22
Jožef Granfol, Tišina	22
Biotehniška šola Rakičan, Murska Sobota	22
Panvita, KG Rakičan, Murska Sobota	22
KSS Cankova, Franc Hajdinjak, Cankova	22
KSS Cankova, Valter Gomboc, Cankova	23
KSS Cankova, Drago Šadl, Cankova	23
KSS Križevci pri Ljutomeru, Alojz Štuhec, Sveti Jurij ob Ščavnici	23
KSS Beltinci, Tomaž Nemec, Bogojna	23
ŠTAJERSKA	stran **24**
Žipo, Verjane, Lenart	24
Uroš Neudauer, Drvanja, Benedikt	24
Franc Železinger, Vukovje, Pernica	24
Sandi Fingušt, Orehova vas	24
Ivan Pleteršek, Dragonja vas, Cirkovce	25
Janko Šmigoc, Muretinci, Gorišnica	25
Alojz Žuran, Formin	25
Ivan Rakuša, Mostje, Jurišinci	25
Jožef Lah, Spodnja Polskava, Pragersko	26
KZ Maribor, Viktor Zafošnik, Slovenska Bistrica	26
KOROŠKA	stran **26**
Maks Partl, Zg. Vižinga, Radlje	26
SAVINJSKA	stran **27**
KZ Celje, Domen Marovt, Braslovče	27
Franci Lorger, Parižlje, Braslovče	27
Posestvo Meja, Šentjur	27
OSREDNJA SLOVENIJA	stran **27**
Franc Vogrinc, Cudrovec, Brežice	27
Alojz Jeglič, Orešje, Šmarjeta	28
Emil Jenko, Potok, Komenda	28
Vinko Juha, Matena, Ig, Ljubljansko barje	28
Anton Žnideršič, Črnc, Brežice	28
Anita Hren, Vrhpolje, Ivančna Gorica	28
Jože Stariha, Lokve, Črnomelj, Bela krajina	29
KPC Jable, Jable Mengeš	29
PRIMORSKA	stran **29**
Borut Koron, Brje, Ajdovščina	29

POMURJE	stran **30**
Dejan Miholič, Breznovci	30
ŠTAJERSKA	stran **30**
Zvonko Beranič, Stražgonjca, Pragersko	30
SAVINJSKA DOLINA	stran **30**
KZ Celje, Janko Šuc, Šmarje pri Jelšah	30
KOROŠKA	stran **31**
Roman Božič, Trbonje, Dravograd	31
Peter Popič, Raduše, Slovenj Gradec	31
OSREDNJA SLOVENIJA	stran **31**
Marko Jagodic, Selca	31
Bojan Fajdiga, Temenica, Šentvid pri Stični	31
Janez Vodopivc, Biška vas, Mirna Peč	32
Franci Sever, Dolenja vas, Črnomelj, Bela krajina	32
Viktor Jagodic, Polica, Naklo	32
Andrej Majcen, Šentjanž, Sevnica	32
Darko Ozimek, Vrhtrebnje, Trebnje	32
Anton Kukenberger, Ponikve, Trebnje	33
Anton Markovič, Ivančna Gorica, Ivančna Gorica	33
Franci Debevc, Polje, Vodice	33
Ciber Matija, Matena, Ig, Ljubljansko barje	33
Franc Kocjančič, Imenje, Moravče	33
Alojz Kužnik, Dobrnič	33

Zahvala pridelovalcem:

Za nami je še eno leto preizkušanja. Brez vas ne bi mogli ugotoviti, ali so naše sorte res najboljše. Prepričan sem, da smo si skupaj nabrali novih izkušenj in spoznanj o novostih in že poznanih sortah. Odločitev v prihodnjem letu bo zato lažja in tudi drugim bomo lahko povedali kaj sejati. Hvala vam za zaupanje in pomoč pri izvedbi poskusov.

Simon Grmovšek,
direktor

Katalog09.indd 19 12/29/08 4:41:11 PM

Pomurje:

Martin Fras
Lešane, Apače
Tip tal:
glinasto-ilovnata
Setev: **21. 4. 2008**
Žetev: **6. 10. 2008**

hibrid	FAO	vlaga v %	pridelek svežega zrnja v kg/ha	pridelek suh. zrnja s 14 % vlage v kg/ha	pridelek rel. v %
MAXXIS	370	22,2	**18.091**	**16.366**	116
TARANIS	320	23,3	17.056	15.211	108
PIXXIA	410	27,5	17.958	15.139	107
LATIZANA	360	**20,4**	15.600	14.439	102
BOUTIC	300	21,3	14.926	13.659	97
LAMAXX	280	22,9	14.577	13.068	93
AVIXXENE	270	22,7	14.174	12.740	90
NEXXOS	290	21,2	13.476	12.348	87
povprečje:		**22,7**	**15.732**	**14.121**	**100**

Janko Košar
Biserjane, Sveti Jurij ob Ščavnici
Tip tal: **ilovnata**
Setev: **25. 4. 2008**
Žetev: **21. 9. 2008**

MAXXIS	370	26,0	**19.161**	**16.487**	114
AXXENTUS	290	**21,0**	17.045	15.658	108
FRIEDRIXX	330	23,7	17.047	15.124	104
LAXXOT	350	26,6	17.419	14.866	103
GALEXX	300	22,2	16.180	14.637	101
SAXXOO	390	27,4	17.203	14.523	100
AGESSA	450	29,2	16.129	13.278	92
TAXXI	300	24,2	14.794	13.039	90
SARRI	290	23,8	14.487	12.836	89
povprečje:		**24,9**	**16.607**	**14.494**	**100**

Slavko Fras
Lomanoše,
Gornja Radgona
Tip tal: **ilovnata**
Setev: **29. 4. 2008**
Žetev: **29. 9. 2008**

LAXXOT	350	25,5	**16.582**	**14.364**	108
ELIXXIR	320	23,2	15.985	14.275	107
LG 23.72	385	23,7	15.326	13.597	102
SAXXOO	390	25,8	15.273	13.177	99
MALAXXALIA	300	**22,6**	14.015	12.613	95
BURTON	390	26,9	14.116	11.998	90
povprečje:		**24,6**	**15.216**	**13.338**	**100**

Jože Tomažič
Zagajski vrh,
Gornja Radgona
Tip tal: **ilovnata**
Setev: **20. 4. 2008**
Žetev: **29. 9. 2008**

SAXXOO	390	26,5	**15.016**	**12.834**	105
LG 33.30	300	**23,1**	14.210	12.706	104
TARANIS	320	24,0	12.516	11.061	91
povprečje:		**24,5**	**13.914**	**12.200**	**100**

Opomba: Koruzo je poškodoval močan vihar.

Stanislav Klement
Mele, Gornja Radgona
Tip tal:
peščeno- ilovnata
Setev: **25. 4. 2008**
Žetev: **23. 9. 2008**

MAXXIS	370	23,8	**14.000**	**12.405**	137
PTEROXX	260	**19,7**	11.553	10.787	120
NEXXOS	290	22,3	11.079	10.010	111
MAXXYM	340	24,0	11.263	9.953	110
LG 23.72	385	25,8	10.237	8.832	98
LG 23.06	300	22,6	8.421	7.579	84
LG 32.55	270	23,6	8.526	7.575	84
HEXXER	280	20,8	7.947	7.319	81
LG 33.30	300	25,2	7.789	6.775	75
povprečje:		**23,1**	**10.091**	**9.026**	**100**

Opomba: Koruzo sta močno poškodovala vihar in toča.

Katalog09.indd 20 12/29/08 4:41:17 PM

Jožef Rautar
Veržej
Tip tal:
peščeno-ilovnata
Setev: **29. 4. 2008**
Žetev: **19. 9. 2008**

hibrid	FAO	vlaga v %	pridelek svežega zrnja v kg/ha	pridelek suh. zrnja s 14 % vlage v kg/ha	pridelek rel. v %
FRIEDRIXX	330	28,9	**14.894**	**12.313**	106
NEXXOS	290	**28,0**	14.540	12.173	105
JUXXIN	340	**28,0**	14.257	11.936	103
MATRIXXOO	310	30,5	14.682	11.865	102
KUXXOA	290	29,6	14.222	11.642	100
LG 23.72	385	28,6	13.455	11.171	96
AVIXXENE	270	28,6	13.325	11.063	95
LG 23.06	300	30,4	13.550	10.966	94
povprečje:		**29,1**	**14.116**	**11.641**	**100**

Opomba: Setev po prvi košnji trave. Koruzo je poškodovala toča.

Robert Sever
Cven, Ljutomer
Tip tal:
peščeno-ilovnata
Setev: **20. 4. 2008**
Žetev: **28. 10. 2008**

WEXXIL	500	22,4	**17.383**	**15.685**	117
DKC 4860	360	18,8	15.489	14.624	109
JUXXIN	340	**18,6**	15.116	14.308	107
SAXXOO	390	19,0	14.899	14.033	105
LG 33.30	300	18,8	14.724	13.903	104
MAXXIS	370	19,0	14.580	13.732	103
LATIZANA	360	20,2	14.051	13.038	97
BALERINA	400	20,1	13.284	12.341	92
TAXXI	300	19,8	12.109	11.293	84
PTEROXX	260	18,9	11.561	10.902	81
povprečje:		**19,6**	**14.320**	**13.386**	**100**

Franc Žnidarič
Vučja vas, Križevci
pri Ljutomeru
Tip tal:
peščeno-ilovnata
Setev: **21. 4. 2008**
Žetev: **29. 9. 2008**

SAXXOO	390	23,2	**15.447**	**13.794**	105
DKC 4005	330	**22,6**	14.267	12.841	98
LG 33.30	300	23,3	14.137	12.608	96
povprečje:		**23,0**	**14.617**	**13.081**	**100**

Stanko Sobočan
Žižki, Črenšovci
Tip tal:
peščeno-ilovnata
Setev: **15. 4. 2008**
Žetev: **7. 10. 2008**

SAXXOO	390	21,2	**16.412**	**15.038**	112
MATRIXXOO	310	19,9	15.757	14.676	109
LAXXOT	350	20,2	14.679	13.621	101
BRIXXOO	360	19,6	14.306	13.375	99
ELIXXIR	320	19,3	13.885	13.030	97
BURTON	390	**19,1**	13.601	12.794	95
JUXXIN	340	19,3	13.617	12.778	95
ADEXX	340	19,8	13.119	12.234	91
povprečje:		**19,8**	**14.422**	**13.443**	**100**

Tomaž Poredož
Predanovci, Puconci
Tip tal:
peščeno-ilovnata
Setev: **17. 4. 2008**
Žetev: **3. 10. 2008**

LAXXOT	350	19,4	**15.424**	**14.455**	109
SAXXOO	390	20,0	14.617	13.597	103
ADEXX	340	**18,4**	13.593	12.898	97
LATIZANA	360	19,6	13.690	12.799	97
LG 23.06	300	20,4	13.574	12.564	95
povprečje:		**19,6**	**14.180**	**13.263**	**100**

Opomba: Koruzo je poškodovala od toča.

Katalog09.indd 21 12/29/08 4:41:22 PM

Dejan Kuhar
Nemčavci,
Murska Sobota
Tip tal: **ilovnata**
Setev: **20. 4. 2008**
Žetev: **7. 10. 2008**

hibrid	FAO	vlaga v %	pridelek svežega zrnja v kg/ha	pridelek suh. zrnja s 14 % vlage v kg/ha	pridelek rel. v %
DKC 4860	360	20,8	**12.742** ✓	**11.734** ✓	118
MAXXIS	370	21,4	12.101	11.060	111
FRIEDRIXX	330	**20,3**	11.321	10.492	105
LG 33.30	300	21,3	10.204	9.338	94
LATIZANA	360	21,1	9.757	8.951	90
DKC 4005	330	**20,3**	9.000	8.341	84
povprečje:		**20,9**	**10.854**	**9.986**	**100**

Opomba: Koruzo je poškodovala toča. Prisotna depresija tal pri nekateih hibridih.

Jožef Granfol
Murski Črnci, Tišina
Tip tal: **ilovnata**
Setev: **24. 4. 2008**
Žetev: **23. 10. 2008**

LG 33.30	300	19,2	**14.660** ✓	**13.774** ✓	114
SAXXOO	390	18,8	13.610	12.850	107
BURTON	390	19,1	13.290	12.502	104
TYCON	320	19,0	12.970	12.216	101
MAXXYM	340	18,8	12.930	12.208	101
JUXXIN	340	18,0	11.670	11.127	92
NEXXOS	290	19,6	11.790	11.022	91
ADEXX	340	**17,9**	11.300	10.788	89
povprečje:		**18,8**	**12.778**	**12.061**	**100**

Opomba: Koruzo je poškodovala toča.

Biotehniška šola Rakičan
Rakičan
Tip tal:
peščeno-ilovnata
Setev: **18. 4. 2008**
Žetev: **2. 10. 2008**

DKC 4860	360	21,2	15.192	**13.920** ✓	111
TIXXUS	500	26,0	**15.905** ✓	13.686	109
LG 23.72	385	21,0	14.572	13.386	107
DKC 4005	330	19,4	14.225	13.332	106
PIXXIA	410	20,7	13.803	12.728	101
TYCON	320	**18,8**	11.929	11.263	90
NEXXOS	290	19,6	11.421	10.677	85
povprečje Agrosaat:		**21,0**	**13.864**	**12.713**	**101**
povprečje vseh 63 hibridov :		**22,0**	**13.845**	**12.557**	**100**

Opomba: V poskus je bilo vključeno več hibridov različnih semenarskih hiš.

Panvita - KG Rakičan - EE Rakičan
Tip tal:
peščeno-ilovnata
Setev: **20. 4. 2008**
Žetev: **7. 10. 2008**

PIXXIA	410	26,0	**15.400** ✓	**13.251** ✓	115
DKC 4005	330	24,1	13.780	12.162	105
LG 33.30	300	22,7	13.100	11.775	102
LG 23.72	385	23,9	13.000	11.503	99
DKC 4860	360	**22,3**	12.360	11.167	97
FRIEDRIXX	330	**22,3**	12.200	11.023	95
NEXXOS	290	22,5	11.550	10.408	90
povprečje Agrosaat:		**23,4**	**13.056**	**11.613**	**100**
povprečje vseh 55 hibridov :		**25,2**	**13.337**	**11.572**	**100**

Opomba: V poskus je bilo vključeno več hibridov različnih semenarskih hiš.

KSS Cankova Franc Hajdinjak
Gornji Slaveči,
Cankova
Tip tal: **ilovnata**
Setev: **21. 4. 2008**
Žetev: **11. 10. 2008**

PIXXIA	410	27,0	**18.336** ✓	**15.564** ✓	104
LG 23.72	385	26,0	17.203	14.803	99
DKC 4005	330	23,5	16.047	14.274	96
LG 32.15	190	**22,5**	15.824	14.260	95
FRIEDRIXX	330	23,7	15.380	13.645	91
povprečje Agrosaat:		**24,5**	**16.558**	**14.509**	**97**
povprečje vseh 13 hibridov :		**26,8**	**17.789**	**14.936**	**100**

Opomba: V poskus je bilo vključeno več hibridov različnih semenarskih hiš.

Katalog09.indd 22 12/29/08 4:41:30 PM

KSS Cankova
Valter Gomboc
Gornji Slaveči,
Cankova
Tip tal: **ilovnata**
Setev: **29. 4. 2008**
Žetev: **11. 10. 2008**

hibrid	FAO	vlaga v %	pridelek svežega zrnja v kg/ha	pridelek suh. zrnja s 14 % vlage v kg/ha	pridelek rel. v %
DKC 4005	330	26,5	**19.685**	**16.824**	113
DK 315	320	25,2	17.380	15.117	101
ALIXXIA	370	27,4	17.738	14.974	100
LG 32.55	270	25,9	16.279	14.026	94
LG 32.15	190	**22,1**	13.421	12.157	81
povprečje Agrosaat:		**25,4**	**16.901**	**14.620**	**98**
povprečje vseh 13 hibridov :		**26,8**	**17.789**	**14.936**	**100**

Opomba: V poskus je bilo vključeno več hibridov različnih semenarskih hiš.

KSS Cankova
Drago Šadl
Gornji Slaveči,
Cankova
Tip tal: **ilovnata**
Setev: **29. 4. 2008**
Žetev: **23. 10. 2008**

DKC 4860	360	22,5	**17.142**	**15.448**	111
LG 33.30	300	**21,0**	15.630	14.358	103
povprečje Agrosaat:		**21,8**	**16.386**	**14.903**	**107**
povprečje vseh 13 hibridov :		**21,7**	**15.297**	**13.924**	**100**

Opomba: V poskus je bilo vključeno več hibridov različnih semenarskih hiš.

KSS Križevci pri Ljutomeru
Alojz Štuhec
Bolehnečici, Sveti
Jurij ob Ščavnici
Tip tal: **ilovnata**
Setev: **24. 4. 2008**
Žetev: **9. 10. 2008**

LG 33.30	300	22,4	**14.285**	**12.890**	137
DK 315	320	**21,3**	12.888	11.794	125
GALEXX	300	21,4	12.694	11.602	123
PIXXIA	410	25,5	10.372	8.985	95
SAXXOO	390	24,0	10.106	8.931	95
DKC 4860	360	22,7	9.347	8.401	89
LG 23.72	385	24,0	8.852	7.823	83
LG 32.55	270	24,6	8.424	7.391	78
DKC 4005	330	22,0	8.131	7.379	78
povprečje Agrosaat:		**23,1**	**10.585**	**9.466**	**100**
povprečje vseh 32 hibridov :		**23,4**	**10.582**	**9.425**	**100**

Opomba: V poskus je bilo vključeno več hibridov različnih semenarskih hiš. Koruzo je poškodovala toča.
Prisotna depresija tal pri nekaterih hibridih.

KSS Beltinci
Tomaž Nemec
Bukovnica, Bogojina
Tip tal: **ilovnata**
Setev: **29. 4. 2008**
Žetev: **20. 10. 2008**

DKC 4860	360	20,2	**17.108**	**15.875**	120
PIXXIA	410	22,0	16.950	15.373	116
SAXXOO	390	19,6	16.388	15.321	116
LG 23.72	385	19,7	15.769	14.724	112
NEXXOS	290	19,2	14.032	13.184	100
DKC 4005	330	**19,0**	12.708	11.969	91
LG 33.30	300	19,6	11.360	10.620	80
povprečje Agrosaat:		19,9	14.888	13.867	105
povprečje vseh 28 hibridov :		19,7	14.133	13.196	100

Opomba: V poskus je bilo vključeno več hibridov različnih semenarskih hiš.
Poskus je bil zasejan na dveh njivah:
- NEXXOS, LG 33.30, DKC 4005 je prva njiva;
- DKC 4860, PIXXIA, SAXXOO, LG 23.72 je druga njiva.

Katalog09.indd 23 12/29/08 4:41:35 PM

Štajerska:

Žipo Lenart
Verjane
Tip tal: **ilovnata**
Setev: **20. 4. 2008**
Žetev: **30. 9. 2008**

hibrid	FAO	vlaga v %	pridelek svežega zrnja v kg/ha	pridelek suh. zrnja s 14 % vlage v kg/ha	pridelek rel. v %
DKC 4005	330	**25,3**	**18.980** ✓	**16.486** ✓	112
DKC 4860	360	29,0	18.300	15.108	103
LG 33.30	300	29,7	17.576	14.367	98
MAXXIS	370	31,2	17.710	14.168	97
TARANIS	320	28,0	16.834	14.094	96
LG 23.72	385	29,5	16.722	13.708	94
povprečje:		**28,8**	**17.687**	**14.655**	**100**

Uroš Neudauer
Drvanja, Benedikt
Tip tal: **ilovnata**
Setev: **5. 4. 2008**
Žetev: **10. 10. 2008**

WEXXIL	500	28,2	17.202	**14.362** ✓	122
PIXXIA	410	35,0	**17.357** ✓	13.119	111
JUXXIN	340	34,7	16.640	12.635	107
ELIXXIR	320	33,5	16.114	12.460	106
TARANIS	320	31,0	14.922	11.972	102
LG 23.72	385	27,3	12.953	10.950	93
MATRIXXOO	310	**26,5**	11.646	9.953	84
LG 33.30	300	31,3	11.036	8.816	75
povprečje:		**30,9**	**14.734**	**11.783**	**100**

Opomba: Setev po košnji trave.

Franc Železinger
Vukovje, Pernica
Tip tal: **ilovnata**
Setev: **22. 4. 2008**
Žetev: **13. 10. 2008**

DKC 4860	360	21,7	**14.059** ✓	**12.800** ✓	119
LATIZANA	360	20,8	13.703	12.620	117
DKC 4005	330	20,3	13.557	12.564	117
LG 23.72	385	20,9	12.982	11.940	111
SAXXOO	390	21,6	12.294	11.208	104
BURTON	390	21,9	12.135	11.020	102
TALENTIC	350	19,6	11.405	10.662	99
LG 23.06	300	20,6	11.029	10.183	95
FRIEDRIXX	330	19,1	10.663	10.031	93
TARANIS	320	22,5	10.844	9.772	91
TYCON	320	20,1	10.417	9.678	90
TAXXI	300	19,6	9.558	8.936	83
MATRIXXOO	310	**19,1**	9.067	8.529	79
povprečje:		**20,6**	**11.670**	**10.765**	**100**

Opomba: Ocena škode po toči 25 %.

Sandi Fingušt
Orehova vas
Tip tal:
ilovnato-peščena
Setev: **28. 4. 2008**
Žetev: **20. 10. 2008**

DKC 4860	360	21,5	**11.707** ✓	**10.686** ✓	126
TARANIS	320	21,6	11.424	10.414	122
LG 23.06	300	20,6	10.642	9.825	115
PIXXIA	410	23,5	10.987	9.773	115
DKC 4005	330	21,8	10.027	9.118	107
LATIZANA	360	22,3	9.973	9.010	106
SAXXOO	390	21,5	9.793	8.939	105
MAXXIS	370	21,4	9.421	8.610	101
DK 315	320	18,6	8.065	7.634	90
NEXXOS	290	20,9	7.518	6.915	81
LAMAXX	280	**18,5**	7.149	6.775	80
LG 32.55	270	20,9	7.254	6.672	78
LG 33.30	300	22,7	6.914	6.215	73
povprečje:		**21,2**	**9.298**	**8.507**	**100**

Opomba: Ocena škode po toči 55 %.

Katalog09.indd 24 12/29/08 4:41:41 PM

1. poskus

Ivan Pleteršek
Dragonja vas, Cirkovce
Tip tal: **ilovnata**
Setev: **15. 4. 2008**
Žetev: **2. 10. 2008**

hibrid	FAO	vlaga v %	pridelek svežega zrnja v kg/ha	pridelek suh. zrnja s 14 % vlage v kg/ha	pridelek rel. v %
TIXXUS	500	30,8	**19.952**	**16.054**	123
MAXXIS	370	25,1	15.990	13.926	107
LG 33.30	300	27,6	16.390	13.798	106
PIXXIA	410	22,6	14.848	13.363	102
LG 23.72	385	27,0	15.330	13.013	100
AGESSA	450	24,9	14.571	12.724	97
JUXXIN	340	23,3	14.000	12.486	96
NEXXOS	290	23,3	13.628	12.154	93
MAXXALIA	300	21,3	13.009	11.905	91
LG 32.15	190	**21,1**	12.238	11.228	86
povprečje:		**24,7**	**14.996**	**13.065**	**100**

Opomba: Ocena škode po toči 20 %.

2. poskus

Ivan Pleteršek
Dragonja vas, Cirkovce
Tip tal: **peščena**
Setev: **15. 4. 2008**
Žetev: **2. 10. 2008**

TIXXUS	500	27,8	**17.235**	**14.469**	121
MAXXIS	370	20,9	15.008	13.804	115
LG 23.72	385	23,7	13.715	12.168	102
JUXXIN	340	21,2	12.800	11.728	98
MAXXALIA	300	23,9	12.925	11.437	96
NEXXOS	290	21,0	12.429	11.417	95
AGESSA	450	22,8	12.542	11.259	94
LG 32.15	190	**20,8**	10.172	9.368	78
povprečje:		**22,8**	**13.353**	**11.956**	**100**

Opomba: Ocena škode po toči 20 %.

Janko Šmigoc
Muretinci
Tip tal: **peščena**
Setev: **16. 4. 2008**
Žetev: **9. 10. 2008**

MAXXIS	370	18,7	**14.020**	**13.254**	108
KUXXOA	290	19,7	13.768	12.855	105
NEXXOS	290	18,9	13.571	12.798	104
LG 23.06	300	19,1	13.493	12.693	103
FRIEDRIXX	330	19,4	13.257	12.425	101
AVIXXENE	270	18,6	12.841	12.154	99
LG 23.72	385	**18,5**	12.576	11.918	97
AALVITO	230	18,6	10.753	10.178	83
povprečje:		**18,9**	**13.035**	**12.284**	**100**

Alojz Žuran
Formin
Tip tal: **peščena**
Setev: **25. 4. 2008**
Žetev: **9. 10. 2008**

DKC 4860	360	19,8	**14.502**	**13.524**	120
ELIXXIR	320	20,0	13.340	12.409	110
MAXXIS	370	21,1	13.509	12.394	110
FRIEDRIXX	330	**19,3**	12.330	11.570	102
LG 23.06	300	21,2	12.012	11.006	97
LATIZANA	360	20,7	11.071	10.208	90
DKC 4005	330	19,9	10.596	9.869	87
BOUTIC	300	20,4	10.241	9.479	84
povprečje:		**20,3**	**12.200**	**11.307**	**100**

Ivan Rakuša
Mostje, Juršinci
Tip tal: **ilovnata**
Setev: **11. 4. 2008**
Žetev: **18. 9. 2008**

PIXXIA	410	28,7	**13.381**	**11.094**	122
FRIEDRIXX	330	**25,5**	11.524	9.983	110
BRIXXOO	360	25,7	11.429	9.874	109
LG 33.30	300	28,5	11.524	9.581	106
DKC 4860	360	27,3	10.714	9.057	100
AXXENTUS	290	26,0	9.762	8.400	93
NEXXOS	290	26,2	9.762	8.377	92
LATIZANA	360	28,6	9.420	7.821	86
AGESSA	450	27,2	8.714	7.377	81
povprečje:		**27,1**	**10.692**	**9.063**	**100**

Katalog09.indd 25 12/29/08 4:41:47 PM

Jožef Lah
Spodnja Polskava
Tip tal: **glinasta**
Setev: **15. 5. 2008**
Žetev: **24. 10. 2008**

hibrid	FAO	vlaga v %	pridelek svežega zrnja v kg/ha	pridelek suh. zrnja s 14 % vlage v kg/ha	pridelek rel. v %
SAXXOO	390	31,9	**15.560**	**12.321**	123
MAXXYM	340	27,4	13.333	11.256	112
CODISTAR	500	36,6	14.708	10.843	108
DK 315	320	26,1	12.543	10.778	107
TARANIS	320	31,4	13.285	10.597	106
DKC 4005	330	28,3	12.655	10.551	105
LAXXOT	350	31,8	13.231	10.492	105
LG 33.30	300	31,3	13.122	10.482	104
LATIZANA	360	28,6	12.128	10.069	100
LG 23.72	385	30,8	12.000	9.656	96
AA 8401	390	32,0	11.860	9.378	93
NEXXOS	290	27,6	10.952	9.220	92
RAXXIA	420	33,8	11.964	9.209	92
PTEROXX	260	**24,8**	10.312	9.017	90
FRIEDRIXX	330	27,9	10.645	8.924	89
BELGRANO	300	30,1	9.470	7.697	77
povprečje:		**30,0**	**12.361**	**10.031**	**100**

Opomba: Ocena škode po toči 25 %. Setev po prvem odkosu mnogocvetne ljuljke.

Kmetijski zavod Maribor
Viktor Zafošnik
Slovenska Bistrica
Tip tal: **glinasta**
Setev: **25. 4. 2008**
Žetev: **22. 10. 2008**

CODISTAR	500	27,7	**18.152**	**15.260**	135
DKC 4860	360	20,0	13.803	12.840	113
SAXXOO	390	21,2	12.591	11.537	102
PIXXIA	410	24,5	12.395	10.882	96
FRIEDRIXX	330	20,2	11.689	10.846	96
TARANIS	320	18,7	11.364	10.743	95
DKC 4005	330	19,7	11.363	10.610	94
MAXXIS	370	20,5	11.261	10.410	92
LG 23.72	385	22,2	10.805	9.775	86
LG 33.30	300	**18,3**	9.508	9.033	80
povprečje Agrosaat:		**21,3**	**12.293**	**11.194**	**99**
povprečje vseh 62 hibridov :		**21,6**	**12.431**	**11.332**	**100**

Opomba: V poskus je bilo vključenih več hibridov različnih semenarskih hiš.

Koroška:

Maks Partl
Zg. Vižinga, Radlje
Tip tal:
ilovnato-peščena
Setev: **25. 4. 2008**
Žetev: **16. 10. 2008**

LG 23.72	385	24,4	**19.178**	**16.859**	114
AA 8401	390	23,6	17.678	15.705	106
LG 33.30	300	**21,9**	16.786	15.244	103
DKC 4860	380	25,3	17.536	15.232	103
CODISTAR	500	31,2	18.893	15.114	102
TARANIS	320	23,0	16.107	14.421	97
DKC 4005	330	22,5	15.928	14.354	97
BOUTIC	300	28,2	16.786	14.014	94
GALLEXX	300	24,5	15.714	13.795	93
PIXXIA	410	24,7	15.536	13.603	92
povprečje:		**24,9**	**17.014**	**14.834**	**100**

Katalog09.indd 26 12/29/08 4:41:54 PM

Savinjska:

Kmetijski zavod Celje
Domen Marovt
Braslovče
Tip tal: **peščeno-ilovnata**
Setev: **7. 5. 2008**
Žetev: **21. 11. 2008**

hibrid	FAO	vlaga v %	pridelek svežega zrnja v kg/ha	pridelek suh. zrnja s 14% vlage v kg/ha	pridelek rel. v %
TARANIS	320	23,6	**13.438**	**11.938**	105
DKC 4005	340	22,5	13.072	11.780	104
LG 23.72	385	24,4	12.963	11.395	101
LG 33.30	300	**22,1**	12.472	11.297	100
SAXXOO	390	24,5	12.728	11.174	99
povprečje Agrosaat:		**23,4**	**12.934**	**11.517**	**102**
povprečje vseh 31 hibridov :		**21,6**	**12.431**	**11.332**	**100**

Opomba: V poskus je bilo vključenih več hibridov različnih semenarskih hiš.

Franci Lorger
Parižlje, Braslovče
Tip tal: **peščena**
Setev: **5. 5. 2008**
Žetev: **15. 10. 2008**

PIXXIA	410	28,7	**15.571**	**12.909**	123
MAXXIS	370	22,1	13.785	12.487	119
SAXXOO	390	24,1	14.071	12.418	118
BURTON	390	28,1	12.928	10.808	103
LG 32.55	270	24,1	11.428	10.086	96
LG 33.30	300	26,3	11.714	10.039	95
DKC 4860	360	24,5	11.214	9.845	94
DK 315	320	24,0	11.000	9.721	92
LG 23.72	385	26,4	11.041	9.449	90
NEXXOS	290	**21,9**	10.400	9.445	90
DKC 4005	330	22,8	9.500	8.528	81
povprečje:		**24,8**	**12.059**	**10.521**	**100**

Meja Šentjur
Šentjur
Tip tal: **ilovnata**
Setev: **27. 4. 2008**
Žetev: **15. 10. 2008**

DKC 4860	360	24,1	17.026	**15.026**	112
MAXXYM	340	24,9	**17.180**	15.003	112
DKC 4005	330	22,1	15.825	14.335	107
PIXXIA	410	25,0	15.312	13.353	100
LG 23.72	385	25,2	15.332	13.335	100
ADEXX	340	22,6	14.255	12.830	96
TARANIS	320	23,0	13.731	12.294	92
LG 33.30	300	**21,8**	11.853	10.778	81
povprečje:		**23,6**	**15.064**	**13.369**	**100**

Osrednja Slovenija:

Franc Vogrinc
Cundrovec, Brežice
Tip tal: **težka ilovnata**
Setev: **25. 4. 2008**
Žetev: **3. 10. 2008**

DKC 4860	360	26,0	**17.657**	**15.193**	113
DKC 4005	330	**23,2**	14.375	12.837	96
FRIEDRIXX	330	29,3	13.596	11.177	83
LG 33.30	300	23,9	12.163	10.763	80
povprečje agrosaat:		**25,6**	**14.448**	**12.493**	**93**
povprečje vseh 17 hibridov :				**13.412**	**100**

Opomba: V poskus je bilo vključenih več hibridov različnih semenarskih hiš.

Katalog09.indd 27 12/29/08 4:41:58 PM

Alojz Jeglič
Orešje, Šmarjeta
Tip tal: **ilavnata**
Setev: **28. 4. 2008**
Žetev: **24. 10. 2008**

hibrid	FAO	vlaga v %	pridelek svežega zrnja v kg/ha	pridelek suh. zrnja s 14 % vlage v kg/ha	pridelek rel. v %
DKC 4860	360	19,1	**11.097**	**10.439**	114
DKC 4005	330	17,2	10.243	9.862	108
AGESSA	450	19,9	10.538	9.815	108
LG 23.72	385	19,0	10.229	9.634	106
JUXXIN	340	18,0	9.901	9.440	103
LG 23.06	300	18,9	9.740	9.185	101
FRIEDRIXX	330	18,2	9.181	8.733	96
TAXXI	300	19,3	8.063	7.566	83
NEXXOS	290	18,9	7.941	7.489	82
povprečje:		**18,7**	**9.659**	**9.129**	**100**

Opomba: Ocena škode po toči 25 %.

Emil Jenko
Potok pri Komendi
Tip tal: **ilovnata**
Setev: **3. 5. 2008**
Žetev: **19. 11. 2008**

DKC 4860	360	**21,1**	16.927	**15.530**	109
SAXXOO	390	26,0	**17.409**	14.980	105
MAXXIS	370	22,0	15.240	13.822	97
LG 23.72	385	26,5	15.807	13.509	95
TARANIS	320	23,5	14.819	13.182	93
povprečje:		**23,8**	**16.040**	**14.205**	**100**

Vinko Juha
Matena, lg,
Ljubljansko barje
Tip tal: **lahka črna, barjanska**
Setev: **3. 5. 2008**
Žetev: **11. 11. 2008**

MAXXYM	340	19,3	14.961	**14.039**	112
PIXXIA	420	24,1	**15.873**	14.009	111
DKC 4860	360	23,8	15.211	13.478	107
DK 315	320	22,9	14.402	12.912	103
DKC 4005	330	23,6	14.523	12.902	103
CODISTAR	500	28,8	14.968	12.392	99
LG 23.72	385	21,8	12.937	11.764	94
FRIEDRIXX	330	**19,1**	11.672	10.980	87
SAXXOO	390	20,8	11.672	10.749	85
povprečje:		**22,7**	**14.024**	**12.580**	**100**

Anton Žnideršič
Črnc, Brežice
Tip tal: **peščeno-ilovnata**
Setev: **1. 5. 2008**
Žetev: **21. 10. 2008**

DKC 4005	330	**18,2**	**12.703**	**12.083**	116
AXXENTUS	290	19,2	11.962	11.239	107
LG 32.55	270	19,7	11.993	11.198	107
TARANIS	320	21,2	11.743	10.760	103
LG 23.06	300	20,3	10.925	10.125	97
ELIXXIR	320	19,3	9.592	9.001	86
SARRI	290	22,7	9.814	8.821	84
povprečje:		**20,1**	**11.247**	**10.461**	**100**

Opomba: Pozna setev po košnji mnogocvetne ljuljke.

Anita Hren
Vrhpolje,
Ivančna Gorica
Tip tal: **težka glineno-ilovnata**
Setev: **29. 4. 2008**
Žetev: **19. 10. 2008**

DK 315	320	26,1	**15.236**	**13.092**	116
LG 33.30	300	23,8	14.578	12.917	115
LG 23.06	300	23,8	13.108	11.614	103
TAXXI	300	**23,5**	12.834	11.416	101
FRIEDRIXX	330	25,4	12.571	10.905	97
NEXXOS	290	26,6	12.541	10.704	95
BOUTIC	300	26,4	11.535	9.872	88
MAXXIS	370	26,3	11.351	9.728	86
povprečje:		**25,2**	**12.969**	**11.281**	**100**

Katalog09.indd 28 12/29/08 4:42:01 PM

KPC Jable
Jable, Mengeš
Tip tal: **lahka peščena**
Setev: **30. 4. 2008**
Žetev: **7. 10. 2008**

hibrid	FAO	vlaga v %	pridelek svežega zrnja v kg/ha	pridelek suh. zrnja s 14 % vlage v kg/ha	pridelek rel. v %
DKC 4860	360	24,3	**15.654**	**13.779**	130
FRIDERIXX	330	24,5	14.655	12.861	121
SAXXOO	390	23,2	13.953	12.460	118
DKC 4005	330	23,6	12.875	11.438	108
LG 33.30	300	23,6	12.831	11.394	107
LG 23.72	385	24,7	12.764	11.180	105
MAXXIS	370	26,1	12.452	10.704	101
TARANIS	320	26,4	12.316	10.540	99
LATIZANA	360	25,1	11.992	10.440	98
DK 315	320	22,9	11.181	10.028	95
NEXXOS	290	**21,2**	10.912	10.002	94
LG 32.32	270	23,0	10.350	9.267	87
povprečje Agrosaat:		**24,0**	**12.661**	**11.174**	**105**
povprečje vseh 68 hibridov :				**10.603**	**100**

Opomba: V poskus je bilo vključenih več hibridov različnih semenarskih hiš.

Jože Stariha
Lokve, Črnomelj
Tip tal: **ilovnata**
Setev: **3. 5. 2008**
Žetev: **20. 10. 2008**

DKC 4005	330	21,2	**16.296**	**14.932**	128
MAXXYM	340	22,0	14.798	13.421	115
LG 32.55	270	19,9	14.014	13.053	112
PIXXIA	410	24,3	14.179	12.481	107
DKC 4860	360	23,0	13.840	12.392	106
SAXXOO	390	24,3	14.039	12.358	106
FRIEDRIXX	330	**18,7**	12.912	12.206	104
LG 33.30	300	23,3	12.054	10.750	92
povprečje Agrosaat:		**22,1**	**14.017**	**12.699**	**109**
povprečje vseh 35 hibridov :				**11.697**	**100**

Opomba: V poskus je bilo vključenih več hibridov različnih semenarskih hiš.

Primorska:

Borut Koron
Brje, Ajdovščina
Tip tal: **težka ilovnata**
Setev: **27. 4. 2008**
Žetev: **18. 11. 2008**

TIXXUS	500	17,7	**9.741**	**9.322**	131
CODISTAR	500	19,1	8.973	8.441	119
WEXXIL	500	**16,7**	6.743	6.531	92
PIXXIA	410	16,9	4.208	4.066	57
povprečje:		**17,6**	**7.416**	**7.090**	**100**

Opomba: Redka setev, gostota posevka ob setvi 49.300 rastlin/ha.

Katalog09.indd 29 12/29/08 4:42:04 PM

Pomurje:

Dejan Miholič
Beznovci
Tip tal: **ilovnata**
Setev: **19. 4. 2008**
Žetev: **28. 9. 2008**

hibrid	FAO	SS v %	pridelek sveže mase v kg/ha	pridelek SS v kg/ha	NEL MJ/kg SS
BURTON	390	34,3	119.060	**40.838**	6,27
PIXXIA	400	38,4	103.440	39.721	6,45
TIXXUS	500	34,7	113.750	39.471	
WEXXIL	500	37,6	102.660	38.600	
CODISTAR	500	30,6	**122.030**	37.341	6,41
MAXXIS	370	**41,3**	87.340	36.071	6,54
DKC 4860	360	33,8	84.380	28.520	6,50
povprečje:		**35,8**	**104.666**	**37.223**	**6,43**

Štajerska:

Zvonko Beranič
Stražgonjca, Pragersko
Tip tal: **ilovnata**
Setev: **26. 4. 2008**
Žetev: **22. 9. 2008**

TARANIS	320	46,9	**59.625**	**27.964**
PIXXIA	410	45,3	53.850	24.394
SAXXOO	390	45,5	50.506	22.980
LG 33.30	300	47,9	45.284	21.691
DKC 4860	360	36,6	56.731	20.764
NEXXOS	290	47,0	44.109	20.731
MAXXIS	370	43,9	46.000	20.194
DKC 4005	330	43,3	42.955	18.600
FRIEDRIXX	330	48,3	38.450	18.571
MAXXYM	340	44,0	41.300	18.172
LG 23.72 *	385	51,8	31.907	16.528
DK 315	320	48,8	33.462	16.329
LG 23.06 *	300	**52,4**	26.848	14.068
LG 32.55	280		40.677	
BALERINA	300		37.704	
SARRI	330		37.313	
AGESSA	450		36.470	
povprečje:		**46,3**	**42.541**	**20.076**

Opomba: Ocena škode po toči 25 %.
* del njive z izrazito depresijo

Savinjska:

Kmetijski zavod Celje Janko Šuc
Šmarje pri Jelšah
Tip tal: **ilovnata**
Setev: **26. 4. 2008**
Žetev: **13. 9. 2008**

SAXXOO	390	39,0	**40.694**	**15.871**
MAXXIS	370	39,1	39.105	15.290
PIXXIA	410	39,3	36.937	14.516
TARANIS	320	40,0	35.915	14.366
LG 23.72	385	**40,6**	34.155	13.867
CODISTAR	500	27,0	30.965	8.361
povprečje agrosaat:		**37,5**	**36.295**	**13.712**
povprečje vseh 29 hibridov :				**12.956**

Opomba: V poskus je bilo vključenih več hibridov različnih semenarskih hiš.

Katalog09.indd 30 12/29/08 4:42:10 PM

Koroška:

Roman Božič
Trbonje, Dravograd
Tip tal:
ilovnato-peščena
Setev: **28. 4. 2008**
Žetev: **26. 9. 2008**

hibrid	FAO	SS v %	pridelek sveže mase v kg/ha	pridelek SS v kg/ha	NEL MJ/kg SS
PIXXIA	410	36,8	**61.714**	**22.711**	6,74
LG 23.72	385	39,6	56.642	22.430	6,77
TARANIS	320	40,3	55.357	22.309	6,70
DKC 4005	330	40,9	52.000	21.268	6,67
MAXXIS	370	**41,4**	46.285	19.162	6,71
LG 23.06	300	32,2	54.285	17.480	6,43
AA 8350	400		59.000		
RIXXER	350		57.285		
WEXXIL	500		55.071		
HEKTOR	400		46.214		
povprečje:		**38,5**	**54.385**	**20.893**	**6,67**

Peter Popič
Raduše,
Slovenj Gradec
Tip tal:
peščeno-ilovnata
Setev: **9. 5. 2008**
Žetev: **30. 9. 2008**

LG 23.72	385	38,8	**54.107**	**20.994**	6,73
MAXXYM	340	42,1	47.857	20.148	
TARANIS	320	38,8	50.893	19.746	6,85
BURTON	390	39,9	49.107	19.594	
PIXXIA	410	38,4	50.000	19.200	6,77
LG 33.30	300	**43,0**	43.750	18.813	6,80
ALIXXIA	370		45.893		
KUXXOA	350		40.536		
povprečje:		**40,2**	**47.768**	**19.749**	**6,79**

Osrednja Slovenija:

Marko Jagodic
Selce v Selški dolini
Tip tal:
peščeno-ilovnata
Setev: **3. 5. 2008**
Žetev: **23. 9. 2008**

MAXXYM	340	40,2	**55.142**	**22.167**
TARANIS	320	40,3	53.875	21.712
TAXXI	300	40,9	51.036	20.874
MAXXIS	370	37,7	52.847	19.923
LG 23.06	300	**40,6**	45.732	18.567
ELIXXIR	320	39,8	42.615	16.961
povprečje:		**39,9**	**50.208**	**20.034**

Bojan Fajdiga
Temenica
Tip tal:
peščeno-ilovnata
Setev: **6. 5. 2008**
Žetev: **17. 10. 2008**

DKC 4860	360	45,5	**69.765**	**31.743**
TARANIS	320	**47,6**	63.649	30.297
LG 33.30	300	42,0	66.511	27.935
MAXXYM	340	41,8	66.332	27.727
NEXXOS	290	40,9	65.831	26.925
LATIZANA	360	42,6	61.833	26.341
FRIEDRIXX	330	41,2	57.639	23.747
povprečje:		**42,1**	**62.385**	**26.442**

Opomba: Setev po košnji mnogocvetne ljuljke.

Katalog09.indd 31 12/29/08 4:42:14 PM

Janez Vodopivc
Biška vas, Mirna Peč
Tip tal: **ilovnata**
Setev: **25. 4. 2008**
Žetev: **12. 9. 2008**

hibrid	FAO	SS v %	pridelek sveže mase v kg/ha	pridelek SS v kg/ha	NEL MJ/kg SS
PIXXIA	410	39,1	**63.241**	**24.727**	
LG 23.72	385	40,9	53.021	21.686	
TARANIS	320	43,1	49.873	21.495	
MAXXIS	370	42,0	49.723	20.884	
BRIXXOO	360	**42,3**	48.741	20.617	
BURTON	390	39,4	51.743	20.387	
LATIZIANA	360	41,6	48.223	20.061	
povprečje:		**41,2**	**52.081**	**21.408**	

Franci Sever
Črnomelj
Tip tal: **ilovnata**
Setev: **25. 4. 2008**
Žetev: **6. 10. 2008**

PIXXIA	410	46,1	65.321	**30.113**	7,19
SAXXOO	390	41,3	69.543	28.721	6,58
RAXXIA	420	39,6	**71.511**	28.318	6,92
LG 23.72	385	**46,7**	59.816	27.934	7,20
BURTON	390	39,4	68.211	26.875	6,70
ALIXXIA	370	42,5	54.230	23.048	6,71
MAXXIS	370	39,2	55.714	21.840	6,53
povprečje:		**42,1**	**63.478**	**26.693**	**6,83**

Viktor Jagodic
Naklo
Tip tal:
peščeno-ilovnata
Setev: **7. 5. 2008**
Žetev: **21. 10. 2008**

PIXXIA	410	37,6	**68.915**	**25.912**
TARANIS	320	41,3	61.234	25.290
LG 33.30	385	**41,6**	57.546	23.939
MAXXIS	370	40,1	58.217	23.345
BURTON	390	39,2	59.543	23.341
FRIEDRIXX	330	40,9	56.216	22.992
ELIXXIR	320	40,2	54.244	21.806
LAXXOT	350	39,5	53.817	21.258
LATIZIANA	360	39,8	51.614	20.542
Povprečje:		**40,0**	**57.927**	**23.158**

Opomba: Setev po košnji mnogocvetne ljuljke.

Andrej Majcen
Šentjanž, Sevnica
Tip tal: **ilovnata**
Setev: **23. 4. 2008**
Žetev: **11. 9. 2008**

BURTON	390	35,5	**69.871**	**24.804**
MAXXIS	370	**40,6**	59.401	24.117
WEXXIL	500	33,7	71.301	24.028
DKC 4860	360	38,8	61.205	23.748
LATIZIANA	360	40,2	58.219	23.404
LG 23.72	385	38,2	60.203	22.998
SAXXOO	390	37,9	56.541	21.429
LG 33.30	300	39,9	51.120	20.397
TARANIS	320	40,1	48.517	19.455
BALERINA	400	36,1	47.816	17.262
povprečje:		**38,1**	**58.419**	**22.164**

Darko Ozimek
Vrhtrebnje
Tip tal:
peščeno-ilovnata
Setev: **29. 4. 2008**
Žetev: **7. 10. 2008**

DKC 4860	360	46,2	**59.563**	**27.518**
MAXXIS	370	46,0	57.241	26.331
MAXXYM	340	44,8	58.473	26.196
SAXXOO	390	43,0	59.741	25.689
AA 0801	390	42,0	55.741	23.411
LG 23.72	385	**46,6**	46.758	21.789
ADEXX	340	43,8	43.832	19.198
BOUTIC	300	41,2	45.243	18.640
povprečje:		**44,2**	**53.324**	**23.597**

Katalog09.indd 32 12/29/08 4:42:21 PM

Anton Kukenberger
Ponikve, Trebnje
Tip tal: **peščeno-ilovnata**
Setev: **26. 4. 2008**
Žetev: **23. 9. 2008**

hibrid	FAO	SS v %	pridelek sveže mase v kg/ha	pridelek SS v kg/ha	NEL MJ/kg SS
LATIZANA	360	**47,3**	49.814	**23.562** ✓	
DKC 4860	360	44,3	51.511	22.819	
BRIXXOO	360	44,0	51.185	22.521	
LG 23.72	385	42,5	50.514	21.468	
ALIXXIA	370	41,0	**51.578** ✓	21.147	
povprečje:		**43,8**	**50.920**	**22.304**	

Opomba: Ocena škode po toči 20 %.

Anton Markovič
Ivančna Gorica
Tip tal: **ilovnata**
Setev: **6. 5. 2008**
Žetev: **14. 10. 2008**

DKC 4860	360	**56,0**	**52.743** ✓	**29.536** ✓	
MALAXXALIA	300	55,0	46.743	25.709	
DKC 4005	330	49,2	48.673	23.947	
MAXXIS	370	55,5	42.521	23.599	
MATRIXXOO	310	51,6	42.541	21.951	
povprečje:		**53,5**	**46.644**	**24.948**	

Opomba: Setev po košnji mnogocvetne ljuljke.

Franci Debevc
Polje, Vodice
Tip tal: **peščeno-ilovnata**
Setev: **6. 5. 2008**
Žetev: **21. 10. 2008**

GALEXX	300	40,7	49.692	20.225	
LG 32.55	270	45,1	49.973	22.538	
NEXXOS	290	**45,6**	50.471	23.015	
MALAXXALIA	300	42,7	46.431	19.826	
DKC 4860	360	41,3	**62.573** ✓	**25.843** ✓	
KUXXOA	290	44,3	51.783	22.940	
FRIEDRIXX	330	42,5	52.112	22.148	
povprečje:		**43,2**	**51.862**	**22.362**	

Opomba: Setev po košnji mnogocvetne ljuljke.

Matija Ciber
Matena, Ljubljansko barje
Tip tal: **lahka črna, barjanska**
Setev: **7. 5. 2008**
Žetev: **1/10. 2008**

RAXXIA	420	40,7	**76.381** ✓	**31.087** ✓	6,75
PIXXIA	410	46,5	61.809	28.741	6,94
WEXXILL	500	40,1	68.286	27.383	6,52
BRIXXOO	360	49,4	44.476	21.971	6,94
LG 23.72	385	45,2	48.286	21.825	6,68
MAXXYM	340	51,3	42.286	21.693	6,84
DKC 4860	360	**46,8**	43.238	20.235	6,94
TARANIS	320	51,2	33.524	17.164	6,96
povprečje:		**46,4**	**52.286**	**23.762**	**6,82**

Franc Kocijančič
Imenje, Moravče
Tip tal: **ilovnata**
Setev: **30. 4. 2008**
Žetev: **18. 9. 2008**

PAXXOO	400	31,9	**61.237** ✓	**19.535** ✓	
PIXXIA	410	37,6	49.973	18.790	
SAXXOO	390	**41,1**	42.637	17.524	
TARANIS	320	39,6	44.176	17.494	
BURTON	390	34,5	49.839	17.194	
LAXXOT	350	39,0	43.146	16.827	
LG 23.72	385	36,7	41.842	15.356	
LATIZANA	360	38,2	35.000	13.370	
povprečje:		**37,3**	**45.981**	**17.011**	

Alojz Kužnik
Dobrnič
Tip tal: **ilovnata**
Setev: **6. 5. 2008**
Žetev: **14. 10. 2008**

DKC 4860	360	40,2	62.145	**24.982** ✓	
AA 8401	390	38,1	**63.204** ✓	24.081	
MALAXXALIA	300	39,7	59.212	23.507	
TYCOON	320	**41,5**	56.121	23.290	
TAXXI	300	38,7	58.277	22.553	
BOUTIC	300	36,2	59.631	21.586	
LAMAXX	280	41,3	49.541	20.460	
AGESSA	450	34,6	47.841	16.553	
povprečje:		**38,8**	**56.997**	**22.127**	

Opomba: Setev po košnji mnogocvetne ljuljke.

Katalog09.indd 33 12/29/08 4:42:26 PM

Mikotoksini na koruzi

Štefan Kranjec,
dipl. inž. kmet.

V zadnjem času je veliko govora o mikotoksinih v hrani in prehrani živali, kar je v največji meri posledica neugodnih vremenskih razmer – toče, ki smo ji bili priča preteklo leto. Na koruzi kot eni najpomembnejših poljščin ki raste v Sloveniji na skoraj 70.000 hektarjih njivskih površin, je pustila neželene poškodbe v času intenzivne rasti. Po poškodbah je bila koruza zelo dovzetna za različne bolezni, predvsem plesni iz rodu Fusarium sp., manj pa je bilo opaziti okužbo s tipično bulavo snetjo (Ustilago maydis). Slednja je v preteklih letih ob stresnih razmerah povzročala večje ali manjše škode.

Neznatna okužba konice storža s plesnijo ima za posledico prisotnost mikotoksinov v zrnju

Kaj so mikotoksini?

Beseda mikotoksin je sestavljena iz, miko = gliva (plesen) in toksin = strup.

So presnovni izločki, ki jih izločajo plesni - glive. Najpogostejše plesni na žitih in koruzi so iz rodu Fusarium sp., Aspergillus sp. in Penicillium sp. Vsaka plesen izloča kot presnovni produkt svoje vrste mikotoksin, ki z nadaljnjo obdelavo krme oz. hrane ne izgine.

Mikotoksini v hrani in krmi povzročajo presnovne težave, padec imunskega sistema reprodukcijske motnje pri živalih, v skrajnih primerih pa tudi zastrupitve. Njihova vsebnost v rastlinah je odvisna od več dejavnikov: vremena, mehanskih poškodb (toča, škodljivci), kolobarja, obdelave tal in sorte oziroma hibrida …

Žlahtnitelji pri ustvarjanju novih sort še posebno pozornost posvečajo krušnim žitom za prehrano ljudi. Njihov cilj je pridobiti sorte, ki so čim manj dovzetne za bolezni. Največjo pozornost posvečajo predvsem zrnju, saj ga mlevska industrija uporablja neposredno v prehrani (moke, zdrob, kosmiči …) Plesni Aspergillus sp. in Penicillium sp. se razvijejo predvsem pri skladiščenju žit (tudi koruze) in so v večji meri odvisni od načina skladiščenja. Velik vpliv ima t. i. »higiena skladiščenja« ali človeški faktor pred polnjenjem skladišč. (prevlažno zrnje, skladiščni škodljivci …).

Enako se dogaja s konzerviranjem krme. Nedoslednost in malomarnost pri spravilu krme lahko povzroči segrevanje krme (naknadna fermentacija) in kasnejšo rast plesni, ki izločajo mikotoksine v krmo (slabo potlačena silaža, premalo sušine v silaži itd).

Plesni iz rodu Fusarium se razvijejo na rastlinah med samo rastjo. Najpomembnejši mikotoksini, ki jih izloča gliva iz rodu Fusarium, so trihoteceni (najpogostejša sta deoksinivalenol (DON) in zearalenon (ZEA)), fumonizin (FUM) in T-2 toksin.

Med njimi je DON najpogostejši, sledita ZEA, FUM in drugi. Nahajajo se v zrnju žit, koruze, stročnic, v silaži in v senu. Med živalskimi vrstami so najbolj občutljivi na mikotoksine prašiči, sledi perutnina in prežvekovalci. Mikotoksini negativno vplivajo na vse vitalne in reprodukcijske organe, zmanjšanje ješčnosti, povečujejo agresivnost, pregonitve, rojstvo mrtvih mladičev, zmanjšanje prirasta in prireje mleka. Toksini se pojavljajo v različnih kombinacijah in tako še povečujejo negativno delovanje na živali.

Katalog09.indd 34 12/29/08 4:42:33 PM

Najpogostejši vzroki za nastanek fuzarioz na rastlinah:

- poškodbe rastlin
- vremenske razmere
- čas spravila
- škodljivci
- izbira sorte oziroma hibrida
- kolobar

Mehanske poškodbe (toča, škodljivci) so mnogokrat vzrok okužbe, saj načnejo povrhnjico tkiva rastline, ki je vstopno mesto za okužbo.

Pri koruzi za silažo so poškodbe od toče največkrat vzrok, da se odločimo za nekoliko zgodnejše siliranje, s tem preprečimo nadaljnji razvoj plesni. Kljub zgodnejšemu siliranju pa se vedno ohranijo že prisotni nezaželeni toksini v krmi. Z vidika okužbe krme z boleznimi je priporočljivo čim zgodnejše spravilo, vendar moramo paziti, da silaža doseže vsaj 28–30 % sušine, kar je pogoj, da se nam razvijejo mlečnokislinske bakterije in se silaža zaradi nizke vsebnosti sušine ne bi zakisala. V takšnem primeru iz silosa priteče silažni sok, ki pa pomeni še dodatno izgubo hranilnih snovi poleg že prisotnih mikotoksinov.

Pri spravilu koruze za zrnje upoštevamo načelo ekonomičnosti sušenja, vendar ob močnejših okužbah začnemo s spravilom šele, ko vsebnost vlage v zrnju pade pod 30 %. Neposredno po žetvi zrnje sušimo ali skladiščimo vlažno, glede na tehniko skladiščenja. Ob žetvi poskušamo pospraviti zrnje z čim manj primesi. V zrnju naj bo čim manj ostankov zgornjega dela klasinca, kajti prav v tem delu je storž ponavadi najbolj onesnažen s toksini.

Vremenske razmere in razvojni stadij rastline sta ključna dejavnika za razvoj plesni. Koruza je najbolj občutljiva v stadiju od cvetenja – svilanja in do spravila. Ustrezne razmere za razvoj so temperatura, višja od 23° C, in zračna vlaga čez 90 %, z drugimi besedami toplo in deževno vreme.

Nemška literatura navaja, da so z meritvami DON od leta 2000–2006 na poljskih poskusih ugotovili v letih 2002 in 2006 prekomerno okužbo. V letu 2006 je bilo na 200 analiziranih vzorcih kar 60 % s prekomerno okužbo z 1 mg DON/kg zrnja. Od tega je bilo kar pri 51 % vzorcih presežen prag 1,75 mg DON/kg koruze (Uredba Evropske komisije dovoljuje maksimalno vrednost 1,25 mg DON/kg koruze). Nasprotno pa so v letu 2003 na vseh 34 analiziranih vzorcih ugotovili manj kot 0,5 mg DON/kg. Kljub različnim rezultatom moramo biti vedno pripravljeni na možnost okužb ter zato dosledno upoštevati preventivne ukrepe.

Preozek kolobar žita – koruza – žita je pri minimalni obdelavi brez oranja mnogokrat vir infekcije. Mulčenje in podoravanje rastlinskih ostankov ter njihov čim hitrejši razkroj sta z vidika prenosa bolezni pomemben preventivni ukrep in opravičljiv strošek. Če koruznico slabo zadelamo ali pa je sploh ne zadelamo v tla, obstaja velika nevarnost za razvoj koruzne vešče, ki je v nekaterih evropskih državah postal najpomembnejši škodljivec. Španija je tako postala glavna pridelovalka gensko spremenjene (GSO) koruze v Evropi. Ličinke koruzne vešče navrtajo storže in dele rastlin in tako ustvarijo tudi pogoje za okužbo s fuzariozami. Poleg tega predstavlja koruznica na površju vir fuzarioz za naslednji posevek.

Ključnega pomena je tako tudi izbira sorte oz. hibrida. Prednost imajo sorte z dobro toleranco in odpornostjo na fuzarij ter lastnostjo »dolga zelenost«oz. stay green efekta.

V podjetju Agrosaat sledimo raziskavam na področju okužb krme s toksini doma in v tujini. Po podatkih žlahniteljev R.A.G.T. in Limagrain (LG) se hibridi koruze vizualno in laboratorijsko ocenjujejo dve do tri pridelovalne sezone. Ključni pogoj pri izbiri je, da je hibrid dobro toleranten na fuzarij.

Kot izredno tolerantni hibridi so se izkazali LG 33.30, LG 23.06, LG 32.55, MAXXIS, SAXXOO, PIXXIA.

Strokovnjaki s Kmetijskega inštituta Slovenije (Verbič s sodelavci) so v poljskih in laboratorijskih raziskavah leta 2007 ugotavljali vpliv zrelosti hibrida koruze na vsebnost nekaterih mikotoksinov v zrnju in koruznici. Uporabili so dva navadna hibrida in dva dolgozelena hibrida (prisotna lastnost stay green). Koruznico in zrnje vseh štirih hibridov so vzorčili v štirih zrelostih, od mlečne do polne voščene zrelosti. Ugotovili so, da se je vsebnost nekaterih mikotoksinov glede na čas spravila v koruznici znatno povečala. Znatno manjše povečanje so ugotovili pri zrnju. Dolgo zelena koruznica je vsebovala značilno manj DON in nekoliko več ZEA toksina v primerjavi z navadnima hibridoma.

Problematiki prisotnosti toksinov v hrani in krmi posveča vse več pozornosti strokovna javnost, razna društva za varstvo potrošnikov in vsi odkupovalci žit za prehrano in krmo živali. Tudi nekateri večji odkupovalci koruze so se jeseni 2008 intenzivno vključili v spremljanje problematike mikotoksinov v krmi. Tako so v nekaterih mešalnicah krmil uvedli ugotavljanje prisotnosti toksinov po encimskoimunski metodi – ELISA. Kot delno rešitev v primeru prisotnosti pa priporočajo dodajanje krmi vezalce toksinov, ki delno »razstrupljajo« in zmanjšujejo negativne učinke prisotnosti strupov.

Pri prehrani ljudi postaja vse pomembnejša zdrava in varna hrana. Zato je eden od ključnih dejavnikov tudi neoporečnost krme v prehrani živali. V prihodnje lahko pričakujemo vse več testiranj na prisotnost mikotoksinov na prevzemnih mestih krušnih žit, ki se uporabljajo neposredno za prehrano ljudi. Pod drobnogledom pa bodo brez dvoma tudi surovine za mešalnice krmil.

Prisotnost mikotoksinov v krmi je vsako leto različna, odvisna je predvsem od okoljskih dejavnikov. Zato moramo biti vedno pozorni in dosledni pri izvajanju ukrepov, s katerimi lahko zmanjšamo prisotnost strupov v pridelku (kolobar, obdelava tal itd.).

Katalog09.indd 35 12/29/08 4:42:35 PM

Pridelovanje gensko spremenjenih rastlin

Jožica Beranič,
univ. dipl. inž. kmet.

V minulih dvajsetih letih se je dolgotrajnemu in relativno omejenemu klasičnemu žlahtnenju rastlin pridružila tako imenovana genska tehnologija. Ta tehnologija omogoča hiter vnos točno določenih genov iz kateregakoli organizma v rastline ter njihovo izražanje. Tako spremenjene rastline imenujemo **transgene rastline** oziroma **gensko spremenjene rastline (GSR),** ki spadajo v širšo kategorijo **gensko spremenjenih organizmov (GSO).**

Uvajanje masovne pridelave GSR je postalo osrednje vprašanje prihodnosti svetovnega kmetijstva. Genska tehnologija postavlja povsem nova obzorja razvoja in uporabe kmetijskih rastlin na najrazličnejših področjih in je velik biotehnološki izziv za prihodnost. Večplastnost uvajanja, uporabe in posledic takšne tehnologije v praksi ter omejene izkušnje seveda zbujajo mnogo vprašanj, pomislekov in nasprotovanj. Poleg interesov tehničnega razvoja oziroma interesov kapitala je treba upoštevati tudi etični vidik.

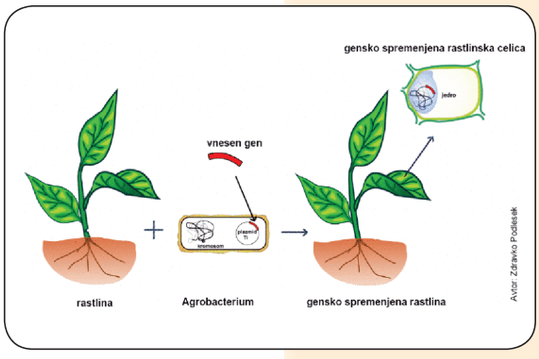

Poškodba storža zaradi napada koruzne vešče

Z uporabo GSR naj bi se izognili nekaterim negativnim posledicam intenzivnega kmetijstva, na drugi strani pa nekateri strokovnjaki opozarjajo na daljnosežne in nepredvidljive posledice ter na nesprejemljivost tega početja.

Obseg pridelave GSR

Prvi eksperimentalni poljski poskusi z GSR so se pričeli izvajati v ZDA leta 1983.

Nato so leta 1994 prav tako v ZDA začeli komercialno pridelovati nekatere transgene poljščine. O obsežnejši pridelavi transgenih poljščin lahko govorimo od leta 1996 naprej, ko so celokupne svetovne površine, zasejane z GSR, obsegale 2,8 milijona ha in so naraščale iz leta v leto. Večanje površin je z leti še naraščalo. Leta 1999 so te rastline obsegale že 40 milijonov ha, leta 2006 pa 102 milijon ha.

Pridelovanje GSR narašča tudi v Evropski uniji, kjer je največja pridelovalka teh rastlin Španija, pridelujejo pa se tudi v Franciji, Nemčiji, Češki in še v nekaterih drugih državah.

Največji delež med transgenimi poljščinami ima soja (61 %), ki dosega 55 % celotne svetovne proizvodnje soje. Sledi koruza s 23 %, bombaž z 11 %, oljna ogrščica s 5 %.

Na območju EU je koruza MON810 z vstavljenim Bt genom, z odpornostjo na koruzno veščo zaradi katerega rastlina proizvaja snov, ki je strupena za koruzno veščo, za zdaj edina GSR z dovoljenjem za pridelovanje na tem območju.

Do leta 2002 je bilo v svetu skupaj izdanih 85 dovoljenj za transgene elemente, vključene v 16 različnih rastlinskih vrst. Približno tri četrtine vseh transgenih rastlin ima vnesen genski material, ki omogoča odpornost na novejše herbicide, petina jih je odpornih na žuželke, nekaj pa jih ima kombinacijo obeh lastnosti. Med lastnostmi GSR najdemo še:

- odpornost na viruse (buče, krompir, papaja),
- moško sterilnost (kontrolirano opraševanje pri oljni ogrščici, koruzi, cikoriji)
- spremembo kakovosti (npr. sprememba sestave maščobnih kislin v oljih pri soji in oljni ogrščici, upočasnjeno zorenje paradižnika, sprememba barve pri nageljnih). (Žel, 2004).

Smeri razvoja transgenih rastlin

Prva generacija transgenih rastlin je bila usmerjena predvsem k izboljšanju agronomskih lastnosti v korist pridelovalca, brez neposrednih koristi za potrošnika. V zadnjem času prihajajo v ospredje genske modifikacije, usmerjene v korist potrošnika ali za specifične potrebe industrije. Za njih naj bi bila značilna velika raznolikost s stališča

Katalog09.indd 36 12/29/08 4:42:42 PM

uporabnosti. Pri tej drugi generaciji GSR so genske modifikacije usmerjene zlasti v izboljšanje kakovosti pridelkov npr: hranilne vrednosti, vsebnosti vitaminov in mineralov, arome, okusa, spremembo vsebosti funkcionalnih sestavin hrane – povečanje vsebnosti flavanoidov, antioksidantov, zmanjšanje alergenov ter ostalih nezaželenih komponent (npr. čebula z utišanim encimom aliinazo, ki povzroča solzenje ob rezanju čebule). Skratka, šlo naj bi za novo generacijo hrane, ki ne bi bila zgolj živilo, temveč še bolj kot doslej preventivno zdravilo. (Javornik, Bohanec, 2004).

V prihodnosti se načrtuje uporaba transgenih rastlin na najrazličnejših področjih, saj genska tehnologija omogoča vnos številnih novih lastnosti. Idej je veliko, uresničljivost pa je odvisna od različnih dejavnikov – predvsem pa od razvoja znanosti in sprejemljivosti potrošnikov. Številne raziskave so usmerjene v nove, kmetijstvu pomembne lastnosti, kot so; modifikacija rasti (geni za nizko rast žit), odpornost na glivične bolezni, sušo, slana tla, zmrzal, preveliko vlažnost, senčenje ali pa v izboljšanje fotosintetične aktivnosti, asimilacije hranil itd. (Bohanec, 2004).

Soobstoj konvencionalne pridelave in GSO

Soobstoj pomeni možnost kmetov, da prosto izbirajo med različnimi sistemi pridelave kmetijskih rastlin, pri tem pa upoštevajo vse predpisane zahteve in da s svojo izbiro načeloma ne vplivajo na gospodarnost pridelave drugih (okoliških) kmetov. Po smernicah EU naj ne bi bil izključen noben način pridelave, posamezna država članica pa ima možnost glede na svoje posebnosti zakonsko urediti področje soobstja.

V Sloveniji je MKGP pripravilo predlog Zakona o soobstoju gensko spremenjenih rastlin z ostalimi kmetijskimi rastlinami. Namen predlaganega zakona ni dovolitev pridelave GSR, ampak določiti pravila in ukrepe, ki naj bi zagotavljali, da se odobreni GSO ne bi pojavljali v posevkih ali pridelkih, kjer njihova prisotnost ni zaželena ali dovoljena, kot je to v primeru ekološke pridelave. Zakon določa pravila in ukrepe za zagotavljanje soobstoja in za preprečevanje nenamerne prisotnosti GSO v gensko nespremenjenih rastlinah oz. pridelkih, postopke prijave pridelave GSR, obveznosti pridelovalcev GSR, način vzpostavitve območij za pridelave GSR in območij brez GSR, strokovno usposabljanje pridelovalcev za ravnanje s GSR, vzpostavitev in vodenje registra pridelovalcev GSR ter evidence območij za pridelavo GSR in evidence območij brez GSR, postopke za uveljavljanje odškodnine za škodo nastalo zaradi prisotnosti GSO v rastlinah in pridelkih, monitoring prisotnosti GSO v rastlinah in pridelkih na kmetijskih gospodarstvih, inšpekcijskih nadzor ter sankcije. (www.mkgp.gov.si).

Za Slovenijo je značilno, da je velikostna struktura kmetij težko primerljiva s velikostno strukturo kmetij v EU. Majhnost in razdrobljenost kmetijskih pridelovalnih površin še posebej otežuje nadzor nad GS sortnimi materiali. Problem soobstoja s konvencionalnimi materiali je na ta način še bolj zapleten. Za Slovenijo se poglavje soobstoja konvencionalnih in GS materialov kulturnih rastlinskih vrst šele odpira. (Meglič s sod., 2008).

Odnos javnosti do GSO

V državah po svetu imajo različen odnos do uvajanja GSR in za zdaj ne kaže na iskanje enotnih skupnih rešitev. Zakonodaja EU naj bi omejevala nekontrolirano širjenje genske tehnologije, s strogimi predpisi pa naj bi zagotovila, da se v okolje ne bi sproščali organizmi, ki predstavljajo tveganje. Predpisi naj bi postavljali uporabo transgenih rastlin v varne okvire, ne da bi pri tem znanosti postavljali nepremostljive okvire. Ravnanje z GSR je tudi v veliki meri odvisno od strokovnih odločitev na državni in regionalni ravni (Kogoj, 2006).

GSO so predmet številnih diskusij, celo predmet razprav političnih strank in zanimiva tema za medije. Zelo pomembna je sprotna informiranost javnosti in razumevanje, kaj GSO so, kaj lahko nudijo, kakšne so njihove potencialne prednosti in slabosti, da odločitev posameznika o njihovi sprejemljivosti ali nesprejemljivosti temelji na verodostojni informiranosti. (Žel, 2008).

Eden od slovenskih spletnih naslov, kjer so na voljo informacije o GSO; **http://www.biotechnology-gmo.gov.si**

Katalog09.indd 37 12/29/08 4:42:45 PM

Lepa in kakovostna

ANUSCHKA

Agrosaat

Zelo zgodnji sorti:

- *ANUSCHKA*
- *BELLAROSA*

Uporabnost

Za pridelavo prvega pridelka v domačem vrtu ali za trg. Primerna za pranje in pakiranje.

Gomolji

Rumeno, izredno kakovostno čvrsto meso ter rumena in gladka kožica.

Pridelek

Velik pridelek zelo izenačenih gomoljev, lepe oblike.

Bolezni

Dobro odporna na bolezni.

Skladiščenje

Se dobro skladišči.

Nasvet za pridelavo

Nakaljevanje in pokrivanje za še zgodnejši pridelek. S**adimo na 30–32 cm** v vrsti za zgodnji izkop (75 cm medvrstne razdalje), za poznejši izkop lahko sadimo gosteje. Gnojimo z do 140 kg skupnega dušika N/ha, 100 kg fosforja P_2O_5/ha in 200–250 kg kalija K_2O/ha pri srednji založenosti tal.

Odlična za lahka tla

BELLAROSA

Uporabnost

Zelo zgodnja sorta za porabo preko celega leta. Za pridelavo na peščenih tleh. Značilen je hiter mladostni razvoj.

Gomolji

Posebnost je rdeča kožica in zelo kakovostno rumeno meso.

Pridelek

Vrhunski pridelek manjšega števila debelih gomoljev, ki niso za pranje.

Bolezni

Zelo je odporna na bolezni, rjavo pegavost v mesu in votlo srce.

Skladiščenje

Odlično se skladišči.

Nasvet za pridelavo

Nakaljevanje in prebuditev kaličev je nujno za večji nastavek gomoljev, sadimo gosteje, najmanj 28 cm v vrsti (75 cm med vrstami), harmonično gnojimo vsaj s 120-140 kg skupnega N/ha, 100 kg P_2O_5/ha in 200-250 K_2O pri srednji založenosti tal.

Agrosaat

Zgodnje sorte:
- MARABEL
- ELFE
- TABEA

MARABEL

Najbolj popularna sorta

Uporabnost

Zgodnja standardna sorta izredne kakovosti, široko uporabna v kuhinji. Za domačo in za tržno pridelavo, za pranje in pakiranje. Najbolj razširjena sorta na trgovskih policah.

Gomolji

Gomolj z gladko rumeno kožico, rumenim mesom, ki ne posivi po kuhanju, izrednega okusa. Odličen izgled! Nastavi večje število izenačenih gomoljev.

Bolezni

Hiter mladostni razvoj, zelo odporna na plesen na gomoljih in rjavo pegavost v mesu. Zahteva dobra tla in dobro oskrbo z vlago.

Skladiščenje

Se dobro skladišči.

Nasvet za pridelavo

Nakaljevanje zaželjeno na zelo lahkih tleh, priporočena gostota sajenja 30–32 cm v vrsti (75 cm med vrstami), najboljša srednje težka tla, gnojimo s 140–160 kgN/ha, 100 kg P_2O_5/ha in 200–250 kg K_2O/ha.

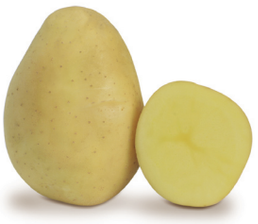

TABEA

ELFE

Odlična sorta

Opis

Kakovostna jedilna sorta. Zelo zahtevna za oskrbo z vodo in hranili, zato zelo primerna za pridelavo na njivi ali v vrtu. Hiter mladostni razvoj, rastlina mora povsem zakriti grobove.

Uporabnost

Zelo primerna za pranje in pakiranje.

Gomolji

Gladka rumena kožica, lepa oblika, rumeno meso, ki ne sivi, so lastnosti, zaradi katerih je zelo zaželjena pri najbolj zahtevnih kupcih.

Pridelek

Pridelek je velik, večjega števila izenačenih gomoljev.

Bolezni

Odpornost na bolezni je dobra in zelo dobra na rjavo pegavost v mesu ter votlo srce.

Skladiščenje

Zgodni pridelek z izrednim deležem tržnih gomoljev, ki se skladiščijo do začetka prihodnjega leta.

Nasvet za pridelavo

Zelo zaželeno harmonično gnojenje, stalna oskrba z vlago (namakanje), redna zaščita pred boleznimi in sajenje na 30–32 cm v vrsti (75 cm med vrstami), gnojimo s 140–160 kg N/ha, 100 kg P_2O_5/ha, 200–250 kg K_2O/ha, dobra oskrba z magnezijem in kalijem v sulfatni obliki delujejo pozitivno na pridelek.

TABEA

NOVO!

Dobro prenaša sušo

Uporabnost

Vsestranska jedilna sorta za pakiranje in pranje, domačo porabo, ne spremeni barve po kuhanju. V suši boljša od marebela. Ima značilno bujno rast.

Gomolji

Srednje veliki do veliki, podolgovato ovalni, z zelo gladko kožico in rumenim mesom, s plitvimi očesi. Odličen izgled, primeren tudi za zahtevne kupce.

Pridelek

Zelo velik pridelek izenačenih, lepo oblikovanih, kakovostnih gomoljev.

Bolezni

Dobro odporna na navadno krastavost, dobro do srednje odporna na rjavo pegavost v mesu, dobro odporna na plesen in dobro odporna na udarce.

Skladiščenje

Dobro skladiščenje.

Nasvet za pridelavo

Zaželjeno nakaljevanje, priporočena gostota sajenja 30–32 cm v vrsti, ker je rastlina bujna (75 cm med vrstami), primerna sorta tudi za lažja tla, gnojimo s 140 kg N/ha, 100 kg P2O5/ha in 200–250 kg K2O5/ha. Pozorni moramo biti tudi na založenost tal z magnezijem. Škropljenje proti plesni naj bo redno, kljub dobri odpornosti, in do konca.

Katalog09.indd 39 12/29/08 4:43:08 PM

BELANA

NOVO!

Premium sorta

Uporabnost

Kakovostna solatna in jedilna sorta, zelo primerna za pakiranje in pranje, domačo porabo, ne spremeni barve po kuhanju. Primerna za lupljenje in blanširanje.

Gomolji

Srednje veliki do veliki, ovalni, z zelo gladko kožico in rumenim mesom, s plitvimi očesi.

Pridelek

Velik pridelek izenačenih, lepo oblikovanih tržnih gomoljev.

Bolezni

Zelo odporna na navadno krastavost, dobro odporna na rjavo pegavost v mesu, dobro odporna na plesen in srednje odporna na udarce.

Skladiščenje

Izredno dobro skladiščenje.

Nasvet za pridelavo

Nujno prebuditi ali nakaliti seme (toplotni šok) zaradi dolgega mirovanja, priporočena gostota sajenja je redkejša, 32–34 cm v vrsti (75 cm med vrstami). Gnojenje mora biti intenzivnejše kot pri ostalih sortah 160 kg N/ha, 100 kg P_2O_5/ha in 250–300 kg K_2O_5/ha. Sorta reagira s povečanim nastavkom gomoljev s pravočasnim listnim gnojenjem. Zaščita proti plesni naj bo redna.

RED FANTASY

NOVO!

Rdeča alternativa, vredna zaupanja

Prebudi vaše fantazije s prelepo kožo in kakovostjo!

Uporabnost

Zelo kakovostna jedilna sorta za pakiranje in pranje, domačo porabo, ne spremeni barve po kuhanju. Vsestranska uporabnost.

Gomolji

Srednje veliki do veliki, ovalni do podolgovato ovalni, z zelo gladko rdečo kožico in rumenim mesom, s plitvimi očesi. Nastavek gomoljev je srednji.

Pridelek

Zelo velik pridelek izenačenih, lepo oblikovanih tržnih gomoljev, ki imajo stabilno obliko.

Bolezni

Zelo odporna na navadno krastavost, zelo odporna na rjavo pegavost v mesu, dobro odporna na plesen in na udarce pri izkopu in manipulaciji.

Skladiščenje

Izredno dobro skladiščenje in mirovanje.

Nasvet za pridelavo

Nakaljevanje, priporočena gostota sajenja 28–30 cm v vrsti (75 cm med vrstami). Srednje zahtevna je za tla in oskrbo z vlago, gnojimo s 140 kg N/ha, 100 kg P_2O_5/ha in 200–250 kg K_2O_5/ha. Potrebna je redna zaščita proti plesni. **POZOR:** občutljiva je na herbicid Sencor (metribuzin) po vzniku!

SOLARA

Za profesionalce

Opis

Srednje zgodni kakovosten krompir, lepe oblike, z neverjetnim tržnim pridelkom. Sorta pri optimalni oskrbi z vodo in hranili praktično ne tvori predebelih in predrobnih gomoljev.

Uporabnost

Zelo primerna sorta za pranje in pakiranje.

Gomolji

Gomolj ima gladko, svetlo rumeno kožico, rumeno meso, srednje plitva očesa.

Pridelek

Dober pridelek izenačenih, lepo oblikovanih tržnih gomoljev.

Bolezni

Dobra odpornost na bolezni.

Skladiščenje

Njena prednost je odlično skladiščenje do naslednje pomladi. Skladiščimo jo nad 5° C, da ne sladi.

Nasvet za pridelavo

Sadimo prebujeno seme 2 cm plitveje od ostalih sort, ker nastavi gomolje globlje, gostota rastlin naj bo manjša; 32-34 cm v vrsti (75 cm med vrstami), zelo dobro se odziva na stalno oskrbo z vodo (namakanje), gnojimo s 160-180 kg N/ha, 100 kg P_2O_5/ha, 200-250 kg K_2O/ha in pazimo na zadostno založenost z magnezijem. Zaščita pred boleznimi mora biti redna.

Katalog09.indd 40 12/29/08 4:43:16 PM

Agrosaat

Sr. zgodnje sorte:

- *BELANA*
- *SOLARA*
- *RED FANTASY*
- *TOSCA*
- *HUSAR*

TOSCA

Tolerantna na stres

Opis in uporabnost

Kakovostna jedilna sorta, lepe oblike, srednje zahtevna za tla in oskrbo z vodo ter hranili, odlikuje jo dobra toleranca na vročinski stres. Široko uporabna, tudi za pomfrit.

Gomolji

Gomolj je lepe oblike, z rumeno kožo in mesom. Ob preobilici padavin radi pokajo.

Pridelek

Ima velik pridelek izenačenih gomoljev.

Bolezni

Odpornost na bolezni je dobra (plesen na gomoljih, navadna krastavost …). Potrebna je stalna zaščita proti glivičnim boleznim.

Skladiščenje

Odlično se skladišči do naslednje pomladi.

Nasvet za pridelavo

Sadimo normalno gostoto 30–32 cm v vrsti (75 cm med vrstami), gnojimo s 140–160 kg N/ha, 100 kg P_2O_5/ha, 200-250 kg K_2O/ha in pazimo na zadostno založenost z magnezijem. Pred izkopom jo po uničenju cime raje pustimo v zemlji 1 teden dlje kot ostale sorte, da se kožica res dobro utrdi. Tosca je zelo primerna za strojni izkop.

HUSAR

Okusna in lepa sorta

Opis

Zelo kakovostna jedilna sorta, lepe oblike, srednje zahtevna za tla in oskrbo z vodo ter hranili.

Uporabnost

Za domačo pridelavo in profesionalce. Primerna je za pranje in pakiranje.

Gomolji

Okroglo ovalni do ovalni gomolji z gladko rumeno kožico in rumenim mesom, ki ne posivi po kuhanju.

Pridelek

Pridelek je velik, večjega števila velikih do srednjih gomoljev.

Bolezni

Sorta je dobro odporna na viroze in plesen na gomoljih ter na navadno krastavost. Dobro odporna na navadno krastavost.

Skladiščenje

Odlično se skladišči do novega krompirja.

Nasvet za pridelavo

Sadimo normalno gostoto 30–32 cm v vrsti (75 cm med vrstami), gnojimo s 140–160 kg N/ha, 100 kg P_2O_5/ha, 200-250 kg K_2O/ha pri srednji založenosti tal.

Katalog09.indd 41 12/29/08 4:43:28 PM

Agrosaat

Srednje pozni sorti:
- *FABIOLA*
- *JELLY*

FABIOLA

Rdeča sorta z velikimi pridelki

Opis

Kakovostna jedilna sorta z možnostjo ogromnega pridelka in zelo izenačenimi gomolji. Odlično prenaša vročinski in sušni stres. Za vse tipe tal.

Gomolji

Izenačeni ovalni gomolji imajo rdečo kožico in rumeno meso.

Pridelek

Nastavek gomoljev je zelo velik, posledica je ogromen pridelek.

Bolezni

Sorta je zelo dobro odporna na virusne bolezni, navadno krastavost in srednje odporna na plesen na gomoljih. V mesu se ne pojavlja rjava pegavost ali votlo srce.

Skladiščenje

Odlično se skladišči, uležana ima še boljši okus kot sveže kopana.

Nasvet za pridelavo

Sadimo prebujeno seme 32 cm v vrsti (75 cm med vrstami), gnojimo s 160–180 kg N/ha, 100 kg P2O5/ha, 200–250 kg K2O/ha pri srednji založenosti tal. Zaščita pred plesnijo mora biti redna in do konca.

JELLY

Odporna z velikimi pridelki

Opis

Pridelava možna na vseh tipih tal, srednje zahtevna za vodo in hranila.

Uporaba

Široko uporabna jedilna sorta za kuhanje ali za domač pomfrit (večja vsebnost sušine). Zanimiva za oskrbo restavracij, menz in predelovalne industrije. Gomolji so primerni za pranje, pakiranje in predelavo.

Gomolji

Veliki gomolji so ovalni, z rumenim mesom, ki ne posivi po kuhanju, z gladko do rahlo mrežasto kožico.

Pridelek

Pridelek je zelo velik do ogromen.

Bolezni

Zelo odporna visoka rastlina na virusne in glivične bolezni. Odporna na navadno krastavost, drugotno rast, rjavo pegavost v mesu, votlo srce v stresnih razmerah (vročina in pomanjkanje vlage).

Skladiščenje

Prava sorta za skladiščenje, po skladiščenju ni občutljiva na udarce. Za pomfrit mora biti temperatura skladišča nad 8° C.

Nasvet za pridelavo

Sadimo prebujeno seme nekoliko gosteje 28–30 cm v vrsti (75 cm med vrstami), gnojimo s 140–160 kg N/ha, 100 kg P2O5/ha, 200-250 kg K2O/ha pri srednji založenosti tal. Pozorni moramo biti na založenost z magnezijem. Zaščita pred boleznimi mora biti kljub odpornosti redna. Občutljiva je na herbicid Sencor pri poznem škropljenju proti plevelu.

Katalog09.indd 42 12/29/08 4:43:46 PM

Mira Volk
Slap pri Vipavi
Saditev: **5. 4. 2008**
Izkop: **7. 8. 2008**

sorta	zgodnost	gostota sajenja (m)	ocena pridelka (kg/ha)	št. gomoljev / rastino	delež tržni pridelek (%)	dejanski pridelek (kg/ha)
ANUSCHKA	zelo zgodnja	0,70 x 0,32	25.850	7,7	79	
BELLAROSA	zelo zgodnja	0,70 x 0,32	46.939	9,8	93	
MARABEL	zgodnja	0,70 x 0,32	51.701	12,3	90	
ELFE	zgodnja	0,70 x 0,32	27.664	9,2	82	
ANAIS	zgodnja	0,70 x 0,32	48.299	12,1	92	
povprečje:			**40.091**	**10,0**	**87**	

Marko Koritnik
Klanec pri Komendi
Saditev: 1**5. 4. 2008**
Izkop: **2. 9. 2008**

ANUSCHKA	zelo zgodnja	0,70 x 0,32	56.571	9,8	95	39.700
BELLAROSA	zelo zgodnja	0,70 x 0,32	72.762	9,1	98	50.200
MARABEL	zgodnja	0,70 x 0,32	70.381	11,0	96	55.500
ELFE	zgodnja	0,70 x 0,32	74.190	11,6	96	55.500
TOSCA	srednje zgodnja	0,70 x 0,32	69.619	13,9	92* (65)	50.000*
HUSAR	srednje zgodnja	0,70 x 0,32	62.762	11,2	94	45.000
FABIOLA	srednje pozna	0,70 x 0,32	61.333	12,4	93	49.000
JELLY	srednje pozna	0,70 x 0,32	92.381	12,3	96	59.000
povprečje:			**70.000**	**11,4**	**95**	**50.488**

Viktor Jagodic
Polica, Naklo
Saditev: **1. 4. 2008**
Izkop: **26. 8. 2008**

ANUSCHKA	zelo zgodnja	0,75 x 0,30	34.667	10,2	87
BELLAROSA	zelo zgodnja	0,75 x 0,28	67.619	8,7	99
MARABEL	zgodnja	0,75 x 0,30	61.333	15,1	91
ELFE	zgodnja	0,75 x 0,30	64.444	13,5	88
HUSAR	srednje zgodnja	0,75 x 0,30	60.444	14,7	90
TOSCA	srednje zgodnja	0,75 x 0,30	59.556	17,0	77
ROKO	srednje zgodnja	0,75 x 0,30	44.000	10,9	89
FABIOLA	srednje pozna	0,75 x 0,30	51.111	10,7	96
JELLY	srednje pozna	0,75 x 0,30	57.778	10,4	92
povprečje:			**58.358**	**11,4**	**95**

Opomba:
- Ocena pridelka na osnovi 10 rastlin, tržni pridelek gomolji večji od 40 mm.
- Dejanski pridelek stehtan na parceli.
- Delež tržni pridelek utežno.

Katalog09.indd 43 12/29/08 4:43:57 PM

Anton in Tone Novak
Šentpavel
Saditev: **29. 4. 2008**
Izkop: **3. 9. 2008**

sorta	zgodnost	gostota sajenja (m)	ocena pridelka (kg/ha)	št. gomoljev / rastino	delež tržni pridelek (%)	dejanski pridelek (kg/ha)
ANUSCHKA	zelo zgodnja	0,70 x 0,30	52.222	12,1	94	44.100
BELLAROSA	zelo zgodnja	0,70 x 0,30	64.222	8,8	97	55.400
MARABEL	zgodnja	0,70 x 0,30	72.756	14,4	97	63.400
ELFE	zgodnja	0,70 x 0,30	69.111	13,5	95	56.400
TOSCA	srednje zgodnja	0,70 x 0,30	58.000	13,7	95	45.600
HUSAR	srednje zgodnja	0,70 x 0,30	70.533	18,0	93	61.700
ROKO	srednje zgodnja	0,70 x 0,30	66.667	12,1	95	53.100
SOLARA	srednje zgodnja	0,70 x 0,30	54.578	13,9	88	45.000
FABIOLA	srednje zgodnja	0,70 x 0,30	35.556	12,8	85	39.000
JELLY	srednje pozna	0,70 x 0,30	66.267	14,9	95	57.800
povprečje:			**60.991**	**13,4**	**93**	**52.150**

Alojz Žuran
Formin, Ptuj
Saditev: **7. 4. 2008**
Izkop: **4. 9. 2008**

ANUSCHKA	zelo zgodnja	0,75 x 0,28	77.476	13,0	96	38.300
BELLAROSA	zelo zgodnja	0,75 x 0,28	72.857	9,8	97	48.900
ELFE	zgodnja	0,75 x 0,28	79.048	12,4	94	46.100
MARABEL	zgodnja	0,75 x 0,28	74.048	13,8	95	40.000
SOLARA	srednje zgodnja	0,75 x 0,28	75.714	17,1	88	43.300
TOSCA	srednje zgodnja	0,75 x 0,28	70.000	15,0	81	41.100
HUSAR	srednje zgodnja	0,75 x 0,28	66.190	13,8	96	47.200
ROKO	srednje zgodnja	0,75 x 0,28	77.619	11,5	91	36.100
FABIOLA	srednje pozna	0,75 x 0,28	64.762	14,4	92	33.900
JELLY	srednje pozna	0,75 x 0,28	75.952	12,7	95	50.500
povprečje:			**73.619**	**13,0**	**92**	**42.540**

Opomba:
- Ocena pridelka na osnovi 10 rastlin, tržni pridelek gomolji večji od 40 mm.
- Dejanski pridelek stehtan na parceli.
- Delež tržni pridelek utežno.

Katalog09.indd 44 12/29/08 4:44:12 PM

Jože Mohar,
univ. dipl. inž. kmet.

Bela noga (Rizoktonija)

Bolezen krompirja in hladnih pomladi

Bela noga (Rhizoctonia solani, Kühn) je glivična bolezen, ki se pojavlja praktično vsako leto v pridelavi krompirja. Njena izrazitost in gospodarska škoda pa je očitna, če so izpolnjeni vremenski pogoji, ki se jih spominjamo iz pretekle pomladi. Hladno in vlažno spomladansko vreme so pogoji, ki omogočajo razvoj glive v tleh. Močna infekcija krompirjevega nasada lahko za povzroči zmanjšanje pridelka za 20 do 50 %. Zmanjšanje je opazno glede na prazna mesta, še večji problem pa je kakovost, ker so gomolji zmaličeni. Govorimo o bistvenem zmanjšanju deleža tržnega pridelka. Bolezen se prenaša z okuženim semenom, vir okužbe pa so tudi tla in gostiteljske rastline, rastlinski ostanki (določeni pleveli), ki so rasli na krompirišču.

Bela noga napada krompirjevo rastlino preko cele rastne dobe, gliva pa se širi tudi v skladišču iz okuženih na zdrave gomolje. Vir okužbe so temno rjave do črne krastice na površini gomoljev, ki jih lahko odluščimo z nohtom. Pridelovalci simptome pogosto zamenjujejo z navadno krastavostjo (Streptomices scabies), ki pa je bakterijska bolezen. Črne krastice bele noge na gomoljih so podobne majhnim koščkom premoga in so gost splet glivičnih niti z rezervno hrano (sklerociji). V tej obliki gliva prezimi in zraste v podgobje (micelij) naslednje leto. To je najnevarnejša oblika glive, ki se pogosto prenaša z uporabo domačega semena, pri katerem nismo pozorni na okužbo. Gliva, ki tako kali na semenu, okuži rastne vršičke kaličev, ki

Poškodbe bele noge na gomoljih
Črne kraste, deformirana oblika in plitve črne luknjice v mesu

Katalog09.indd 45 12/29/08 4:44:32 PM

Rastlina, poškodovana zaradi bele noge
Vrhnji listi so zviti kot pri virusu zvijanja listov

Poškodba bele noge
na spodnjem delu stebla

Bel micelij na spodnjem delu stebla krompirja
(Zato ime bela noga)

počrnijo in odmrejo že v tleh. Posledica tega so prazna mesta v nasadu in preslegavost.

Če rastlina ni premočno okužena, pa lahko tudi vznikne. Rast takšne rastline je manj bujna. Gliva se zajeda v podzemne dele stebla (razjede na steblu), ki so lahko celo preščipnjeni. Rastlina najprej ovene in se kasneje posuši. Znake opazimo tudi kot zelo pokončno rast, listi se zvijajo podobno kot pri krompirjevem virusu zvijanja listov (PLRV). Rastlina intenzivno in dolgotrajno cveti. V listnih pazduhah zrastejo zračni gomoljčki zelene barve, ker rastlina nima več sposobnosti premeščanja škroba v prave gomolje.

Do okužbe rastlin lahko pride tudi ob koncu vegetacije. Tik nad površino tal se na steblih razvije belkasta prevleka (plodovnica s trosi), po kateri je pri nas dobila bolezen tudi ime »bela noga«. Pred koncem vegetacije se na gomoljih spet tvorijo črni sklerociji, ki so naslednje leto spet vir okužbe s to boleznijo. Znaki se pojavljajo tudi kot razpoke in luknje, ki spominjajo na poškodbe od strun. Luknje zaradi bele noge so plitvejše od poškodb strun (do 0,5 cm v gomolj) in zapolnjene s črnim polnilom - micelijem.

Osnova za zatiranje naj bo čim širši kolobar. Napad bolezni pa je pogosto intenzivnejši na peščenih kot glinenih tleh. Neugoden predposevek na njivi je tudi trava, saj na glinastih tleh pospešuje bolezen. Razlike se kažejo tudi pri sortah oz. njihovi občutljivosti in odpornosti.

Ko nasadu uničimo krompirjevko, se bela noga širi še hitreje, zato moramo okužene gomolje izkopati kolikor hitro je mogoče. Najbolj uspešno varstvo pred belo nogo je saditev zdravega certificiranega semena, ki nima sklerocijev. Naslednji zelo uspešen ukrep pa je pravilna priprava semena za sajenje oziroma pravilno nakaljevanje. Napadom bolezni se lahko izognemo tudi s kasnejšim in plitvejšim sajenjem v bolj topla tla ali z uporabo fungicidov na semenskem krompirju. V preteklosti so se uspešno uporabljali fungicidi na osnovi tiabendazola in imazalila neposredno s tretiranjem semena. Danes pa se v praksi uporabljajo fungicidi na osnovi pensikurona ob času sajenja na sadilcih, ko poškropijo seme in trak tal ob semenu. Uporaba je v tujini zelo razširjena pri tržnih pridelovalcih jedilnega krompirja za veleblagovnice, ki zahtevajo brezhibno kakovost.

Žal v Sloveniji trenutno nimamo niti enega pripravka z dovoljenjem za uporabo na krompirju. Tako nam preostane le upoštevanje čim širšega kolobarja, da krompir ne pride prepogosto na isto površino; izbira zdravega certificiranega semena, nakaljevanje semena, da poteče čim manj časa med sajenjem in vznikom ter sajenje gomoljev v topla tla (<10° C), ne pregloboko.

Katalog09.indd 46 12/29/08 4:44:41 PM

XENOS

> Jara premium pšenica

Opis

- Presevna pšenica s časom setve od oktobra do aprila.
- Zgodnja do srednje zgodnja.
- Tip golica.
- Primerna je za sušnejša območja.
- Dobro odporna na nizke temperature.

TAIFUN

> Jara krušna pšenica

Opis

- Stabilna krušna pšenica z zelo velikim pridelkom.
- Dosega visoko padajoče število.
- Primerna za vsa pridelovalna območja.
- Dobro odporna na bolezni.

FELICITAS

> Jari ječmen

Opis

- Zelo rodovitna sorta z izjemnim pridelkom zrnja.
- Priporočena za vsa pridelovalna področja jarega ječmena.
- Odlično zdravstveno stanje in stabilnost pridelka.
- Nižje rasti od sorte ELISA, dobro odporna na poleganje.
- Odlična krmna vrednost zrnja.

EFESOS

> Jari oves

Opis

- Sorta, ki je nadomestila EXPANDER.
- Izkazuje večjo stabilnost in še nekoliko večji pridelek od sorte EXPANDER.
- Zgodnja, izredno rodna sorta ovsa z rumeno obarvanim zrnom.
- Primeren za vsa pridelovalna območja.

PREGLED JARIH ŽIT:

Tip klasa:
R = resnica
G = golica
D = dvoredni
Višina rasti:
++ = srednje nizka
++++ = visoka
Odpornost na poleganje in bolezni:
++++ = odporna
++ = manj odporna

Jara žita	Sorta	Tip klasa	Kako-vostna skupi-na	Posebnosti	Zrelost	Višina rasti	Odpor-nost na pole-ganje	Splošna odpor-nost na bolezni	AT zrna v g	Čas setve	Št. kaljivih zrn/m2	Količina semenav kg/ha
Pšenica	TAIFUN	G	krušna	pridelek	srednje zgodna	++	++++	++++	39-44	Takoj ko je mogoče	400-420	200-220
	XENOS	G	pre-mium	presevna	zgodna	+++	+++	+++	40-45	Takoj ko je mogoče	380-430	190-220
Ječmen	FELICITAS	D	-	izjemen pridelek zrnja	srednje zgodna	++	+++	+++	45-50	Takoj ko je mogoče	350-400	180-220
Oves	EFESOS		-	za vsa pridelovalna območja	srednje zgodna	+++	++++	++++	30-35	Takoj ko je mogoče	380-450	130-150

TEHNOLOGIJA PRIDELAVE JARIH ŽIT:

Varstvo:
V jarih posevkih se praviloma ne pojavlja srakoperec (pahovka), zato lahko izbiramo med cenejšimi herbicidi. Če želimo doseči velik pridelek z dobro hektolitersko maso, je eno-do dvakratna uporaba fungicida pri pridelavi pšenice obvezna. Pri pridelavi jarih žit moramo posvetiti posebno pozornost škodljivcem, predvsem listnemu strgaču, ki nam lahko uniči posevek v nekaj dneh.

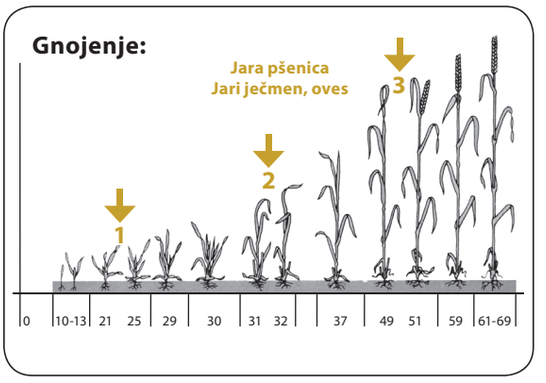

Jara pšenica		Osnovno gnojenje ob setvi:	100-120 kg/ha P_2O_5 130-180 kg/ha K_2O
	Gnojenje z dušikom	1. obrok: 2. obrok: 3. obrok:	dušik 60-90 kg/ha ob setvi ali do začetka razraščanja dušik 30-50 kg/ha ob začetku kolenčenja dušik 60-90 kg/ha ob klasenju
Jari ječmen		Osnovno gnojenje ob setvi:	50-80 kg/ha P_2O_5 100-170 kg/ha K_2O
	Gnojenje z dušikom	1. obrok: 2. obrok:	dušik 40-60 kg/ha ob setvi dušik 40-60 kg/ha ob koncu razraščanja, v začetku kolenčenja
Jari oves		Osnovno gnojenje ob setvi:	60-100 kg/ha P_2O_5 120-170 kg/ha K_2O
	Gnojenje z dušikom	1. obrok: 2. obrok:	dušik 50-60 kg/ha ob setvi dušik 30-60 kg/ha med kolenčenjem

Katalog09.indd 47 12/29/08 4:44:43 PM

> Grah

je uporaben pri krmljenju prašičev in govedi kot samostojen vir beljakovin pri govedu ali pa kot dodatek beljakovinske krme. Uporabimo oz. skladiščimo ga lahko kot:
- suho zrnje, ki ga sproti meljemo,
- silirano zmleto zrnje,
- zeleno maso za zeleno krmo,
- silažo zelene mase,
- slamo za krmljenje plemenskih svinj, visoko brejih krav, telic.

		Jari krmni grah **HARNAS**	Jari krmni grah **HARDY**	Ozimni grah **CHEROKEE** NOVO!
Setvena norma		100-120 zrn/m²	100-120 zrn/m²	90-100 zrn/m²
		10-12 vreč/ha	10-12 vreč/ha	
Čas setve		začetek marca	začetek marca	**20. okt. – 10. nov.**
		temperature pod -5° C lahko škodujejo pridelku		
Gnojenje	dušik	ni potrebno	ni potrebno	ni potrebno
	fosfor	60 kg P_2O_5 ob setvi	60 kg P_2O_5 ob setvi	60 kg P_2O_5 ob setvi
	kalij	100 kg K_2O ob setvi	100 kg K_2O ob setvi	100 kg K_2O ob setvi
Lastnosti sorte	višina rastline	srednje visoka do visoka	srednje visoka	nizka do srednje visoka
	stabilnost	zelo dobra	zelo dobra	zelo dobra
	zrelost	srednje zgodnja	srednje zgodnja	zelo zgodnja
	pridelki zrnja	veliki	veliki	veliki
	vsebnost beljakovin	visoka	visoka	visoka
	barva zrnja	rumena	rumena	rumena
Zaščita pred pleveli		Posvetujte se s svojim svetovalcem za varstvo rastlin in semena.		
Žetev	čas	konec junija - začetek julija	konec junija - začetek julija	sredina do konec junija
	način	žitni kombajn	žitni kombajn	žitni kombajn
	opomba	Zaradi manjših izgub žanjemo pri nekoliko višji vlagi zrnja 14-17%, v zgodnjih dopoldanskih ali poznih popoldanskih urah.		Zaradi dovolj zgodnjega spravila lahko za ozimnim grahom posejemo še katero od zgodnješih koruz. Priporočljiva je tudi trava oz. mnogocvetna ljuljka.

> Soja

		GALLEC	**JOSEFINE** NOVO!
Setvena norma		60 zrn/m²	60 zrn/m²
		3-4 pkg/ha	3-4 pkg/ha
Čas setve		konec aprila - začetek maja	konec aprila
Gnojenje	dušik	ni potrebno	ni potrebno
	fosfor	65 kg P_2O_5 ob setvi	65 kg P_2O_5 ob setvi
	kalij	90 kg K_2O ob setvi	90 kg K_2O ob setvi
Lastnosti sorte	višina rastline	srednje visoka	visoka
	stabilnost	odlična	dobra
	zrelost	zelo zgodnja	zelo zgodnja
	barva cvetov	vijolična	vijolična
	odpornost na bolezni	zelo dobra	dobra
	pridelki zrnja	zelo veliki	srednje veliki
	vsebnost beljakovin	visoka	visoka
	vsebnost olja	srednja	srednja
	barva zrnja	rumena	rumena
Zaščita pred pleveli		Posvetujte se s svojim svetovalcem za varstvo rastlin.	
Žetev	čas	september	september
	način	žitni kombajn	žitni kombajn
Opomba		Primerna za ljudsko prehrano in krmo živali.	Primerna za neposredno uporabo pri krmljenju govedi; termična obdelava ni potrebna

MAJEUR

S tempom do uspeha

MAJEUR prepoznamo po hitrem bujnem razvoju spomladi. V rasti je vseskozi kompaktna in stabilna rastlina. Ob žetvi lahko pričakujemo nadpovprečen pridelek v zgodnji zrelostni skupini – MAJEUR dosega pridelke na ravni poznih hibridov.

Opis

- Zgodnja zrelost.
- Velika zrna - manj primesi.
- Stabilna rastlina.

PEGASOL

Izreden pridelek

PEGASOL dosega v Avstriji v zadnjih letih konstantno velike pridelke in velja za enega najrodovitnejših hibridov. Po času cvetenja in zrelosti ga uvrščamo v srednji razred. S svojo robustnostjo se prav tako izkaže v neugodnih pogojih spravila.

Opis

- Srednje zgodnja zrelost.
- Velika zrna - manj primesi.
- Zelo dobra kvaliteta olja.

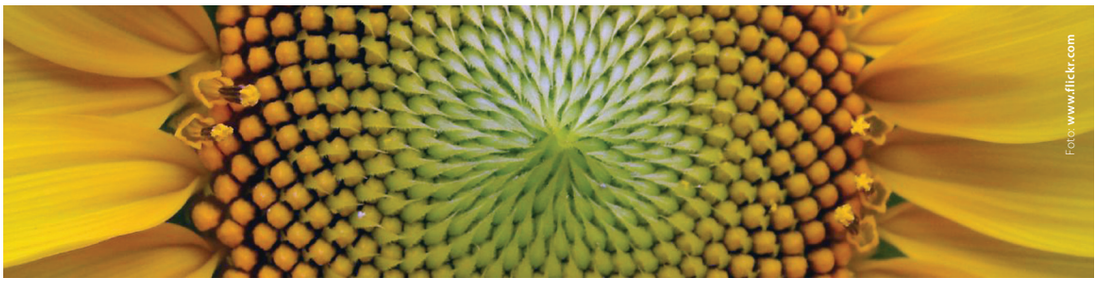

Agrosaatov sodobni dodelovalni center za semena Hodoš

SEME IMA SAMO ENO PRILOŽNOST NA NJIVI IN MI MU OMOGOČAMO, DA JO IZKORISTI

V letu 2008 smo v dodelovalnem centru za vas:
- dodelali 2700 ton žit,
- dodelali 150 ton trav in detelj iz domače proizvodnje,
- pripravili 300 ton mešanic s travami in deteljami,
- dodelali in dodatno razkužili 450 ton semenske koruze,
- prevzeli in pripravili za trg 150 ton bučnic in še bi lahko naštevali.

Sodobna proizvodnja, ki sledi potrebam sodobnega pridelovalca.

Agrosaat

Agrosaat, d. o. o.
Zaupanje, Prihodnost, Zanesljivost.

Katalog09.indd 49 12/29/08 4:44:52 PM

GLEISDORFSKA GOLICA

Agrosaat

Najbolj razširjena sorta oljne buče.

GLEISDORFSKA GOLICA predstavlja v svetovnem merilu 95 % pridelave, izvira iz Avstrije (Gleisdorf). Po ranosti je zgodnja do srednje zgodnja z dolgimi poganjki. Premer buč je od 20 do 30 cm, seme se izredno dobro loči od mezdre, zato je zelo primerna za strojno trebljenje. Gleisdorfska golica lahko dosega izredno velike pridelke (do 1200 kg suhega semena/ha), seme je temno zeleno, s povprečno vsebnostjo olja 50 %.

PRIPOROČILA ZA PRIDELAVO OLJNIH BUČ:

Oljne buče ne zahtevajo posebne tehnologije za pridelavo. Da bi nam v jeseni poplačale z bogatim pridelkom, vam pomagamo z nekaj nasveti za dober pridelek.

Tla
Buče potrebujejo v rastni dobi veliko toplote (okrog 25° C), svetlobe in odcedna, vendar vlažna tla. Morajo biti bogata s humusom, imeti morajo urejen zračno vodni režim in primereno kislost, (pH 6-6,5).

Kolobar
Buče se same ne prenašajo, zaradi tega jih sejemo na isto njivo po 4-5 letih. Izredno dobro uspevajo za deteljami, enoletnimi zrnatimi stročnicami, žiti in različnimi podorinami.

Gnojenje
Pri gnojenju upoštevamo založenost tal in hranila, dodana s hlevskim gnojem. Ne smemo pretiravati z dušičnimi gnojili, ker s tem podaljšamo vegetacijo, zmanjšamo pridelek semena in vsebnost olja.

Ob normalni založenosti s hranili priporočamo:

Dušik	0-90 kg/ha
Fosfor	90-120 kg/ha
Kalij	150-180 kg/ha

En del dušika priporočamo (iz NPK-gnojilo) pred setvijo, ostalo pa ob pojavu cvetnih popkov.

Apnenje
Če so tla kisla, jih je potrebno apniti, vendar ne skupaj z ostalimi gnojili.

Setev
Za dober pridelek je pomembno, da je seme certificirano in razkuženo z ustreznim preparatom. S tem zagotovimo dobro kaljivost, zdrave in odporne rastline na bolezni ob vzniku. Za setev potrebujemo 4-5 kg semena/ha. Ob setvi priporočamo 15.000-18.000 semen/ha, oz. 1,5 do 1,8 semen/m2, kar dosežemo s sledečo setveno shemo:

Medvrstna razdalja	Razdalja v vrsti
70 cm	90 cm
140 cm	45 cm
210 cm	30 cm

Pomembno je, da setev opravimo takoj, ko nam vremenske in talne razmere dopuščajo in ko se temperatura tal dvigne na 12° C, to je konec aprila začetek maja, na globino 3-5 cm.

Varstvo
Posvetujte se s svojim svetovalcem za varstvo rastlin in semena.

Katalog09.indd 50 12/29/08 4:44:56 PM

Agrosaat

Oljna ogrščica je nepogrešljiv člen v kolobarju. Primerna je za pridelavo olja ali kot energetska rastlina.

EXPRESS

Zelo zanesljiva sorta

Opis

- Nizka rastlina.
- Zelo dobra stabilnost.
- Zgodnja zrelost.
- Ni težav ob žetvi.
- Nizka vsebnost glukozinatov.
- Visoka vsebnost olja.

ONTARIO

Vodilna sorta v Evropi

Opis

- Dobra prilagoditev na rok setve (konec avgusta do sredine septembra).
- Odlična prezimitev.
- Nizka do srednje visoka rastlina z izjemno stabilnostjo.
- Srednje zgodnja zrelost.
- Velik pridelek zrnja in vsebnosti olja.
- Nizka vsebnost glukozinatov – dobra kakovost.

BALDUR

Izjemno stabilen hibrid

Opis

- Za doseganje najboljših pridelkov.
- Optimalna za intenzivno pridelavo.
- Primerna za poznejše setve.
- Visoka vsebnost olja.
- Nizka vsebnost glukozinatov - dobra kakovost.
- Za dosego najboljših rezultatov priporočamo uporabo fungicidov.

NAŠE PRIPOROČILO:

Če se odločite za intenzivno pridelavo ali če imate v jeseni prebujen posevek, vam priporočamo v jeseni uporabo fungicida Folicur ali podobnega, ko ima ogrščica 4-6 listov. Fungicid ščiti rastlino pred boleznimi, hkrati pa delno zavre njeno rast ter jo okrepi za prezimitev. Pametna in poceni odločitev je tudi, da ob vsaki uporabi fungicida ali insekticida dodate foliarno gnojilo s hranilom bor.

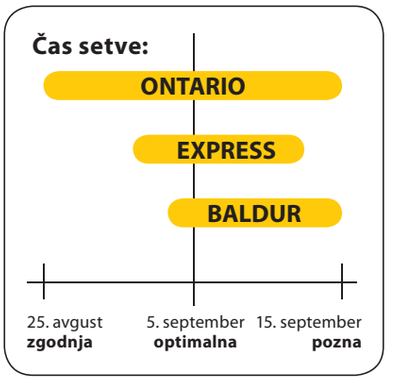

	Setvena norma		Zrelost	Višina	Odpornost na bolezni		Lastnosti zrnja			
	Število kaljivih zrn/m2	Okvirna kol. v kg/ha			Phoma	Sclero-tinia	Pridelek	Vsebnost olja	Vsebnost glukozinatov	Teža 1000 zrn
EXPRESS	60-80	3-4	Zelo zgodnja	Nizka	Srednje	Zelo dobra	Velik	Zelo visoka	Zelo nizka	Nizka
ONTARIO	60-80	3-4	Srednje pozna	Srednja	Dobra	Dobra	Zelo velik	Zelo visoka	Zelo nizka	Srednja
BALDUR	40-50 opt. rok 60 pozni rok	2,5-3,5	Srednje zgodnja	visoka	Zelo dobra	Zelo dobra	Zelo velik	Zelo visoka	Zelo nizka	Velika

Katalog09.indd 51 12/29/08 4:45:01 PM

Agrosaat

Krmna rastlina, primerna za sušnejša območja.

> Kombinirani krmni sirek

PRIMSILO in TOPSILO

NOVO!

Opis

- Nova alternativa v pridelavi krme.
- Velik in kakovosten pridelek.
- Srednje zgodni hibrid.
- Rastna doba (od setve do zrelosti) 125 do 135 dni.
- Primeren tudi za nekoliko poznejše setve (junij).
- Setvena norma 200.000 do 250.000 zrn/ha.

Lastnosti

- Višina rastline 2 do 2,5 m.
- Pridelek SS do 20 t/ha.
- Zelo dobra odpornost na poleganje.
- Visok potencial pridelka zrnja.
- Ugodno razmerje med zrnjem (metlico) in zeleno maso rastline.
- Odlična odpornost na sušo.
- Rastlina je odporna na koruznega hrošča, koruzno veščo in fuzarioze.

Krmna kakovost

- Odlična krmna kakovost.
- Visoka vsebnost sladkorja (okrog 7 %).
- Nizka vsebnost tanina.
- Zelo dobra fermentacija silaže in še boljša ješčnost zaradi visoke vsebnosti sladkorja.
- Zelo dobra krma za govedo, ovce in koze.

Bojan Fajdiga
Temenica
Tip tal: **peščeno-ilovnata**
Setev: **6. 5. 2008**
Žetev: **17. 10. 2008**

Rezultati preizkušanja v letu 2008:

hibrid	FAO	SS v %	pridelek sveže mase v kg/ha	pridelek SS v kg/ha
PRIMSILO	340	35,4	47.521	16.822

> Krmni sirek za zrnje

JIMGGO

NOVO!

Opis

- Pridelava za zrnje kot pri koruzi.
- Boljši od koruze v izjemno sušnih razmerah.
- Zelo primeren za prehrano prašičev do 30 % v obroku in za perutnino do 20 % v obroku.
- Zelo dober pridelek glede na zgodnji zrelostni razred.
- Lahka žetev od sredine do konca oktobra v polni zrelosti zrnja.

Lastnosti in tehnologija

- Višina rastline je nizka (1,2 m) in ne polega.
- Visoka vsebnost beljakovin.
- Oranžno obarvano zrnje.
- Setvena norma 300-500.000 semen/ha.
- Priporočena globina setve 3 cm.
- Medvrstna razdalja 40-60 cm.
- Gnojenje 120 kg N/ha, 100 kg P_2O_5/ha, 160 kg K_2O/ha
- Priporočeno mehansko varstvo pred pleveli (česala).
- Potencial za pridelek zrnja do 10 t/ha.
- Pridelki v proizvodnji leta 2008 v povprečju 6 t/ha.

Katalog09.indd 52 12/29/08 4:45:08 PM

Krmno osnovo za uspešno in donosno živinorejo predstavlja doma pridelana voluminozna krma. Tega se dobro zavedajo vsi naši uspešni živinorejci. Dokupovanje krme je torej le izhod v sili, močna krmila pa so le dodatek v krmnem obroku.

V Sloveniji imamo velik delež trajnega travinja, ki je pomemben vir voluminozne krme za govedorejo. Trave, detelje in njihove mešanice pa v določenem obsegu, ki se v zadnjih letih povečuje, pridelujemo tudi na njivskih površinah, bodisi zaradi povečevanja obsega živinoreje na kmetiji, zaradi pojava suše, širitve kolobarja (IPL, pojav koruznega hrošča) ali zgolj zaradi ozelenitve njivskih površin.

Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je bilo leta 2006 pri nas nekaj manj kot 27.000 hektarjev sejanih travnikov, kar pomeni kar približno petnajst odstotkov njivskih površin. Na teh površinah upravičeno pričakujemo maksimalen pridelek krme odlične kakovosti. Poleg tega precej našega trajnega travinja obnavljamo z vsejavanjem ali dosejavanjem. Zaradi racionalnejšega gospodarjenja z organsko snovjo, ogljikom in dušikom je taka obnova ruše z ekološkega vidika celo bolj opravičena od zaoravanja obstoječe degradirane ruše in ponovne setve. Zato bi bilo prav, da bi ukrep v večji meri podprli strokovnjaki in kmetijska politika z izravnalnimi plačili.

SESTAVA IN OPIS AGROSAAT PLUS MEŠANIC:

AGROSAAT 1 PLUS

Izboljšana travna mešanica za dosejevanje

Sestava:	Delež %
Pasja trava	15
Travniška bilnica	20
Trpežna ljuljka	20
Travniška latovka	20
Skrižana ljuljka	10
Mnogocvetna ljuljka	15

Opis: Travna mešanica brez detelj, ki je prvotno namenjena dosejavanju obstoječe poslabšane travne ruše. Lahko pa se uporablja tudi za novo zasejavanje travne ruše, kadar v ruši ne želimo imeti detelj. Mešanica je večletna in je primerna za vse vrste rabe.

Setvena norma: dosejevanje **20 kg/ha**, čista setev **40 kg/ha** — **BREZ DETELJE!**

AGROSAAT 2 PLUS

Izboljšana univ. travno-deteljna mešanica za košno-pašno rabo

Sestava:	Delež %
Črna detelja	5
Bela detelja	2
Nokota	2
Trpežna ljuljka	12
Skrižana ljuljka	7
Pasja trava	10
Travniška bilnica	15
Rdeča bilnica	5
Travniška latovka	15
Mačji rep	7
Visoka pahovka	15
Zlati ovsenec	5

Opis: Zelo pestra sestava večletne travno-deteljna mešanice. Odlična izbira za vse tiste, ki želite na novo obnoviti trajno travinje ali pa na njivskih površinah zasejati večletni travnik. Uporabnost mešanice je vsestranska: primerna je za pašo, siliranje, sušenje in pokladanje sveže krme živini. Srednje intenzivna mešanica za 3-5 odkosov na leto. Zelo dobra odpornost v sušnejših obdobjih.

TRAVINJE V KOLOBARJU	
Primer 1	**Primer 2**
1. Koruza + DTM A5 2. DTM Agrosaat 5 3. Koruza 4. Pšenica + DTM A4 5. Koruza 6. Grah + mn. ljuljka	1. Koruza 2. Ječmen + DTM A5 3. DTM Agrosaat 5 4. Koruza 5. Pšenica + mn. ljuljka 6. Koruza

Setvena norma: dosejevanje **35-40 kg/ha** — **ODPORNA NA SUŠO!**

Katalog09.indd 53 12/29/08 4:45:10 PM

AGROSAAT 3 PLUS Izboljšana travna mešanica za intenzivno rabo

Sestava:	Delež %	Opis:
Trpežna ljuljka (zgodnja)	20	Mešanica trpežnih ljuljk, ki vključuje skrižano (hibridno) ljuljko, ki se odlikuje z velikimi pridelki. Mešanica je primerna za intenzivno rabo. Kosimo jo vsake 3-4 tedne in je precej zahtevna glede gnojenja z N (na odkos cca. 60 kg N/ha) in potrebo po vlagi. Odlična krma za visokoproduktivne krave molznice.
Trpežna ljuljka (sr. zgodnja)	25	
Trpežna ljuljka (pozna)	20	
Skrižana ljuljka	35	

Setvena norma: **40 kg/ha**, dosejevanje: **35 kg/ha** **IZJEMNA KAKOVOST!**

AGROSAAT 4 PLUS Izboljšana enoletna deteljno-travna mešanica

Sestava:	Delež %	Opis:
Inkarnatka	34	Deteljno-travna mešanica, ki ima glede na botanično sestavo v posevku 55 % detelje. Mešanica je primerna za ozelenitev kot TDM in 3-4 košnje.
Mnogocvetna ljuljka	66	

Setvena norma: **40 kg/ha** **ZA OZELENITEV!**

AGROSAAT 5 PLUS Izboljšana deteljno-travna mešanica za intenzivno rabo

Sestava:	Delež %	Opis:
Črna detelja	30	Mešanica, ki po botanični sestavi ruše še vedno zagotavlja 51 % delež metuljnic in je primerna za njivsko ozelenitev z DTM. Mešanica je 2–3-letna, kar pomeni, da jo lahko odlično vključujemo v njivski kolobar tudi na lažjih tleh. Mešanica je odlično odporna na sušo in ni zahtevna glede gnojenja z dušikom. Priporočamo setev po strnišču od avgusta dalje.
Mnogocvetna ljuljka	15	
Pasja trava	15	
Trpežna ljuljka	20	
Skrižana ljuljka	10	
Travniška bilnica	10	

Setvena norma: **35 kg/ha** **ZA NJIVSKI KOLOBAR!**

ALI STE VEDELI?

Da...

... je prvi pogoj uspešne in donosne živinorejske proizvodnje doma pridelana krmna osnova.
... zgodnja košnja zagotavlja visoko koncentracijo energije v krmi, ki s staranjem ruše upada.
... travinje, zasejano z mešanicami, zaradi svoje pestrosti zagotavljajo večjo stabilnost pridelka.
... imajo metuljnice oz. detelje sposobnost vezave dušika iz zraka (okrog 200 kg N/ha/leto).
... naj bo gnojevka za dognojevanje travinja razrečena z vodo v razmerju 1 : 1 ali vsaj 1 : 0,5 v odmerku do 12 m^3/ha za posamezen odkos.
... pri spomladanski setvi travinja priporočamo setev mešanic brez detelj.
... je optimalni čas zasejevanja travinja od sredine avgusta do sredine septembra.
... je optimalna višina rezi pri košnji 5-7 cm.
... je optimalna višina ruše za prezimitev 7-9 cm.
... pri programu travinja v podjetju AGROSAAT sledimo sodobnim smernicam pridelovanja travinja na njivah in trajnih travnikih.

Travinje v njivskem kolobarju

Pravilna izbira mešanice nam omogoča dokaj stabilne in zanesljive pridelke tudi v slabših pridelovalnih pogojih.

V njivskem kolobarju se srečujemo le s sejanim travinjem. Govorimo torej o pridelovanju trav, metuljnic in njihovih mešanic. Slednje zaradi svoje pestre sestave zagotavljajo večjo stabilnost pridelka. Pri sejanem travinju prevladujejo kakovostne trave in metuljnice, ki so visoko izbrane na velik pridelek in visoko hranljivo vrednost krme, poleg tega pa tudi na trpežnost, odpornost proti boleznim in stresnim razmeram.

Obdobje pridelovanja krme na sejanem travinju v njivskem kolobarju lahko traja različno dolgo – od nekaj mesecev do več let. Zato je zelo pomembno, da izberemo ustrezno mešanico, ki bo prilagojena trajanju in namenu rabe, intenzivnosti in tipu tal. Pravilna izbira nam omogoča dokaj stabilne in zanesljive pridelke tudi v slabših pridelovalnih razmerah.

Vedno večji problem pri pridelovanju krme predstavljajo sušna obdobja v poletnih mesecih, še posebej na lažjih tleh. Zato je na teh rastiščih zelo priporočljivo pridelovanje metuljnic (lucerna, detelje) in deteljno-travnih mešanic (DTM). Pri slednjih lahko zaradi globokih korenin pričakujemo v sušnih mesecih predvsem pridelek, v katerem bodo prevladovale predvsem detelje; v obdobjih, ko je vode za rast tudi v vrhnjem sloju tal dovolj, pa bo pridelek obilen tako pri deteljah kot pri travah. Če na sušno rastišče posejemo samo travo (npr. mnogocvetno ljuljko), se kaj lahko zgodi, da v poletnem času ostanemo brez pridelka. Edina večletna kakovostna trava, ki pri nas dokaj dobro prenaša sušne razmere, je pasja trava.

Na tleh z večjo sposobnostjo zadrževanja vlage v tleh (težja tla) nas poletne suše običajno manj prizadenejo. Na teh površinah torej lahko sejemo klasične travno-deteljne mešanice, ki jih v poletnih mesecih lahko namenimo tudi za sušenje mrve, v spomladanskem in jesenskem času pa za silažo. Na takšnih tleh priporočamo tudi pridelovanje travnih mešanic brez detelj, ki jih intenzivno pridelujemo.

Pri načrtovanju pridelovanja krme na travinju in na njivah moramo slediti sodobnim smernicam razvoja, ki pri sestavljanju mešanic narekujejo tudi večjo pestrost sestave in uvajanje novih sort (npr. skrižana ljuljka za kratkotrajne mešanice v kolobarju). Le-to lahko prinaša zanesljive, obilne in kakovostne pridelke krme. Različne mešanice na trgu ter velik izbor posameznih kakovostnih trav in metuljnic so osnova, ki omogoča kmetovalcu, da lahko najde ustrezno mešanico za različne namene, tipe tal, dolžino trajanja itd. Navedenim smernicam razvoja sledimo tudi v našem podjetju.

SESTAVA IN OPIS AGROSAAT MEŠANIC:

AGROSAAT 1

Travna mešanica za dosejevanje

Sestava:	Delež %	Opis:
Trpežna ljuljka (zgodnja)	20	Travna mešanica brez detelj za intenzivno košnjo. Večletna mešanica je zaradi odsotnosti detelj zelo primerna tudi za do-sejevanje v obstoječo poslabšano travno rušo na srednje težkih in težkih tleh.
Trpežna ljuljka (sr. pozna)	50	
Mnogocvetna ljuljka	20	
Travniška bilnica	10	

Setvena norma: **40 kg/ha,** dosejevanje: **25 kg/ha**

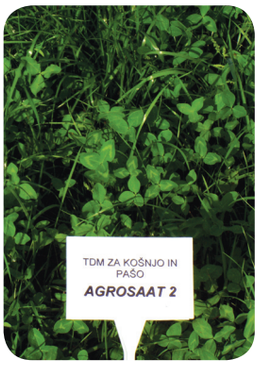

AGROSAAT 2

Univerzalna travno-deteljna mešanica za košno-pašno rabo

Sestava:	Delež %	Opis:
Trpežna ljuljka (sr. pozna)	25	Travno-deteljna mešanica za košno-pašno rabo. Mešanica se odlikuje po svoji trpežnosti in je zato priporočljiva za večletne pa tudi trajne travnike. Srednje intenzivna mešanica, priporočljivi so štiri košnje, ki so lahko namenjene siliranju ali pa sušenju krme. Lahko kombiniramo tudi pašo. Primerna je za vse tipe tal.
Mnogocvetna ljuljka	15	
Travniška bilnica	30	
Travniška latovka	4	
Pasja trava	10	
Bela detelja	3	
Črna detelja	10	
Nakota	3	

Setvena norma: **40 kg/ha**

Katalog09.indd 55 12/29/08 4:45:19 PM

AGROSAAT 3

Travna mešanica za intenzivno košno rabo

Sestava:	Delež %	Opis:
Trpežna ljuljka (zgodnja)	20	Večletna travna mešanica diploidnih in tetraploidnih trpežnih ljuljk. Intenzivna raba 5-7 košenj zelo mlade in kakovostne krme, priporočljive za krave molznice. Mešanica potrebuje za intenzivno rast veliko vlage in dobro gnojenje z N, zato ni primerna za lahka tla.
Trpežna ljuljka (sr. pozna)	40	
Trpežna ljuljka (pozna)	40	

Setvena norma: **40 kg/ha,** dosejevanje: **35 kg/ha**

AGROSAAT 4

Deteljno-travna mešanica za enoletno rabo in ozelenitev

Sestava:	Delež %	Opis:
Mnogocvetna ljuljka	45	Deteljno-travna mešanica za enoletno rabo. Enoletna prezimna mešanica, ki da 3-4 košnje. Obilni pridelki zelo kakovostne krme. Mešanica je primerna tudi za lahka tla.
Inkarnatka	55	

Setvena norma: **40 kg/ha**

AGROSAAT 5

Deteljno-travna mešanica za 2–3-letno rabo

Sestava:	Delež %	Opis:
Trpežna ljuljka (sr. pozna)	20	Deteljno-travna mešanica za večletno rabo. Odlična izbira za vključevanje DTM v njivski kolobar za leto ali dve. Pridelki zelo visoke kakovosti. Mešanica ni zahtevna glede gnojenja z dušikom. Mešanica je primerna za vse tipe tal, tudi za lahka.
Mnogocvetna ljuljka	10	
Travniška bilnica	15	
Črna detelja	55	

Setvena norma: **35 kg/ha** **ZA LAHKA TLA, ODPORNA NA SUŠO!**

AGROSAAT 6

Travno-deteljna mešanica za enoletno rabo in ozelenitev

Sestava:	Delež %	Opis:
Mnogocvetna ljuljka	40	Travno-deteljna mešanica za enoletno rabo, ki je znana tudi pod imenom LANDSBERŠKA MEŠANICA. Mešanica je primerna za ozelenitev njivskih površin, tudi na lažjih tleh.
Inkarnatka	30	
Ozimna grašica	30	

Setvena norma: **50 kg/ha**

AGROSAAT 7

Travna mešanica za ozelenitev sadovnjakov in vinogradov

Sestava:	Delež %	Opis:
Trpežna ljuljka (zgodnja)	25	Travna mešanica nizko rastočih trav, primerna za ozelenitev v sadovnjakih in vinogradih. Mešanica trav tvori zelo gosto rušo, ki se dobro ukorenini in preprečuje erozije in drsenje tudi na nekoliko nagnjenih terenih.
Trpežna ljuljka (sr. pozna)	25	
Travniška latovka	25	
Rdeča bilnica	25	

Setvena norma: **40-50 kg/ha**

Katalog09.indd 56 12/29/08 4:45:24 PM

TEHNOLOGIJA PRIDELOVANJA TRAVINJA:

Ukrep	Čas	Opomba
Setev	Spomladanska setev	V Sloveniji še vedno približno 60 % travinja sejemo spomladi. Pri spomladanski setvi moramo paziti na možnost pozeb, zato s setvijo ne smemo hiteti. Optimalni čas je konec marca do začetka maja. Priporočamo valjanje. Za spomladanske setve priporočamo izbor mešanic, ki ne vključujejo semena detelj ali pa je teh le manjši delež. V primeru poletne suše se lahko zgodi, da v posevku prevladajo detelje. Trave, ki so bolj občutljive na sušo, pa lahko propadejo.
	Poznopoletna oz. jesenska setev	Jesenske setve bistveno bolj priporočamo kot spomladanske. So bolj trpežne in rodne. Sejemo lahko vse vrste trav in detelj ter njihove mešanice. Setev opravimo po spravilu glavnega posevka. Kljub temu da posevek pospravimo že junija ali julija, s setvijo ne smemo hiteti. Izkušnje so pokazale, da je optimalni čas nekje od druge polovice avgusta naprej. Takrat se že zmanjša nevarnost poletnih suš in visokih temperatur, pleveli imajo manjšo konkurenčnost, pa tudi padavine so bolj pogoste. Na ta način lahko opravimo prvo košnjo že čez dober mesec po setvi. Zaradi manjše konkurenčnosti plevelov dobimo manj zapleveljeno travno rušo. V topli jeseni je lahko dovolj časa še za drugo jesensko košnjo. V primeru kasnejše setve do konca septembra košnje v istem letu običajno nimamo. Paziti moramo, da mešanica ne gre v prezimovanje prebujna in po potrebi opravimo košnjo. Jeseni in spomladi valjamo po potrebi.
Gnojenje	Osnovno	Opravimo osnovno gnojenje s fosforjem in kalijem, odvisno od založenosti tal. Okvirna priporočila oz. potrebe po hranilih za 4-kosni travnik in pridelek 10 t SS/ha: - 100-120 kg/ha P_2O_5, - 170-190 kg/ha K_2O, - 100-300 kg/ha $Ca\,CO_3$ (apnenje). Pri osnovnem gnojenju zgodaj spomladi pognojimo tudi z dušikom, običajno z NPK-gnojili ali gnojevko.
	Dognojevanje	Običajno 50-70 kgN/ha - čistega dušika za vsak odkos, odvisno od intenzivnosti mešanice. Pri deteljah in deteljno-travnih mešanicah dognojevanja zaradi vezave dušika detelj ne izvajamo ali pa v bistveno manjših odmerkih dušika. Pognojimo le začetni odmerek 40-50 kgN/ha. GNOJEVKA Pri dognojevanju travinja moramo biti še posebej pazljivi pri uporabi gnojevke. Priporočeno je, da je gnojevka za dognojevanje travinja razredčena z vodo v razmerju 1 : 1 ali vsaj 1 : 0,5 v odmerku do 12 m^3/ha za posamezni odkos. Uporaba pregoste gnojevke v prevelikih odmerkih ima neugoden vpliv na travno rušo. Posledice nepravilne rabe so propadanje, redčenje in ožigi na travni ruši. To je še posebej izrazito pri uporabi gnojevke v sušnih obdobjih - zato še enkrat **PAZLJIVO Z GNOJEVKO!**
Raba	Košno-pašna	Izmenjujeta se raba paše in košnje. Optimalna višina rezi pri košnji je 5-7 cm. Ne kositi prenizko!
	Sušenje mrve	Priporočamo klasične TDM s pestro sestavo trav in detelj. Zaradi vremenski razmer sta za sušenje najugodnejša 2. in 3. odkos.
	Siliranje	Priporočamo intenzivne travne mešanice, ki jih velikokrat kosimo kot zelo mlado in kakovostno krmo.
	Zelena krma	Sproti kosimo in pokladamo živini mlado zeleno travo. Bolj primerne so travnodeteljne mešanice in travne mešanice. Deteljnotravne mešanice so manj primerne za prilast zato je pri krmljenju vsakič v začetku potrebna velika previdnost.
Prezimitev		Za uspešno prezimitev travna ruša ne sme biti previsoka in ne prenizka. Optimalna višina ruše za prezimitev je 7-9 cm.

Katalog09.indd 57 12/29/08 4:45:26 PM

KAKOVOST IN RABA TRAVINJA GLEDE NA STAROST TRAVNE RUŠE:

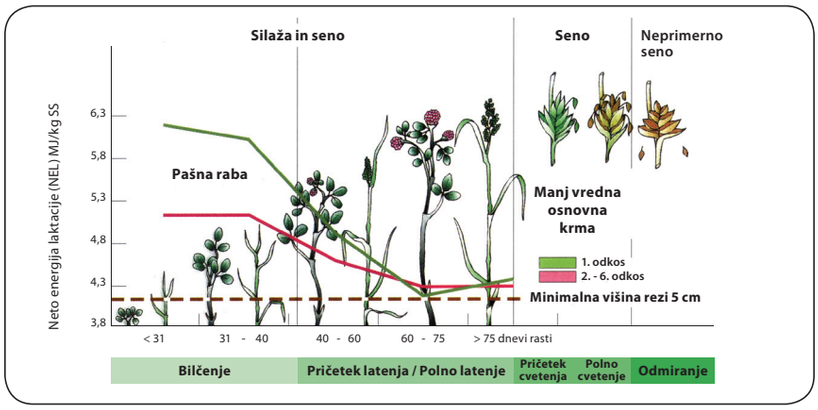

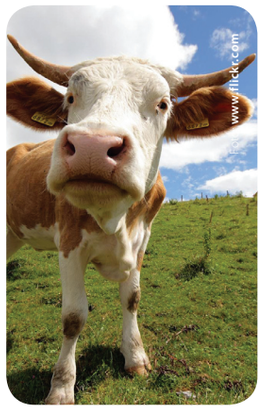

NETO ENERGIJA ZA LAKTACIJO (NEL):

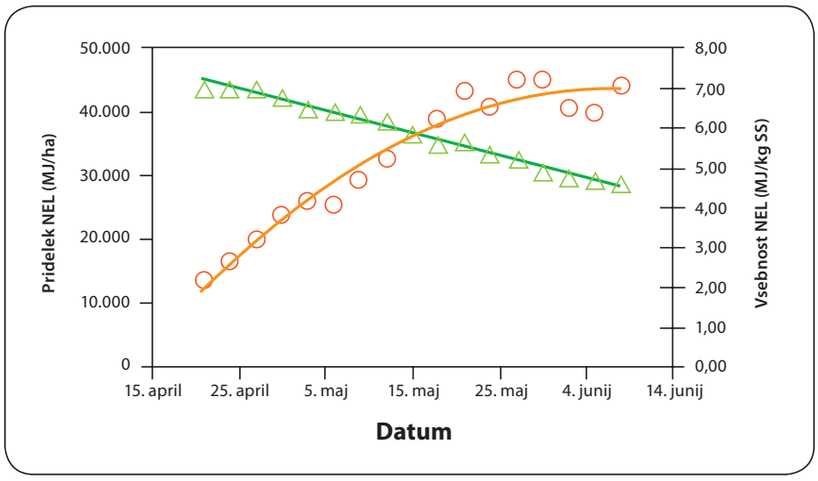

Grafikon 1:
Spremembe v vsebnosti (△) in pridelka (◯) neto energije za laktacijo (NEL) med staranjem travno-deteljne mešanice.
(**Vir:** Verbič, J., 2000)

Ceno hranil za krave molznice lahko zmanjšamo s povečanjem pridelka in koncentracijo energije v krmi. Slednja ima še poseben pomen, ker ne vpliva samo na ceno neto energije iz voluminozne krme, temveč tudi na gospodarnost reje živali, saj omogoča večjo mlečnost po kravi.

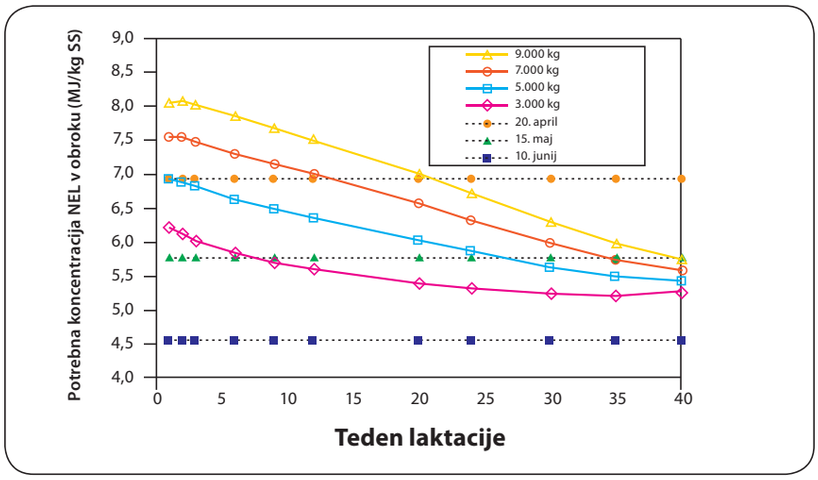

Grafikon 2:
Potrebne koncentracije NEL v obrokih za krave z različno mlečnostjo (3000-9000 kg na laktacijo) v različnih fazah laktacije v primerjavi s koncentracijo NEL v krmi, košeni od 20. aprila do 10. junija. Pri računanju potreb nismo upoštevali črpanja telesnih rezerv.
(**Vir:** Verbič J., 2000)

Za določitev optimalnega časa košnje je pridelek NEL vsekakor bistveno boljši kriterij kot pridelek sušine. Seveda pa pridelek NEL tudi ni absolutno merilo uspešnosti gospodarjenja na travinju. Izkoristek energije v prireji mleka je namreč zelo odvisen od koncentracije energije v obroku. Od slednje je odvisno, koliko energije bodo živali porabile za vzdrževanje in koliko za prirejo. V grafikonu 2 so prikazane najmanjše potrebne koncentracije NEL v obrokih za krave molznice v različnih fazah laktacije in z različno mlečnostjo. (**Vir:** Verbič J., 2000)

DOSEVKI IN RASTLINE ZA KRMO IN ZELENI PODOR

Agrosaat

Izboljšajo strukturo in zračnost tal!

Poglavitna naloga dosevkov, ki jih sejemo po spravilu glavnih posevkov, je, da v čim večji meri izkoristijo preostanek življenskega prostora. Imeti morajo hiter razvoj in dobro prenašati neugodne rastne razmere. Zato je zelo pomembno, da dobro izrabimo danosti posameznih dosevkov in jih izberemo glede na namen uporabe, čas setve, in kar je zelo pomembno, da nam ne povzročijo negativnih vplivov (prenos bolezni, škodlivcev) v kolobarju.

Namen ozelenitve

- Preprečevanje izpiranja hranil (dušika) v podtalje.
- Varovanje tal pred negativnimi vplivi vremena.
- Pridelava krme za živali.
- Zmanjševanje zapleveljenosti.
- Vezava dušika iz zraka (metuljnice).
- Več življenja v tleh.

Pozitivne lastnosti dosevkov

- Razširitev kolobarja.
- Izboljšanje bilance humusa.
- Boljša struktura tal.
- Večja vezava vode in hranil.
- Večja zračnost tal.
- Zmanjšana vetrna in vodna erozija.
- Izboljšanje krmne bilance na kmetiji.
- Bogata čebelja paša v jesenskih mesecih.
- Možnost direktne setve glavnega posevka.
- Lepši izgled krajine.
- Možnost uporabe biomase za proizvodnjo električne energije.

IZBOR DOSEVKOV IN KRMNIH RASTLIN:

Vrsta / sorta	Čas setve	Setvena norma v kg/ha	Priporočila	Opombe
Ajda BAMBY*	15. maja - avgust	70-80	P	Izredna medovitost, kratka vegetacija - zacveti po 4 tednih, nadpovprečni pridelki.
Proso * KORNBERŠKO	15. maja - avgust	30-40	K	Vodilna sorta pri nas in v Evropi. Primerna za sušna območja.
Inkarnatka INKARA	julij - 15. september	15-30	P, K, ZEL	Enoletna detelja z velikimi pridelki zgodaj spomladi. Priporočamo setev z mnogocvetno ljulko.
Lucerna EUROPE, ELENA	marec - april, julij - avgust	25-30	K, ZEL	Je kraljica med deteljami, zaradi visoke vsebnosti beljakovin v krmi. Zelo primerna za lahka tla.
Črna detelja KVARTA, POLJANKA	marec - april julij - avgust	20-25	P, K, ZEL	Za srednje težka, blago kisla tla. Primerna za samostojno setev ali v mešanicah s travami.

Katalog09.indd 59 12/29/08 4:45:38 PM

Vrsta / sorta	Čas setve	Setvena norma v kg/ha	Priporočila	Opombe
Bela detelja RIVENDEL	marec - april, julij - avgust	10-15	K, ZEL	Dobro prenaša gaženje, uporabljamo jo v mešanicah s travami.
Medena detelja bela, rumena	julij - avgust	25-30	P, ZEL	Dvoletna, prvič zacveti v drugem letu. Rahlja tla. Primerna za sušna območja.
Grašica panonska BETA	julij - avgust	100-130	P, K, ZEL	Uporabljamo jo v kombinaciji z mnogcvetno ljulko ali žiti in inkarnatko.
Mnogocvetna ljuljka LIPO	julij - avgust	30-50	P, K, ZEL	Tetraploidna sorta z višjim odstotkom kakovostne listne mase in suhe snovi.
Mnogocvetna ljuljka, GYPSIL	julij - avgust	30-50	P, K, ZEL	Diploidna sorta, konkurenčna tetraploidnim sortam po kakovosti in pridelku.
Trpežna ljulka ILIRKA, TIVOLI, PIMPERNEL	marec - april avgust - 15. september	30-40	K, ZEL	Najbolje prenaša gaženje, primerna tudi za intenzivno košno-pašno rabo kot mešanica več sort – AGROSAAT 3.
Pasja trava TANDEM, KOPA	marec - april avgust - 15. september	20-22	K, ZEL	Odlična izbira za lahka tla z dobro prilagodljivostjo na sušo.
Sudanska trava PIPER, SUSU	maj - julij	20-30	P, K	Primerna za sušna območja, neprezimna. Minimalna višina rastline ob košnji je 70 cm.
Krmna ogrščica STARŠKA	julij - september	10-15	P, K ZEL	Bogata beljakovinska krma za pozne dni v oktobru in novembru. Je prezimna.
Oljna redkev COLONEL	julij - avgust	25-30	P	Neprezimna s protinematodnim delovanjem. Primerna kot strniščni dosevek pred krompirjem.
Oljna redkev SILETINA	julij - avgust	25-30	P	Neprezimna, priporočamo gostejšo setev.
Bela gorjušica AMOG, VERONIKA	julij - 15. avgust	20-25	P	S pravočasno setvijo uničuje nematode v tleh. Je neprezimna sorta in zelo primerna za setev pred krompirjem.
Facelija VETROVSKA	junij - avgust	10-16	P	Je neprezimna in odlična čebelja paša. Možna setev v kombinaciji z inkarnatko.
Strniščna repa * KRANJSKA OKROGLA	julij	2-3	K	Primerna za kisanje in za krmo živali. Je bogata z vitamini in odporna na nizke temperature.

Legenda:
P = podor
K = za krmo živalim
ZEL = primerna za zimsko ozelenitev njiv (KOP)

*** - uporabna tudi za ljudsko prehrano**

Agrosaat

Premium pšenice - izboljševalke:
- *RENAN*
- *LUDWIG*
- *ELEMENT*

> Premium pšenice - izboljševalke

S svojim genetskim potencialom dosegajo najvišje kakovostne kriterije za mlinsko industrijo.

RENAN

Opis

- Premium kakovost.
- Visok potencial rodnosti.
- Primerna za intenzivno pridelavo.
- Zgodnja sorta.
- Tip resnica.
- Zelo tolerantna na bolezni listov, stebla in klasa.

LUDWIG

Opis

- Donosna, visoko stabilna sorta.
- Tip golica.
- Odlikujejo jo lastnosti, ki imajo velik pomen tako za pridelovalce, kot tudi za mlinsko industrijo.
- Primerna za intenzivno pridelavo.

ELEMENT NOVO!

Opis

- Izboljševalka po kakovosti.
- Zelo visoki pridelki kakovostnega zrnja na vseh tipih tal, tudi na lahkih.
- Tip klasa - resnica, z visoko absolutno maso zrnja.
- Visoka rastlina, vendar dobro odporna na poleganje.
- Dobro odporna na plesni in rje.
- Priporočamo zaščito klasa, predvsem proti rjavenju pšeničnih plev.
- Zrelost srednje zgodnja (kot sorta Renan).

Agrosaat

Krušne pšenice:
- *PEGASSOS*
- *ALIXAN*
- *XENOS*
- *PROFIT*
- *KERUBINO*

> Krušne pšenice - standardna kakovost

Imajo nižji kakovostni potencial od izboljševalk, primerne so kot pšenice za samostojno meljavo. Praviloma so manj zahtevne pri pridelavi.

PEGASSOS

Opis

- Srednje zgodna sorta, tip golica.
- Zelo dobro prenaša pozne setve (tudi po 1. novembru).
- Pri intenzivni pridelavi priporočamo uporabo rastnih regulatorjev.

ALIXAN NOVO!

Opis

- Rekordni pridelek zrnja brez konkurence.
- **Potencial za zelo visoke prideleke; na ravni krmnih pšenic.**
- V povprečju B-kakovost.
- Zgodnja sorta, primerna tudi za sušnejša območja
- Tip klasa - golica z velikim št. zrn v klasu.
- Nizka rastlina, zelo dobro odporna na poleganje.
- Srednje dobra prezimitev posevka.

Katalog09.indd 61 12/29/08 4:45:48 PM

XENOS

Opis

- Presevna pšenica za setev v jeseni in spomladi.
- Zgodnja do srednje zgodnja sorta, tip klasa - golica.
- Priporočamo za nekoliko poznejše jesenske setve.
- Polintenzivna sorta.

PROFIT

Opis

- Višji in poznejši tip.
- Za polintenzivne pogoje pridelovanja, zahteva nižje odmerke dušika.
- Odlična tolerantnost na bolezni listov, stebla in klasa.
- Za srednje težka in težka tla.
- Zanesljivi in veliki pridelki.

KERUBINO

NOVO!

Opis

- Nadgradnja sorte PROFIT.
- Kombinacija visokih pridelkov in kakovosti na vseh tipih tal.
- Tip klasa - golica, po izgledu podobna sorti profit.
- Dobra krušna pšenica kakovosti A-B.
- Kompenzacijski tip z dobro stabilnostjo.
- Visoka stopnja tolerance na bolezni.
- Visoko število zrn na klas s povprečno absolutno maso.
- Srednje nizka rastlina.

Agrosaat

Krmne pšenice:

- GRANDIOS

- WINNETOU

> Krmne pšenice

So sorte z zelo velikimi pridelki zrnja, a nižjo pekarsko kakovostjo. Ta skupina je že pridobila svoje mesto na poljedelsko-živinorejskih kmetijah.

GRANDIOS

Opis

- Krmna pšenica z XXL pridelkom in B-kakovostjo.
- Odlična stabilnost.
- Primerna za živinorejske kmetije kot krmna pšenica.
- Zaradi nizke rasti dobro prenaša intenzivno gnojenje.
- Priporočamo jo za srednje težka in težka tla.

WINNETOU

Opis

- Tip klasa - golica.
- Dosega pridelke novih dimenzij - tudi čez 10 ton/ha.
- Primerna za vse tipe tal in vsa pridelovalna območja.
- Sorta je dobro odporna na poleganje.
- Dobro prenaša poznejše setve in dobro prezimi.

Katalog09.indd 62 12/29/08 4:45:55 PM

PREGLED OZIMNIH ŽIT:

Tip klasa:
R = resnica
G = golica
D = dvoredni
Višina rasti:
++ = srednje nizka
++++ = visoka
Odpornost na poleganje in bolezni:
++++ = odporna
++ = manj odporna

Ozimna pšenica	Tip klasa	Kakovostna skupina	Posebnosti	Zrelost	Višina rasti	Odpornost na poleganje	Splošna odpornost na bolezni	AT zrna v g	Čas setve	Št. kaljivih zrn/m2	Količina semena v kg/ha
RENAN	R	premium	kakovost + pridelek	zgodna	++	++++	++++	46-52	10. - 20. oktober	350-400	180-200
LUDWIG	G	premium	pridelek + slama	srednje zgodna	++++	+++	++++	42-46	15. - 25. oktober	350-400	200-220
ELEMENT	R	premium	XXL kakovost	zgodna	++++	+++	+++v	46-52	10. - 20. oktober	330-400	160-200
ALIXAN	G	krušna	XXL pridelek, nizka slama	zgodnja	++	++++	+++	37-42	10. - 25. oktober	300-400	130-180
PEGASSOS pozna setev	G	krušna	za pozne setve	srednje pozna	+++	++	++++	47-52	10. okt. - 20. okt.	330-420	180-220
PROFIT	G	krušna	garantirana kakovost	srednje zgodna	+++	++++	+++	47-50	10. - 20. oktober	400-450	200-250
XENOS	G	krušna	presevna	zgodna	+++	++	+++	40-45	20. okt. - 10. nov.	360-380	160-220
KERUBINO	G	krušna	kakovost + robustna sorta	srednje zgodna	+++	++++	++++	42-45	10. - 20. oktober	330-380	160-210
GRANDIOS	G	krmna	XXL pridelek	srednje pozna	++	++++	+++	39-42	10. - 20. oktober	330 - 360	170 - 190
WINNETOU	G	krmna	XXL pridelek	pozna	+++	+++	+++	36-40	15. - 25. oktober	300-360	160-190

Agrosaat

Ozimni ječmen:
- *VIRGO*
- *BOREALE*
- *AKROPOLIS*

VIRGO

Opis

- Dvoredni ozimni ječmen.
- Višja vsebnost beljakovin in energije za pitanje prašičev.
- Visoka zdravstvena vrednost zrnja.
- Primeren za vsa pridelovalna področja.
- Zgodnja zrelost.
- Priporočamo poznejše setve.

AKROPOLIS

Opis

- Večredni ozimni ječmen.
- Debelo zrno, primerljivo z dvorednimi ječmeni.
- Za vsa pridelovalna območja, tudi za manj ugodna lažja tla.
- Konstantno veliki pridelki z visoko vsebnostjo energije.
- Dobra prezimitev.

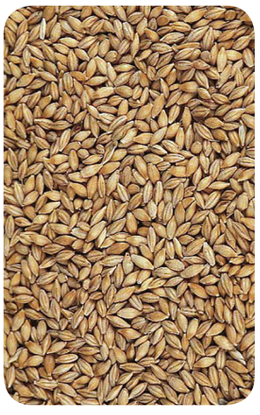

BOREALE

Opis

- Dvoredni ozimni ječmen.
- Predstavlja nove dimenzije v količini pridelka.
- Izjemna energetska vrednost zrnja, debelo zrnje.
- Zgodnja zrelost.
- Stabilen v pridelku, dobro odporen na poleganje in snežno plesen.
- Primeren za vsa pridelovalna območja, zelo primeren za tla, dobro preskrbljena z vodo.

Katalog09.indd 63 12/29/08 4:45:59 PM

Ozimni ječmen	Tip klasa	Posebnosti	Zrelost	Višina rasti	Splošna odpornost na bolezni	AT zrna v g	Čas setve	Št. kalji-vih zrn/m2	Količina semena v kg/ha
VIRGO	D	XXL pridelek, ne sejte ga prezgodaj!	srednje pozna	+++	++++	47-52	25. september – 10. oktober	350-400	180-220
BOREALE	D	XXL pridelek + energija	srednje pozna	++	++++	46-52	25. september - 10. oktober	300-350	150-190
AKROPOLIS	V	pridelek + energija	srednje pozna	++++	++++	44-48	25. september - 10. oktober	350-370	150-190

Agrosaat

Ozimna rž:
- CONDUCT
- VISELLO

CONDUCT

Opis

- Najrodovitnejša sorta rži v Avstriji.
- Primerna za vsa pridelovalna območja.
- Visoko padno število (FN) ob žetvi.
- Prilagodljiv čas setve - hiter spomladanski razvoj.
- Dobra stabilnost.
- Velik pridelek slame.

VISELLO

NOVO!

Opis

- Hibridna rž z izdatnejšim pelodom za oprašitev.
- Odlična oprašitev - odličen pridelek.
- Stabilnejše padno število v času zorenja kot pri ostalih sortah.
- Nizka po rasti.
- Dobra prezimitev.
- Nizka setvena norma, 70-00 kg/ha.

Ozimna rž	Posebnosti	Zrelost	Višina rasti	Splošna odpornost na bolezni	AT zrna v g	Čas setve	Št. kalji-vih zrn/m2	Količina semena v kg/ha
CONDUCT	pridelek + hiter spomladanski razvoj	srednja	+++	++++	42	25. september - 10. oktober	300-380	140-190
VISELLO hibridna rž	izjemen pridelek + stabilna kakovost	srednje pozna	++	++++	32-40	25. september - 10. oktober	220-290	70-100

Agrosaat

Ozimna tritikala:
- SW TALENTRO

SW TALENTRO

Opis

- Zelo velik pridelek.
- Dobra stabilnost.
- Optimalna za vsa pridelovalna območja.
- Tudi za bolj ekstenzivne lege.
- Robustna rastlina - dobra prezimitev.

Ozimna tritikala	Posebnosti	Zrelost	Višina rasti	Splošna odpornost na bolezni	AT zrna v g	Čas setve	Št. kalji-vih zrn/m2	Količina semena v kg/ha
SW TALENTRO	pridelek	srednja	+++	++++	42-46	25. september - 10. oktober	320-380	130-180

Katalog09.indd 64 12/29/08 4:46:03 PM

Agrosaat

Ozimni oves:
- WILAND
Ozimna pira:
- OSTRO

WILAND

NOVO!

Opis

- Ozimni oves, primeren za ozelenitev (KOP).
- Primeren za vsa pridelovalna območja - razen za področja z močno golomrazico.
- V normalnih razmerah dozori 7-10 dni po ozimnem ječmenu.
- Visoka rastlina, ki dosega visoke in kakovostne pridelke zrnja.

Ozimni oves	Posebnosti	Zrelost	Višina rasti	Splošna odpornost na bolezni	AT zrna v g	Čas setve	Št. kalji-vih zrn/m2	Količina semena v kg/ha
WILAND	primeren za ozelenitev	zgodnja	++++	++++	-	25. september - 10. oktober	280-350	100-130

OSTRO

Opis

- Zelo primerna za ekološko pridelavo.
- Seme z visoko absolutno maso.
- Ne priporočamo na močno gnojena tla.
- Ni zahtevna za pridelavo.

Ozimna pira	Posebnosti	Zrelost	Višina rasti	Splošna odpornost na bolezni	AT zrna v g	Čas setve	Št. kalji-vih zrn/m2	Količina semena v kg/ha
OSTRO	primeren za ekološko pridelavo	srednja	++++	++++	-	1. - 30. oktober	-	200-220

TEHNOLOGIJA PRIDELAVE OZIMNIH ŽIT:

Varstvo: Sorte so dobro odporne na gospodarsko pomembne bolezni listov, stebla in klasa, vseeno pa za doseganje velikih in kakovostnih pridelkov priporočamo predvsem pri pšenici in ječmenu eno-do dvakratno zaščito s fungicidom. Pri preveliki gostoti in bujnosti posevka priporočamo tudi uporabo rastnega regulatorja.

Gnojenje: Na sušnih območjih priporočamo, da 2. in 3. dognojevanje opravite nekoliko prej, in sicer priporočamo:
- 2. dognojevanje v fazi EC 29
- 3. dognojevanje pa v fazi EC 40

Gnojenje:

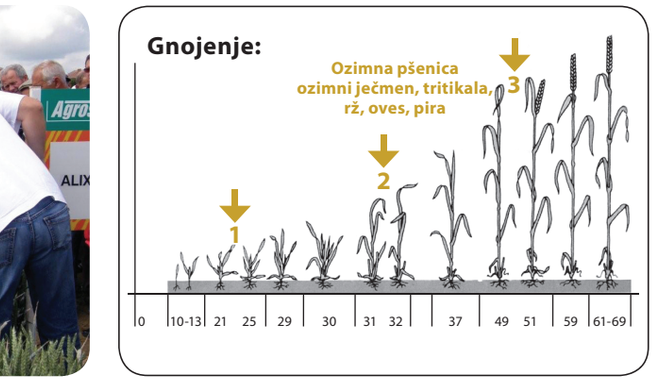

Jara pšenica		Pri normalni založenosti tal priporočamo gnojenje z osnovnimi hranili (dušik skupaj z dognojevanjem) v odmerku:	100-140 kg/ha P_2O_5 130-180 kg/ha K_2O 120-170 kg/ha N
	Gnojenje z dušikom	1. obrok: zgodaj spomladi (EC 21/25) 2. obrok: med 1. in 2. kolencem (EC 31/32) 3. obrok: začetek klasenja (EC 49/51)	50-70 kg/ha 30-50 kg/ha 30-50 kg/ha
Ozimni ječmen		Pri normalni založenosti tal priporočamo gnojenje z osnovnimi hranili (dušik skupaj z dognojevanjem) v odmerku:	70-90 kg/ha P_2O_5 120-170 kg/ha K_2O 120-170 kg/ha N
	Gnojenje z dušikom	1. obrok: zgodaj spomladi (EC 21/25) 2. obrok: med 1. in 2. kolencem (EC 31/32) 3. obrok: začetek klasenja (EC 49/51)	30-60 kg/ha 30-50 kg/ha 30-50 kg/ha
Ozimna tritikala, rž		Pri normalni založenosti tal priporočamo gnojenje z osnovnimi hranili (dušik skupaj z dognojevanjem) v odmerku:	70-90 kg/ha P_2O_5 120-150 kg/ha K_2O 100-140 kg/ha N
	Gnojenje z dušikom	1. obrok: zgodaj spomladi (EC 21/25) 2. obrok: med 1. in 2. kolencem (EC 31/32) 3. obrok: začetek klasenja (EC 49/51)	50 kg/ha 20-40 kg/ha 0-40 kg/ha

Katalog09.indd 65 12/29/08 4:46:06 PM

Pridelovati krmno ali krušno pšenico?

Jožica Beranič,
univ. dipl. inž. kmet.

Pri izboru sorte je za upoštevanje vseh dejavnikov potreben širok izbor sort

Za gospodarno pridelovanje pšenice se bodo morali pridelovalci vse bolj seznanjati z večplastno problematiko in pridelati tako pšenico, ki bo po kakovostnih merilih izpolnjevala želje mlinske predelovalne industrije, ustrezati pa bo morala tudi kot krmna pšenica za potrebe v samooskrbi s krmo.

Pri pridelavi pšenice pridelovalci pogosto še ne vedo oziroma ob setvi še niso odločeni, ali bo pridelek namenjen prodaji ali samooskrbi lastne živinorejske proizvodnje. Pogosto se čaka na odločitev do žetve, ko je odkupna cena že znana ali pa tudi ne. Ta je odvisna od kakovosti in stroškov prevzema pšenice. V primeru slabe odkupne cene tako velika količina pšenice, ki je ob setvi mogoče še namenjena prodaji, po žetvi konča v domačih silosih oziroma kaščah za krmo. Vedno več pridelovalcev pa se v zadnjih letih odloča za pridelavo krmne pšenice (sorti grandios in winnetou), za katero je že ob setvi znano, da bo namenjena krmi, bodisi lastni krmni osnovi ali za prodajo kot krmna pšenica. Trend naraščanja pridelovanja krmnih pšenic je posledica visokega potenciala v pridelku, ki ga te sorte izražajo tudi na naših pridelovalnih območjih.

Pridelava novejših sort pšenic

Pravilen izbor omogoča, da se pridelovalec pred setvijo seznani z genetskim potencialom ter tehnološkimi zahtevami in posebnostmi izbrane sorte. Na ta način **oceni,** ali je sorta primerna za njihove pridelovalne **razmere, zmožnosti in namen pridelka.** Pri upoštevanju teh dejavnikov, ki se razlikujejo od pridelovalca do pridelovalca, območja do območja, je jasno, da se vseh ne da pokriti z eno samo sorto, ampak je potreben širši izbor sort. Ker se ti dejavniki (odkupna cena, cena repromateriala, posejane površine, klimatske spremembe …) spreminjajo tudi iz leta v leto, je nujno potrebno, da semenarske hiše sproti prilagajajo ponudbo in iščejo vedno nove rešitve z uvajanjem novih sort. Novejše, uveljavljene sorte predstavljajo napredek v žlahtnenju, ki se odraža v boljši tolerantnosti na razne stresne razmere, odpornosti na bolezni, v višjem potencialu za pridelek in kakovost, kar vse skupaj pomeni višjo ekonomičnost.

Zadnji dve leti se pogosto pojavlja vprašanje, ali pridelovati krmno ali krušno pšenico. Glede na odkupne cene pšenice ob žetvi v letu 2008, po enostavnem izračunu ob predpostavki enakih pridelovalnih stroškov, dosežemo enak finančni rezultat pri 6.000 kg/ha pšenice najvišje kakovosti (A) in 7.000 kg/ha pšenice krmne kakovosti. Če pšenica ne doseže A- kakovosti, ampak B- ali C-kakovost, je finančni rezultat že v korist krmne pšenice. Rezultat se še nekoliko spremeni v korist krmne pšenice, če le-to uporabimo za samooskrbo pri lastni krmi za živino (bodisi v govedoreji bodisi v prašičereji).

Krušna pšenica

Tržni red, na podlagi katerega se vrši odkup in vrednotenje z ugotavljanjem vsebnosti beljakovin, sedimentacije, hektolitrske teže, primesi in padajočega števila, so merila, po katerih se ugotavlja vrednost posameznih sort pšenice.

Pri pridelavi pšenice za mlinsko predelovalno industrijo je smiselno poseči po sortah zanesljive kakovosti. To so sorte profit, renan, ludwig, ki jih poleg kakovosti odlikujejo tudi veliki pridelki. Pri tej skupini pšenic je prvotno v ospredju kakovost, od katere je odvisna stimulacija cene.

Za tržno pridelavo so zanimive tudi pšenice srednje krušne kakovosti. Te sorte, odvisno od leta, predvidoma dosegajo srednjo (B) kakovost ter zelo velike pridelke. Običajno jih zaradi različnih razlogov lahko sejemo tudi zelo pozno (sorti xenos, pegassos).

V tretjo skupino (B, C) je razvrščena sorta

Katalog09.indd 66 12/29/08 4:46:10 PM

alixan, ki se izkazuje z rekordnimi pridelki (na ravni krmnih pšenic), vendar še vedno ustreza kakovosti krušnih pšenic. Pri pridelavi krušnih pšenic v bistvu iščemo kompromis med kakovostjo in količino pridelka.

Krmna pšenica

Posebnost v pridelavi pšenic so v zadnjih letih krmne pšenice (vodilna sorta grandios, ki ji sledi winnetou). Krmne pšenice so pšenice z izjemnim potencialom za pridelek, tudi 10 ton/ha. **Krmna pšenica ni slabe kakovosti za krmo, ima pa slabe pekovske lastnosti, kar pomeni, da je iz takšne pšenice oz. moke težko pripraviti dobre pekovske izdelke.** Pekovske lastnosti pa nikakor niso povezane s krmno kakovostjo. Če se osredotočimo samo na beljakovine kot merilo odkupa, ki ima mogoče še največjo vrednost tudi glede krme, dosega krmna pšenica ravno tako visok delež beljakovin kot najkakovostnejša krušna pšenica. Pri kakovosti krmne pšenice je smiselno bolj poudariti zdravstveno stanje posevka oziroma pridelka (fuzarioze). Pogosto je zmotno mišljenje, da bo pridelek tako ali tako ostal za krmo in so zato določeni ukrepi nesmiselni (gnojenje, zaščita bolezni). Če je pridelek v večji meri okužen s fuzariozami, nam lahko povzroča številne težave v živinorejski proizvodnji (abortusi, prebavne motnje, motnje plodnosti), ki jih pogosto pripisujemo drugim dejavnikom.

Zato je zmotno mišljenje, da krmne pšenice niso zahtevne glede agrotehničnih ukrepov. Za doseganje potenciala pridelka, kakovosti in dobrega zdravstvenega stanja teh pšenic je priporočljivo tako kot pri krušnih pšenicah dosledno izvajati predpisane agrotehnične ukrepe. To so ustrezno osnovno gnojenje, 2- do 3-kratno dognojevanje, zaščita pred boleznimi in škodljivci. S tem so ob normalnih vremenskih razmerah izpolnjena pričakovanja količine pridelka in kakovosti.

Preizkušanje in uvajanje novih sort pšenic

V želji, da bi pridelovalce čim bolje seznanili z našimi uveljavljenimi sortami, njihovo agrotehniko pridelovanja in novostmi, ki jih nudimo, vsako leto v sodelovanju s kmetijsko svetovalno službo organiziramo prikazovalne poskuse z dnevi žit na vseh pridelovalnih območjih v Sloveniji. Letošnji rezultati poskusov in makroproizvodnje ponovno potrjujejo, da sta kakovost in potencial pridelka sort iz ponudbe podjetja Agrosaat na najvišji ravni.

Preglednica: Rezultati žetve poskusov z žiti za leto 2008, pridelek s 14 % vlage kg/ha

Preizkuševalec:	**Beranič** Stražgonjica	**Hameršak** Bukovci	**Lah** Sp. Polskava	**Tacinger** Majšperk	**KG Rakičan** Rakičan	**KZ M. Sobota** Rakičan	**KZ Maribor** Ptuj	**KZ Celje** Bistrica ob Sotli	**KZ Ljbljana** Jablje
PROFIT	8.234						4.941	6.689	
RENAN	9.055	5.846	6.816	6.274	7.382	7.883	4.218		5.162
LUDWIG	8.607		6.663					6.121	
PEGASSOS	7.903						4.912		6.266
ALIXAN	10.419	8.050	8.496		8.852	8.898	4.698	7.625	5.902
XENOS	8.361								
GRANDIOS	8.821	7.674		6.332	8.519		5.723	7.162	
WINNETOU	7.146	7.556					4.414	7.823	
KERUBINO	7.717	6.918	7.294	5.950	7.717	8.060			
ALTOS	7.513	7.111	6.336	5.508	7.603	7.781			
ESTEVAN	6.677	5.929	5.714	3.787	6.055	7.314	3.824		
Povprečje:	8.233	7.012	6.886	5.570	7.688	7.987	4.676	7.084	5.777
Povprečje celotnega poskusa:					6.766*	7.540*	4.455*	6.580*	5.741*

* Povprečje poskusa KZ MS; 37 sort različnih semenarskih hiš
* Povprečje poskusa makroproizvodnje KG Rakičan; 22 sort različnih semenarskih hiš
* Povprečje poskusa KZ MB; 34 sort različnih semenarskih hiš
* Povprečje poskusa KZ CE; 26 sort različnih semenarskih hiš
* Povprečje poskusa KZ LJ; 27 sort različnih semenarskih hiš

Pri primerjavi podatkov o kakovosti na podlagi opravljenih analiz ugotavljamo, da rezultati potrjujejo našo klasifikacijo posameznih sort pšenic po kakovostnih skupinah. Iz leta v leto se potrjujejo s kakovostjo sorte renan, ludwig, profit. Kakovosti teh sort se pridružujejo še veliki pridelki, kar za vsakega kmetovalca pomeni iskano kombinacijo.

Krmni pšenici grandios in winnetou sta se ponovno izkazali po pridelku. Tem rezultatom se je letos pridružila še ena nova sorta – alixan. Alixan združuje lastnosti krušne pšenice srednje kakovosti (B, C) in ima izjemno velike pridelke (na ravni krmnih pšenic). Od novejših zadev lahko v prihodnjih letih pričakujemo tudi setev sorte kerubino, ki je po svojih lastnostih zelo podobna sorti profit.

Velikost pridelka posameznih sort je kar nekaj nad že navedenim slovenskim povprečjem. K večjim pridelkom teh sort zagotovo veliko prispeva dejstvo, da so to povečini nekoliko poznejše sorte pšenic z daljšo vegetacijo, kar posledično da tudi večji pridelek (enako kot pri koruzah, pri katerih imajo hibridi višjih zrelostnih razredov tudi višji potencial za pridelek). Sorte odlikuje tudi bujno razraščanje (s faktorjem 3-4, iz enega semena 3-4 poganjki), kar pomeni nižje setvene norme (180-240 kg/ha), odvisno od sorte in časa setve.

Le kakovostno seme dobrih sort ob priporočeni agrotehniki zagotavlja:
- odlično kakovost zrnja,
- visoke pridelke zrnja,
- **dober zaslužek**.

Katalog09.indd 67 12/29/08 4:46:13 PM

Agrosaat

Za vedno zelen vrt in okolico!

PONUDBA IMMERGRÜN

Vrtičkarji radi izbirajo in vedno dobro izberejo. Med kakovostnimi semeni Immergrün najdemo najboljše sorte in hibride vrtnin, stročnic ter zelišč. Uresničijo lahko našo največjo željo pridelati zdravo in okusno zelenjavo ter domače, aromatične začimbe.

ČEBULČEK, ŠALOTKA, ČESEN
Pomladna ponudba: čebulček Holandski rumeni in rdeči, rumena šalotka in spomladanski česen.
Jesenska ponudba: čebulček rumeni in beli, jesenski česen.

SEMENA IN ČEBULNICE CVETIC
Semena Immergrün najlepših poletnih cvetlic pričarajo od spomladi do jeseni barvit in zanimiv vrt.
Pomladna ponudba: kakovostni gomolji posebej izbranih sort gladiol, begonij, lilij, dalij ...
Jesenska ponudba: barvno bogata izbira čebulic tulipanov, narcis, zvončkov, cesarskega tulipana ...

MEŠANICE SEMEN ZA OKRASNE TRATE
Ponos vsakega vrtnarja in vseh tistih, ki imajo radi urejeno okolico hiše, je skrbno izbrana in negovana okrasna trata. Mešanice za trate sestavljajo vrste in sorte trav, ki so odporne na gaženje, se močno razraščajo, imajo fino listno strukturo, hiter razvoj in veliko trpežnost. K lepemu izgledu, gostoti, trpežnosti in zdravi rasti travne ruše pripomorejo različni ukrepi. To so predvsem:
- redna in ne prenizka košnja, zalivanje, gnojenje, občasno prezračevanje ruše,
- površinsko dodajanje mešanice humusa, peska in dobre zemlje.

Mešanice:
- **Immergrün mešanice Gartenrasen** - mešanica za vrtne trate
- **Park + Gartenrasen EXTRA** - mešanica za parke in rekreacijske površine
- **Spiel + Sportrasen EXTRA** - mešanica za igrišča in športne površine
- **Rasenerneuerung EXTRA** - mešanica za dosejavanje v obstoječo rušo
- **Rasenmi. f. Trockenlagen EXTRA** - mešanica za suho klimo
- **Blumenweise** - mešanica za cvetoče trate

ZEMLJE; SUBSTRATI IN ŠOTE
Zemlje za rože, balkonske rože, pelargonije, lončnice in vzgojo sadik imajo dodan bioaktivator, ki pospešuje ukoreninjenje in zelo podaljša življenjsko dobo rastline. Specialni substrati IGKS 1 in IGKS 2 z dodatkom dolgotrajno sproščajočih gnojil so še posebej primerni za vzgojo sadik in mladih rastlin, lahko pa jih uporabljamo tudi za nadaljnjo vzgojo.

Zemlje:
- **Blumenerde,** zemlja za rože
- **Balkonerde,** zemlja za balkonske rože
- **Geranienerde,** zemlja za pelargonije
- **Pflanzerde,** zemlja za vzgojo rastlin
- **Kübelpflanzenerde,** zemlja za lončnice
- **Aussaaterde,** zemlja za setev in pikiranje
- **Moorbeeterde,** zemlja za okrasno grmičevje
- **Graberde,** zemlja za grobove
- **IGKS 1,** specialni kakovostni substrat za vzgojo sadik in mladih rastlin 1
- **IGKS 2,** specialni gotovi substrat za nadaljnjo vzgojo rastlin z dolgotrajno sproščajočimi hranili 2
- **Gartentorf,** univerzalna vrtna šota
- **Rindendekor,** okrasno lubje

Katalog09.indd 68 12/29/08 4:46:25 PM

> Za vrtičkarske mojstre

Posebna ponudba kolekcij profesionalnih semen vrtnin in cvetlic:

Kolekcija plodovk

Ponudba profesionalnih sort in hibridov plodovk, primernih za pridelavo zelenjave na prostem in v rastlinjakih, ki so vse bolj prisotni na domačih vrtovih. Za prave vrtičkarje, ki še vedno gojijo domače sadike, je najbolj pomembna izbira semena kakovostnih in zanesljivih sort in hibridov vrtnin.

Kolekcija buč in sončnic

Sončnice in buče so postale zaradi vsestranske uporabnosti in dekorativnosti najbolj popularne rastline na domačih vrtovih. V kolekciji je bogata izbira sort jedilnih in dekorativnih buč ter barvna paleta nizkih sončnic in sončnic za rezanje.

Kolekcija alpskih cvetlic in cvetlic za skalnjake

Prvič na slovenskem trgu ponudba semena zelo iskanih trajnih cvetlic, kot so planika, encijan, zvončnica, modra možina …

Kolekcija BIO

Biosemena standardnih vrtnin, zelišč in stročnic na vrtovih. Biosemena so pridelana in deklarirana po EU direktivah za ekološko pridelavo.

> Za profesionalne vrtnarje, cvetličarje in pridelovalce semen

Kakovostna ponudba semen:

Vrtnine

- Hibridi in sorte za konvencionalno in integrirano pridelavo vrtnin,
- hibridi in sorte za pridelavo sadik,
- sorte za biološko in ekološko pridelavo vrtnin.

Sorte in hibridi vrtnin so uvrščeni v ponudbo profesionalnih semen AUSTROSAAT po večletnem preizkušanju in vrednotenju pomembnih lastnosti v tržnim pridelavi vrtnin: kakovost in tržnost, odpornost na bolezni in škodljivce, veliki pridelki, obstojnost pri prevozu in na prodajnem mestu, dobro skladiščenje.

Zelišča

- Sorte za konvencionalno in integrirano pridelavo dišavnic in zdravilnih rastlin,
- sorte za biološko pridelavo dišavnic in zdravilnih rastlin,
- novost v ponudbi multipiletne ploščice (8-10 semen) za direktno saditev zelišč.

Cvetlice

- Semena sort in hibridov za pridelavo sadik,
- semena sort in hibridov za vzgojo cvetlic za rezano cvetje.

Za podrobnejše informacije o posameznih sortah, navodilih za uspešno pridelavo nas poiščite na:
• kontaktni telefonski številki **031/ 664 080**, tu si priskrbite Immergrun katalog semen ali Austrosaat katalog profesionalnih semen,
• najdete pa nas tudi na spletnem naslovu **www.agrosaat.si**

Že 40 let!

IMMERGRÜN®

Dodelanost semena:
NS = normalno seme
PR = precizno seme
TP = pilirano seme
kal = kalibrirano seme
geb = razkuženo seme
UG = nerazkuženo seme

Velikost pakiranja:
1/8g – 25 kg; 100K – 1 MIO.K (kalivih semen);
1.000TP – 10.000TP (piliranih semen).

www.vrtnar.si

Spletna prodaja artiklov blagovnih znamk Immergrün, Austrosaat in Master Green v sodelovanju z Vrtnar Kurbus, d. o. o.:

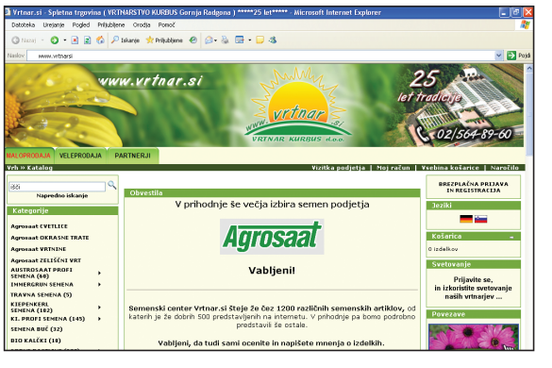

Katalog09.indd 69 12/29/08 4:46:32 PM

PROFESSIONAL LINE
MASTER GREEN

Agrosaat

Profesionalne travne mešanice kakovostnih ameriških sort okrasnih trav!

MASTER GREEN
Travne mešanice so sestavljene iz ameriških sort okrasnih trav. V svetu imajo vodilno mesto pri zasnovi okrasnih trat. So rezutat dolgoletnega žlahniteljskega dela in preizkušanja na ameriških poskusnih postajah od Mehike do Kanade. Priporočamo jih vsem urejevalcem zelenic, proizvajalcem travnih tepihov, urejevalcem in vzdrževalcem športnih površin, igrišč, obcestnih in drugih komunalnih površin. Ti od travne ruše zahtevajo mnogo več, kot so nam standardne travne mešanice omogočale do sedaj:
- **intenzivno zeleno barvo,**
- **odlično listno teksturo,**
- **odpornost na bolezni,**
- **hitro razraščanje,**
- **odpornost na gaženje.**

Stroj za vodno setev
Uspešna setev semena trav je osnovni pogoj za kakovostno zasnovo travne ruše. Vodna setev (hidrosetev) semena okrasnih trav je v tujini že dalj časa standardni tehnološki ukrep, ki omogoča profesionalno, optimalno in enostavno sejanje travne ruše v vsako rastišče neodvisno od nagnjenosti in pripravljenosti terena. Celuloza, lepilo in barvilo so dodatki, ki jih primešamo vodi in semenu. Dodatki omogočajo optimalno izenačenost setve, popolno pokritost terena in sprijemanje semena s setveno podlago.

Mešanice so preizkušene na poskusnih poljih semenske hiše **BOTTOS SEMENTI** v Italiji. **AGROSAAT d. o. o.,** je ekskluzivni zastopnik in distributer za Slovenijo.
Agrosaat nudi in trži ekskluzivno v Sloveniji stroj za vodno setev. Stroj je proizveden v Združenih državah Amerike v sodelovanju s podjetjem Bottos sementi iz Italije. Kapaciteta rezervoarja setvenega stroja je od 750 - 3400 litrov vode skupaj z dodatki (celuloza, lepilo, barvilo).

ROYAL BLUE

Opis

Ruša je robustna, trpežna in ima intenzivno zeleno barvo. Osnova ruše je trstikasta bilnica, ki je idealna za vzdrževanje goste in lepe travne ruše. Njene prednosti so odlična odpornost na gaženje in na sušo. Priporočamo jo za ozelenitev večjih površin, posebej na sušnih legah in v krajih z daljšim vročim obdobjem. Trato kosimo na višino 5-8 cm.

Sestava

Trstikasta bilnica STONEWALL, ARID 3 - **90 %**
Travniška latovka AWARD, AVALANCHE - **10 %**

Setvena norma

40-50 g/m²

ROYAL SPORT

Opis

Kakovostna mešanica, idealna za ozelenitev vseh športnih površin in igrišč. Ruša je trpežna, intenzivno zelene barve, mehka, hitro se obnavlja ob pogostem gaženju, v stresnih razmerah in pri slabši oskrbi z vodo. Trato kosimo vsakih 10 dni na višino 2,5-5 cm.

Sestava

Trpežna ljuljka GOALKEEPER, CADDLESCH - **65 %**
Travniška latovka AWARD, AVALANCHE - **35 %**

Setvena norma

30-35 g/m²

UNIVERSAL

Opis

Univerzalna in ekonomična mešanica za hitro ozelenitev velikih površin. Uporabna posebej za ozelenitve ob avtocestah, ob kanalih, na brežinah in na drugih javnih površinah. Travna ruša je primerna za sončne lege ter ni zahtevna za vzdrževanje. Priporočena košnja je na višini 3-7 cm.

Sestava

Trpežna ljuljka CALIBRA - **60 %**
Rdeča bilnica MAXIMA, ANISET - **40 %**

Setvena norma

30-35 g/m²

Katalog09.indd 70 12/29/08 4:46:38 PM

LOLIUM BLEND

Opis

Mešanica zelo kakovostnih ameriških sort trpežnih ljuljk za dosejavanje v obstoječo travno rušo. Mešanica obstoječi zelenici na vrtu, igrišču in v parku hitro povrne gostoto in intenzivno zeleno barvo. Obnovljeno rušo lahko kosimo do višine 2-5 cm.

Sestava

Trpežna ljuljka GOALKEEPER, ATHENA, KEYSTONE, ESQUIRE - **100 %**

Setvena norma

30-50 g/m²

SHADOW

Opis

Kakovostna mešanica zelo primerna za senčne in hladnejše lege. Z njo ozelenimo površine pod drevesi v parku, v trajnih nasadih ali senčne površine ob gozdu. Priporočamo srednjo intenzivnost košnje na višini 4-8 cm.

Sestava

Ovčja bilnica ADONIS - **20 %**
Rdeča bilnica SHADEWAY - **10 %**
Trstikasta bilnica DURANGO, SR 8500 - **70 %**

Setvena norma

40-45 g/m²

SUNNY

Opis

Kakovostna mešanica zelo primerna za sončne lege. Travniška latovka Award zagotavlja zelo fino listno strukturo zelenice. Sestava mešanice zagotavlja trpežnost, gostoto in intenzivno zeleno barvo pri normalni oskrbi z vodo. Srednja intenzivnost in priporočena višina košnje na 3-8 cm.

Sestava

Rdeča bilnica SHADEWAY - **20 %**
Trpežna ljuljka KEYSTONE, ATHENA - **60 %**
Travniška latovka CONNI, AWARD - **20 %**

Setvena norma

30-35 g/m²

MARINA

Opis

Kakovostna mešanica primerna za obmorske, sončne lege in sušna tla. Prenaša sušo, visoko slanost, nizko košnjo in bolj nagnjene terene. Za sorte trav v trati je značilna počasna rast, posledica je manjša pogostost košnje. Priporočena višina košnje je 4-8 cm.

Sestava

Prstasti pesjak SR 9554 - **10 %**
Trpežna ljuljka ATHENA - **10 %**
Trstikasta bilnica DURANGO, SR 8500 - **80 %**

Setvena norma

45-50 g/m²

LASTNOSTI OKRASNIH TRAT:

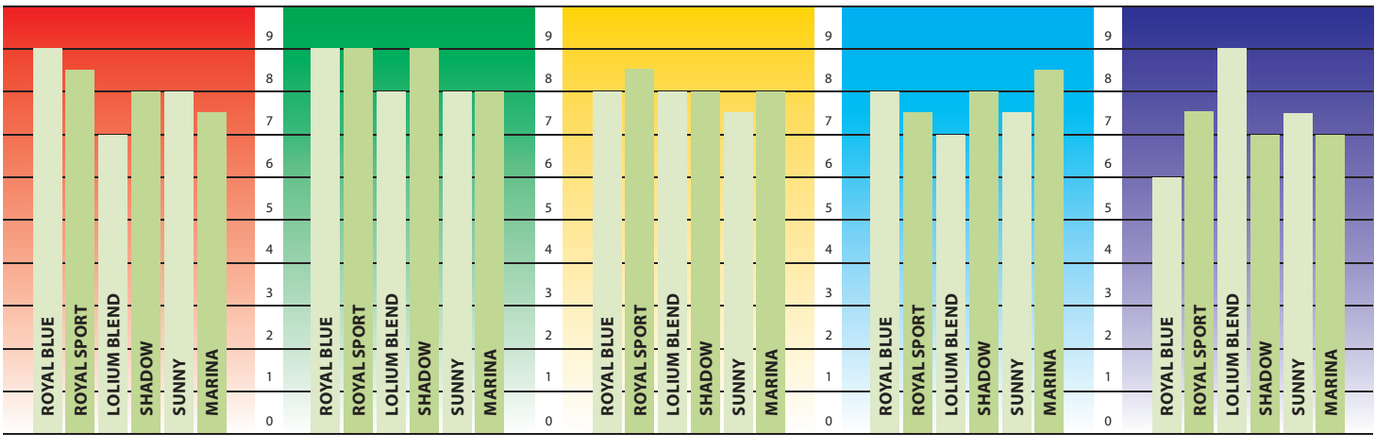

Katalog09.indd 71 12/29/08 4:46:40 PM

Trata, zelena preproga urejene okolice

Maja Lazarevič,
univ. dipl. inž. kmet.

Bujna in zelena trata daje urejen videz okolju in poudarja lepoto okrasnih rastlin, ki so posajene ob in na njej. Da bi imeli negovano in lepo zelenico od spomladi do prvih jesenskih slan, je potrebno marsikaj postoriti. Trata, ki bo namenjena igri, športu in rekreaciji, zahteva še posebno pozornost in skrb.

Temeljna opravila pri zasnovi nove trate so: priprava tal in setev. Priporočena opravila pri vzdrževanju trate so: košnja, dognojevanje, namakanje in prezračevanje.

Priprava tal

Za pripravo rastišča je pomembno, da tla niso pretežka ali premokra. Takšna tla dreniramo s plastjo peska, ki tla zrahlja in s tem omogoči lažji razvoj korenin ter primernejše razmerje med vodo in zrakom. Bolj peščenim tlom dodamo organsko snov do globine 10-15 cm. S tem povečamo količino humusa v tleh, sposobnost zadrževanja vode in jih obogatimo s hranili.

Če so tla prekisla (pH manjši od 5,5), jih apnimo. Če tla pripravljamo že jeseni za setev spomladi, je priporočljivo gnojenje z organskimi gnojili (uležan hlevski gnoj, kompost, briketirana organska gnojila). Odstranimo odvečno kamenje, korenine in plevele. Spomladi oz. pred setvijo zemljišče poravnamo in zrahljamo do drobno grudičaste strukture do globine 10-15 cm. Pri pripravi tal tik pred setvijo priporočamo gnojenje ob setvi 30 g/m2 **PRO-START 16-24-10** gnojila z večjo vsebnostjo fosforja, kalija, cinka in s počasi sproščajočim dušikom za uspešno kalitev in hiter mladostni razvoj rastlin.

Izbira primerne travne mešanice

Danes je velika ponudba različnih sort in vrst okrasnih trav. Za najbolj zahtevne kupce priporočamo profesionalno linijo mešanic **MASTER GREEN** za površine različne rabe in zahtevnosti (park, igrišče, …) ali za široko porabo **IMMERGRUN** mešanice za vrtne trate.

Travne mešanice **MASTER GREEN** so sestavljene iz kakovostnih ameriških sort in vrst trave, ki združene v mešanici izpolnjujejo vse zahteve lepe okrasne trate: gosta ruša, intenzivno zelena barva, odpornost na gaženje, regenerativna moč, odpornost na bolezni, odpornost na nizke zimske temperature in snežno odejo, odpornost na sušo. Izbira mešanice je odvisna od lege (sonce, polsenca, senca) in vloge, ki smo je namenili naši travni ruši (vrtna trata, parkovna trata, trata za igrišče).

Setev

Na pripravljena tla posejemo semena trave. Trave lahko sejemo ves čas vegetacije. Najugodnejši čas je zgodnja pomlad ali zgodnja jesen. Takrat je manjše izsuševanje in manjša prodornost plevelov. Sejemo lahko ročno ali strojno. Seme čim bolj enakomerno posejemo, zagrnemo s tanko plastjo zemlje(1-1,5 cm). Po ročni setvi zasejano površino povaljamo z namenskim valjarjem ali desko ter zalijemo. Tako je ustvarjen dober stik semena s tlemi.

Katalog09.indd 72 12/29/08 4:46:45 PM

V svetu se je v praksi zelo razširila **tehnika vodne setve** trate. S strojem za vodno setev hitro in lahko ozelenite vsako površino ne glede na globino in nagib. Naravni dodatki vodi in semenu, kot so: lepilo, barva, humus, celuloza, rastni regulator, zagotavljajo enakomerno setev, trden stik semena s setveno podlago, začetno vlago in hranila ter zanesljivo kalitev.

Vzdrževanje trate po setvi ali polaganju

Zalivanje, še boljše rahel dež, je po setvi ali polaganju travnih preprog nujno. Posevek ali preproga se ne sme izsušiti vsaj teden dni. V nasprotnem primeru nežni kalčki hitro odmrejo in seme je uničeno. Izsušeno trato oz. položeno travno preprogo je težko ponovno zaliti, kajti voda odteka pod korenine in trata hitro propade.

Spomladansko vzdrževanje trate

• **Čiščenje:** Z grabljami poberemo listje, odmrle dele trave, mah in plevele.

• **Prezračevanje:** Za prezračevanje trave potrebujemo posebno orodje (vertikutir). Podobno je grabljam, namesto zob ima rezila. Motorno orodje je precej lažje za delo, ima iglice ali rezila. Trato prezračujemo spomladi, ko so tla že nekoliko ogreta in trava ni bujna. Bolj razraščeno trato je potrebno pred prezračevanjem pokositi. S prezračevanjem iz ruše naredimo v trati luknje, ki jih lahko napolnimo s peskom. Trava bo takoj lepše rasla.

• **Valjanje:** Na ustrezno pripravljenih, peščenih, humusnih in rahlih tleh opravimo valjanje, da se ruša bolj poveže s tlemi in se izravnajo manjše neravnine. Težkih, zbitih in vlažnih tal ne valjamo.

Gnojenje trate

Pomemben oskrbovalni ukrep je tudi gnojenje trate. Najustreznejša so specialna gnojila za trate. Podjetje Agrosaat ponuja najboljše – granulirana mineralna gnojila BEST. **POLYON in TRIKOTE** so popolne homogenizirane aktivne granule, sestavljene iz molekule uree in polimerske ovojnice. To je revolucionarna tehnologija pri kateri se dušik programirano sprošča 12-16 tednov, ko v rastlini poteka proces fotosinteze in se formira klorofil, dušik za rast trate se tako v celoti izkoristi. Gnojila za trate Best ne škodujejo rastlinam in ne puščajo madežev na kamnitih ali lesenih površinah. Gnojila Best so tudi ekološko sprejemljiva, ker so izpiranja neizkoriščenih hranil minimalna.

• **Spomladansko gnojenje:** Trato pognojimo vsaj enkrat letno, najbolje spomladi. Priporočamo specialno gnojilo za trate **SPRING/POMLAD K 12-0-28** v odmerku 30-40 g/m^2. Homogenizirano gnojilo ima visoko vsebnost kalija in dušika na osnovi Trikote, ki se počasi in programirano sprošča. V spomladanskem času se lahko odločimo za prvi odmerek (30 g/m^2) univerzalnega gnojila **ALL SEASON/UNIVERZAL 19-6-12.** Gnojilo vsebuje fosfor, kalij in počasi sproščajoč dušik na osnovi Polyona ter mikroelemente, kot so železo, mangan in žveplo. Priporočena specialna gnojila delujejo 2-3 mesece.

• **Poletno gnojenje:** Fazo poletnega mirovanja trate, značilno rumenenje, lahko nekoliko ublažimo s pravilno izbiro travne mešanice in dognojevanjem travne ruše. Priporočamo uporabo antistresnega gnojila NPK z mikro-elementi **PRO-PRILLS 12-8-16** v odmerku 25-35 g/m^2 ali drugi odmerek (30 g/m^2) univerzalnega gnojila **ALL SEASON/UNIVERZAL 19-6-12.**

• **Jesensko gnojenje:** V naših klimatskih razmerah se je jesensko gnojenje v praksi zelo redko izvajalo. V zadnjem času, ko neugodne poletne razmere, zlasti visoke temperature in suša, močno poškodujejo trato, pa je jesensko gnojenje trate postalo zaželeno opravilo. Trata, ki je gnojena jeseni , preden se temperature spustijo pod ničlo, boljše prezimi, obdrži lepo barvo in je bolj odporna na bolezni, posebej na napade snežne plesni. Priporočamo uporabo gnojila **AUTUMN/JESEN K 22-0-22** v odmerku 25-35 g/m^2. Homogenizirano gnojilo ima visoko vsebnost kalija in dušika na osnovi Polyona, ki se programirano sprošča do zime, ter mikroelement železo.

Košnja

Prvo košnjo opravimo, ko je trata visoka približno 8 cm. Kosimo vedno samo zgornjo tretjino, torej prvič na višini 5-6 cm, naslednjič na višini 3-4 cm. Da bi ohranili zasnovo ruše v sušnih poletjih, dvignemo višino košnje nazaj na 5 cm. Običajno trato kosimo vsak teden ali vsakih 10 dni do pozne jeseni. Z redno košnjo odnašamo s trate veliko hranilnih snovi, ki jih moramo z gnojenjem nadomestiti. Lahko pa puščamo pokošeno travo na trati, vendar le, če so pokošeni delci zelo drobni, in razmere ugodne, da lahko hitro razpadejo in vračajo nekaj odvzetih hranilnih snovi.

Namakanje

Za naše podnebje je značilna neenakomerna razporejenost padavin, izmenjava obdobij suše in dežja. Če želimo imeti lepo trato, jo je potrebno zalivati ali namakati. Na manjših površinah ni posebnih težav, trato lahko zalijemo kar s cevjo in razpršilcem z veliko količino vode. Tako se korenine močno razraščajo, prodirajo globoko za vodo in boljše prenašajo sušo in visoke temperature. Delno zalivanje oz. rahlo pršenje posebej v poletnih dneh škoduje trati, ker se korenine razraščajo plitvo pod površjem tal in ruša hitro slabše prenaša sušo.

Danes so pri ureditvah trat ob hišah postali bolj dostopni namakalni sistemi, ki so jih včasih postavljali na igriščih, v parkih in na večjih komunalnih površinah. Namakalni sistem bo zalival travo po potrebi in v določenih urah, ki so ugodne za zalivanje trat.

Pleveli,bolezni in škodljivci

• **Pleveli:** Velja preprosto pravilo, da bujna ruša pomeni manj prostora za plevele. Z izboljšanjem vseh pogojev za rast trate (kakovostna mešanica, zračenje, gnojenje, namakanje, ...) zmanjšamo pritisk nevarnih enoletnih širokolistnih in ozkolistnih plevelov. Kjer je to mogoče ali neizbežno (velike

Katalog09.indd 73 12/29/08 4:46:47 PM

površine) se enkrat letno trava poškropi z ustreznim herbicidom. Na domači zelenici se ponavadi raje odločimo za sprotno, ročno odstranjevanje plevelov.

• **Bolezni:** V našem podnebju trati pogosto škodi snežna plesni (povzročitelj gliva Fusarium nivale). Pojavi se spomladi, po mokrih in deževnih zimah ali po dolgotrajni snežni odeji. Listje odmira in se suši. Na odmrlih ali še zelenih listih se vidi belkasta do rožnata plesniva prevleka. Za zmanjšanje bolezni priporočamo jesensko gnojenje s kalijem. Ko se snežna plesen spomladi pojavi, moramo trato dobro pregrabiti in prezračiti.

Pogosto se v ruši pojavi bledica ali kloroza. To ni bolezen, ampak fiziološka motnja, ki je posledica pomanjkanja železa in/ali magnezija. Bledico odpravimo z dodajanjem gnojila **SUPER IRON/ SUPER ŽELEZO 9–9-9+11 % Fe** v odmerku 25 g/m^2.

• **Mah:** Pogost je na senčnih in vlažnih rastiščih. Trdoživ je in izriva travo s površine. Mahu se iznebimo z uporabo gnojila **SUPER IRON/ SUPER ŽELEZO 9–9-9+11 % Fe** v odmerku 35g/m^2. Po nekaj dneh mah počrni in odmre. Odstranimo ga z železnimi grabljami ali vertikutirjem. Če se je mah močno razširil, je uničil veliko travne ruše, za to je potrebno prazna mesta dosejati. Pri vsakoletni uporabi gnojila z železom kislost tal še povečujemo, kar lahko kasneje popravimo z apnenjem.

• **Škodljivci:** V vlažnih tleh, ki so posledica dežja ali preobilnega namakanja, travna ruša lahko propada in se močno razredči. V tla pod tako rušo številne žuželke iz skupine talnih škodljivcev in veliki komar odlagajo jajčeca. Iz njih se razvijejo ličinke, ki se prehranjujejo s koreninami. Ličinke se ponavadi zadržujejo skupinah, v trati pa nastanejo omejena manjša prazna mesta. Pri nas večje škode še niso zabeležene, kar pomeni, da se posebni ukrepi zaščite trate ne izvajajo. Bujna trata zanesljivo onemogoča žuželkam odlaganje jajčec in posledično škodo ličink v trati.

Lepa trata prav gotovo ne raste sama. Redna košnja, pravočasno gnojenje in zalivanje zahtevajo veliko časa, vsekakor pa kar nekaj znanja. Da bi trata postala zaščitni znak vašega domačega vrta ali okolice, sejemo samo vrhunske mešanice semen **MASTER GREEN** in gnojimo s specialni gnojili za trate **BEST.**

Agrosaat

Novost v profesionalni in ljubiteljski negi trate!

BEST®
Spread the Word

POLYON TECHNOLOGY INSIDE

TRIKOTE TECHNOLOGY INSIDE

SPECIALNA GNOJILA ZA OKRASNE TRATE

NOVO!

• Specialna gnojila za profesionalno nego in vzdrževanje trate.
• Visoko kakovostna gnojila z najboljšo surovinsko sestavo.
• Kompleksna gnojila za najprimernejšo rast in razvoj trate.
• **Polyon** in **Trikote,** popolne in homogenizirane granule sestavljene iz molekule uree in polimerske ovojnice.
• Revolucionarna in edinstvena tehnologija, ki omogoča programirano sproščanja dušika 12-16 tednov.
• Aktivna granula sprošča dušik na svetlobi in temperaturi v času fotosinteze oz. črpanja hranil in bujne rasti trate.
• Gnojila za trate Best ne škodujejo rastlinam in ne puščajo madežev na kamnitih ali lesenih površinah.

Pakirano v vrečah (22,7 kg)

Vrsta gnojila	Opis	Odmerek	Dušik	Mikroelementi		
				Žveplo	Železo	Mangan
TURF SUPREME NAJBOLJŠA RUŠA 16-6-8	Homogenizirano gnojilo s počasi sproščajočim N za spomladansko in jesensko rabo.	650-900 m^2	16 % (amonijski)	16,00 %	1,50 %	0,20 %
PRO - PRILLS POLETNI ANTISTRES 12-8-16	Homogenizirano gnojilo NPK s popolnim izkoristkom hranil in z visoko vsebnostjo K, ki blaži posledice poletnega stresa.	650-900 m^2	12 % (amonijski)	17,00 %	3,00 %	0,50 %
SUPER IRON SUPER ŽELEZO 9-9-9	Homogenizirano gnojilo za hitro korekcijo ruše, posebej zelene barve in za zatiranje mahu.	Gnojenje 800-900 m^2, proti mahu 600 - 650 m^2	9 % (amonijski)	11,00 %	11 %	
PRO - START ŠTARTER 16-24-10	Štartno homogenizirano gnojilo z visoko vsebnostjo P in K ter počasi sproščajočim N, neizogibna raba ob setvi.	650-900 m^2	8,5 % (amonijski) 7,5 % (urei.) 6,8 % (Trikote)	4,00 %	0,75 %	Cink 0,19 %
AUTUMN K JESEN K 22-0-22	Homogenizirano, antistresno gnojilo NK z visoko vsebnostjo K in počasi sproščajočim N, rabi se jeseni pred zimsko pozebo za boljšo obstojnost in zeleno obarvanost ruše.	650-900 m^2	1,5 % (amonijski) 20,5 % (urei.) 11,0 % (Polyon)		4,00 %	
SPRING K POMLAD K 12-0-28	Homogenizirano, antistresno gnojilo NK z visoko vsebnostjo K in počasi sproščajočim N, rabi se pred poletno vročino, na športnih terenih za boljšo trpežnost in odpornost na gaženje.	650-900 m^2	61 % (Trikote)			
SUPER TURF SUPER RUŠA 25-5-5	Homogenizirano, regenerativno gnojilo NPK s počasi sproščajočim N za spomladansko rabo, po končani zimi ter za pozno poletno rabo, po vročem poletju.	700-900 m^2	10,3 % (amonijski) 14,7 % (urei.) 14,0 % (Polyon)	10,50 %	0,90 %	
ALL SEASON UNIVERZAL 19-6-12	Homogenizirano, univerzalno gnojilo NPK s počasi sproščajočim N primerno za celoletno rabo.	650-900 m^2	9,1 % (amonijski) 9,9 % (urei.), 9,9 % (Polyon)	13,00 %	2,25 %	0,25 %

Katalog09.indd 74 12/29/08 4:46:51 PM

Agrosaat

Pregled aktualnih dogodkov

... v letu 2008

Za vas smo pripravili številna predavanja.

Predstavili smo se na spomladanskem sejmu v Komendi.

Organizirali smo številne dneve polja.

Ponovno smo se predstavili na radgonskem sejmu.

Centralni dan krompirja smo tokrat imeli na Ptuju.

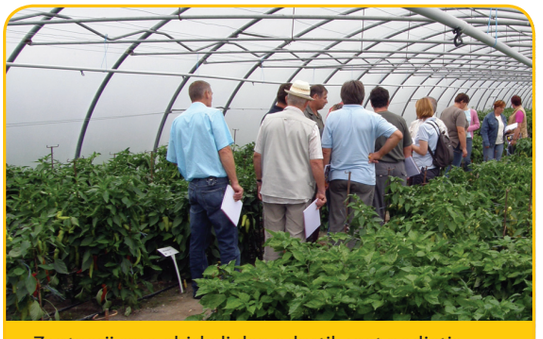

Z vrtnarji smo obiskali dan odprtih vrat podjetja Austrosaat v Avstriji.

Skozi celotno leto smo vam strokovno svetovali in pomagali pri številnih odločitvah v kmetovanju.

Izdali Gospodarjev priročnik 2009.

Katalog09.indd 75 12/29/08 4:47:01 PM

Agrosaatova ekipa

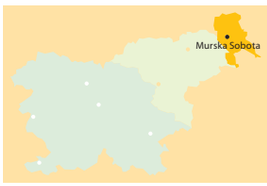

POMURJE

Telefon (Puconci):
02 545 94 16
Faks (Puconci):
02 545 15 03
Telefon (Hodoš):
02 559 80 07
Faks (Hodoš):
02 559 13 37

Štefan Kranjec,
dipl. inž. kmet.

Vodja poslovne enote Puconci

T: **02 545 94 16**
M: **041 383 321**

e-mail:
stefan.kranjec@agrosaat.si

Maja Lazarevič,
univ. dipl. inž. kmet.

Proizvodnja in program za vrt

T: **02 545 94 17**
M: **031 664 080**

e-mail:
maja.lazarevic@agrosaat.si

Josip Gergorec

Program za vrt

T: **02 545 94 17**
M: **041 557 883**

e-mail:
puconci@agrosaat.si

Jože Verner

Vodja dodelovalnega centra Hodoš

T: **02 559 80 07**
M: **051 338 703**

e-mail:
joze.verner@agrosaat.si

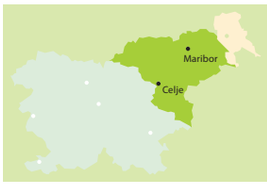

ŠTAJERSKA

Telefon:
02 795 08 80
Faks:
02 795 08 81

Jožica Beranič,
univ. dipl. inž. kmet.

Vodja poslovne enote Ptuj

T: **02 795 08 83**
M: **041 380 719**

e-mail:
jozica.beranic@agrosaat.si

Robert Železinger

Komercialist

T: **02 795 08 84**
M: **041 319 020**

e-mail:
robert.zelezinger@agrosaat.si

Stjepan Kauber

Logistika

T: **02 795 08 80**
M: **041 380 720**

e-mail:
stjepan.kauber@agrosaat.si

OSREDNJA SLOVENIJA

Telefon (Ljubljana):
01 514 00 70
Faks (Ljubljana):
01 514 00 73
Telefon in faks (skladišče):
01 788 50 20

Jože Mohar,
univ. dipl. inž. kmet.

Vodja poslovne enote Ljubljana

T: **01 514 00 80**
M: **041 699 695**

e-mail:
joze.mohar@agrosaat.si

Andrej Vencelj

Komercialist

T: **01 514 00 70**
M: **051 306 063**

e-mail:
andrej.vencelj@agrosaat.si

Marko Kavšek

Distribucija

T/F: **01 788 50 20**
M: **051 671 805**

e-mail:
agrosaat@siol.net

Katalog09.indd 76 12/29/08 4:47:07 PM